

Драгана Радојичић

Архив и
антропологија сећања

МЕТРООН: ИЗВОРИ ЗА ЕТНОЛОГИЈУ И АНТРОПОЛОГИЈУ
Књига 1
Монографска издања

АРХИВ И АНТРОПОЛОГИЈА СЕЋАЊА

Драгана Радојичић

Београд 2020.

Издавач:
ЕТНОГРАФСКИ ИНСТИТУТ САНУ
Кнез Михаилова 36/IV, Београд, тел. 011–2636–804
e-mail: eisanu@ei.sanu.ac.rs

Publisher:
INSTITUTE OF ETHNOGRAPHY SASA
Knez Mihailova 36/IV, Belgrade, phone: 011–2636–804
e-mail: eisanu@ei.sanu.ac.rs

ISBN 978-86-7587-103-3

За издавача
др Драгана Радојичић

Уредник Монографских издања Етнографског института САНУ
др Јадранка Ђорђевић Црнобрња

Редакција Монографских издања Етнографског института САНУ
проф. др Драгана Радојичић, др Мирослава Лукић Крстановић,
др Младена Прелић, др Ивана Башић, др Милеса Стефановић-Бановић

Секретар редакције
др Милан Томашевић

Рецензенти

академик Димитрије Стефановић
проф. др Љиљана Гавриловић
др Снежана Петровић

Лектори:
Ивана Башић
Станислав Станковић

Превод резимеа
Драгана Стевановић

Техничка припрема и штампа:
Академска издања, Београд

Тираж:
500 примерака

Штампање публикације финансирано је из средстава
Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије
Printing of the journal was funded by the Ministry of Education, Science and Technological
Development of the Republic of Serbia

САДРЖАЈ

I ЛИЧНИ АРХИВ – СЕЋАЊА НА РУБУ ЛАЗАРЕТА	5
II АНТРОПОЛОШКО ЧИТАЊЕ АРХИВА – ЗНАЧАЈ И ПЕРСПЕКТИВЕ	10
III О АРХИВАМА, МАСЛИНАМА И ДОТАМА	14
IV О ЈЕЗИКУ У ЗАПИСИМА	17
VI ТЕСЕЛЕ КУЛТУРНЕ ПРОШЛОСТИ	18
ЛИТЕРАТУРА	26
ДОКУМЕНТА	29
ARCHIVE AND THE ANTHROPOLOGY OF MEMORIES	239

I

ЛИЧНИ АРХИВ – СЕЋАЊА НА РУБУ ЛАЗАРЕТА

Ја исувише лепих часова и скромних али радосних открића дугујем архивама и архивским радницима, да бих, кад год ми се за то укаже прилика, рекао о њима реч истине и реч похвале, као о потребним и корисним, важним и неопходним друштвеним чиниоцима.

Иво Андрић¹

Мирне су сате Иво Андрић и његова Милица проводили у Новом, средином прошлог века.

Море мирно као „уље“, чисто азурне боје, сваки камичак се види, рибице слободно пливају. Осам је сати, јутро, на некада пуној плажи тек покоји купач – залутао, збуњен као да се сам од себе крије. Господин са моћним дигиталним оруђем у руци држи пословни састанак на два светска језика наизменично, шетајући се горе-доле рубом пуне плаже. Његова породица безбрижно плива. Проћи ће године, а нови свет који се, ето, већ целу деценију упиње да обори овај још увек жилав стари свет, чека иза камена, накривио дигитални шешир, искезио зубе као пас луталица и тражи жртву. У тишини звоне црквена звона, за упокојење душе раба божијег, коме нико или готово нико неће помен одржати. Од давнина су та звона ту, прастара су то времена, можда им је одзвонило, али име града као да обећава – Нови. Херцег Нови.

Архивалије кажу – било је овде и епидемија и карантина, и препорука заштите, смрти, било је, лепо пише, чак и здравствене организације, која се Лазаретом звала. Данас знамо да је овај руб од плаже, на ком се управо одвија неки нови пословни договор, био руб Лазарета у 18. веку и чини се да се од тих дана није много одмакло, што, наизглед, а можда и у суштини, није лоше. О тим временима писала сам понешто и на освитку 21. века. Рад је објављен у Гласнику Етнографског института САНУ. Текст о здравственој култури у 18. веку, са истим кључним речима као многи садашњи радови: *епидемија, заштита, карантин*. Само што није био резултат конференција и саветовања

---

¹ Запис Ива Андрића на једној фотографији у Архиву Босне и Херцеговине у Сарајеву, у тренутку када се нашао окружен архивским радницима ове установе.

*Ова монографија је резултат рада у Етнографском институту САНУ који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

неких домаћих или светских кризних штабова, није био наручен у оквиру неког мегапројекта.

Архивалије још постоје, звона још звоне, древни руб Лазарета и даље је ту, свет је, кажу, такође на рубу... Једино је, изгледа, новије питање да ли ће мисао човекова бити роботизована или хуманизована? Звона ипак још нису рекла своје, а ни у списима која су предметом ове књиге нема јасних назнака да ли се и онда мислило да нам је одзвонило.

Херцег Нови, 2020. година, теку лењо месеци дистанце, изолације, у свету је проглашена пандемија болести зване COVID-19, кроз *Магарећа врата*, као један од могућих пролаза до зграде Архива Херцег Новог (мада се уобичајено користе скале – степенице), од сата па до трга Белависта, иако му формално име гласи Трг Херцег Стјепана, промакне тек понеки пролазник, наоружан маском. На тргу се шепури прво здање општине Нови. Зграда је сазидана крјем 19. века, 1885. године, за потребе Опћинског дома, да би се половином 20. века ту сместио Архив Херцег Новог, у којем су својевремено сате проводили нобеловац Иво Андрић, као и многе друге истакнуте личности југословенске науке и књижевности, попут Зука Цумхура, Михаила Лалића, Бранка Лазаревића, са простора државе којој смо много тога замерали, вероватно и са разлогом, а чији простор и квалитет данас само у сновима и сећањима постоје. Вратимо се тим вратима, за које сам пре нешто година записала да су кроз њих и „магарци пролазили и у чијем називу је постојала и црта хуморног поигравања са свим оним што магарац на овом поднебљу симболизује – тврдоглавост, глупост, лењост, злотворне тежње и обману – особине некада Новљанима стране и мрске, за које су свакако прижељкивали да остану ван зидина њиховог града. Али је можда у том називу било и трунке гордости и презрења према онима који у град улазе као намерници и дошљаци, знајући да му не припадају и никада му припасти неће“ (Радојичић 2014). Изгледа као да та врата сада заобилазе и магарци и људи.

Упркос томе што свет, изгледа, више неће бити исти, користим исте речи да отпочнем ову нову књигу, посвећујући је истој оној деци хуманистике којој сам се пре шест година обратила: „Ову радњу поклањам и преосталој деци хуманистике у овим злурадним временима, молећи их да у својој свести подигну једна *Магарећа врата*, која ће пружати уточиште невољницима, али одбити гостопримство злим тежњама и намерама, колико год да је тешко отрести их се“ (Ibid.), у нади да ћемо можда овог пута успети да разумемо улогу пролаза који би требало да нас истовремено штите од света и отварају за свет.

Размишљам поново о речима које сам тада исписала:

„Јер, постоји једна сфера недоступна, брзојавима, телеграфима, факсовима, мејловима, табелама, фуснотама, библиографијама, звањима, званичним дописима и прописима, мутацијама научног деловања под утицајем површности и недостатка самосвести и части; област недотакнута плитком радозналошћу, глађу за будућим почастима, тренутном славом, приватним и јавним

лажима и сплеткама, накљуканим медијском харангом у апокалиптичној мисији да све сроза у благо којим се бесловесни хране – то је царство добру посвећене људске мисли, отпорне на честохлепље.

Упркос томе што је глупост праћена злоробом сила велика, полуга којом се влада и којом се сламају мали и нејаки, ипак се све оно што ова сила створи на крају да сместити у некакав кофер „крајпуташ“ који нико не жели са собом понети нити се њиме хвалити“ (Ibid.).

Из ове данашње перспективе, делују ми као најаве апокалипсе у току – оне која се, проузрокована вирусом, тихо и невидљиво одиграва за све, осим за пацијенте и лекаре, иако пред нашим очима, али као да нисмо кадри да је видимо и разумемо, заглашени буком разних „мишљења“ и званичних и незваничних обавештења. И у целом том информационом метежу као да је хуманистика најнечујнија, иако би, заправо, пуно тога имала да каже. Јер памти прошлост човечанства. А умела би да понешто каже и о будућности – јер проучава можда најзагонетнији феномен на овој планети – људска бића и њихове културе.

Стога су се цитати и текстуални пасуси, делови давно сачињени и јавно објављени, а чија је подлога саткана у дугим данима истраживачког трагања за архивалијама, сада и овде, сместили у овом тексту, уз архивске документе, као зреле смокве што крајем августа вире из ђардина полупразних бокешких палата, чекајући своје поморце.

Захвалност за ову шкрињу невелику, у коју је стало много малих личних приватних шкриња са „дотама“ (прђијама) из 18. века, желим изразити и онима који су ми свесно или несвесно одмогли да шкрињу затворим и под кључ ставим. Увелико се пак захваљујем бројнима који су ми здушно помагали да све мале шкриње у ову велику сакупим.

У овом времену у коме бројке лудују, а листа и набрајања свакојаким је на претек, где име и презиме, као ни они који их носе, нису више значајни, већ су багателни, где се пребројавање олако обавља, огромну захвалност за ову задаћу дугујем врсној архивисти Марији Црнић Пејовић, мојој мајци, која ме увела у непресушне воде архивистике и открила дражи „копања“ по старим списима, неоткривеним бисерима људских живота, као и професорки Љиљани Гавриловић, која ме годинама упорно подстицала да ове странице приредим.

Ишчитавам поново редове писане на почетку своје књиге о храни, речи које су постале део моје личне архиве, а истовремено остале део мојих мисли о садашњости, која се наизглед непромењена непрекидно и неповратно мења:

„Можда сама чињеница да се све тако брзо дешава, то кретање ка будућности, наводи на помисао да је оправдано сачувати све ово што сада бележим: страх од неизвесног, страх од личног полако јењава... И док царују блогери на интернет небесима, а

блогосфера полако улази у научне радове, али не и обрнуто, покушавам да дефинишем оно што ми измиче... Преправљање текста, размишљање над сваком речју, то је нешто за шта су потребни време и рад, али времена све мање има, а до рада, до оног озбиљног рударења и копања, више никоме није стало. Зар, по Хорацијевом савету, седам година у ладици, похрањено и скривено да зри? Не, сада правило сваког писца, па и научника, гласи: *Publish or perish* – чувено правило софтвера за анализу академских цитата. Може ли ме то оправдати пред самом собом или пред оним што желим да представим, што тражи да буде представљено *in optima forma*, у форми, дакле, људског текста намењеног људима – за поуку, али и за задовољство?“ (Радојичић 2015).

Наместо императива *објави или нестани!*, држим се другог једног гесла – блиског свим оним који се прошлошћу и сећањима, архивима и музејима баве – *сачувај од нестанка*. Као неко ко је добар део радног века провео у архивима, окренут оживљавању прошлости, било ми је тешко да се одлучим да жртвујем, макар за ову прилику, део тих деценијама сакупљаних архвалија, те да све поново истражујем, завирићу, контролишем преведем, обелоданим, за будуће време, тако да буде подесно за садашњи „рад од куће“.

Можда максима „Сваки онај који зна где се налазе подаци за науку, веома је близу да њоме и овлада“ (*Qui scit ubi scientia, proximus habenti est*) најверније одражава спојивост рада архивисте и истраживача у науци. Открића при реконструкцији живота испуњавају радошћу и једне и друге, и тешко је између њих направити границу након дугогодишњег рада, записала сам једном (Радојичић 2005, 115–123). И даље једнако размишљам – без те споне са прошлошћу нема ни озбиљнијег увида у садашњост. Јер смо ми трајање у сећању.

Културни феномени – праћени кроз димензију историјске ретроспективе добијене на основу архивских извора – помажу да се обогате постојећа сазнања и да се, барем донекле, умање непознанице. Такав је случај и са овде изнетим подацима, који чине део нематеријане културне баштине Боке Которске.

Ова монографија је настала на основу дугогодишњег искуства у раду са архивским изворима, као и на основу досадашње примене архивистике у антропологији. Бројни су примери оних етнолога и антрополога који су се у свом научном раду ослањали на архивске податке, а из чијих се радова спознају димензија и улога ових извора за антропологију као научну дисциплину.

Научници широм света учавали су и учавају значај архивских извора, који при анализи одређених културних феномена пружају валидне податке, утичући и на редефинисање појединих, већ изграђених научних ставова.

Сакупљени списи преведени су на савремени српски језик, колико сам скромног знања и могућности имала. То колико потешкоћа у овом послу никада не мањка, познато је свима који се превођењем, посебно архаичних текстова, баве.

Нада се задржала на помисли да ће будући корисници бити увучени у архивске лавиринте и да ће на основу архивског материјала који им презентујем у овој књизи тражити одговоре на бројне антрополошке теме у неком времену дигиталне опчињености, а ипак огрнути мирисом барока, који се да осетити када се списи отворе, а влага продише из сваког документа.

Свакако, намера ми није била, а сматрам да то није ни неопходно, да радом свеобухватим сачуване све архивске списе о „дотама“ – прђији (миразу) из 18. века у Херцег Новом, већ да подстакнем друге да објављују изворе. Овим је само наговештен барем део веома сложене проблематике која се односи на истраживачки посао у архивама, а посебно на превођење вековима старих списа.

Објављивање монографије *Архив и антропологија сећања* представља истовремено још један почетак у издавачкој делатности Етнографског института САНУ, јер значи оснивање нове едиције – *Метроон: Извори у етнологији и антропологији*, чији је циљ објављивање примарних извора, како оних архивских сведочанстава о временима на која нам је сећање остало само у фрагментима, тако и оних актуелних, који настају за време актуелног теренског рада антрополога и етнолога.

Где је лоцирана радња овде приложених и преведених докумената, у ком простору и времену? Одговор је кратак – на Медитерану. А сачувани су у Архиву Херцег Новог.

О Медитерану су писали многи, а неке од најлепших и најистинитијих речи о њему изрекао је Предраг Матвејевић. О границама Медитерана, наиме, написао је да оне нису уцртане ни у простору ни у времену, нису ни историјске, ни државне, ни националне, те да понекад асоцирају „на круг кредом који се стално описује и брише, који валови и вјетрови, дјела и надахнућа шире или сужавају“ (Matvejić 2003, 15–16).

На Медитерану су се збиља вековима спајали и раздвајали народи и расе и брисале и исцртавале нове границе. Стога га је немогуће разумети са становишта разнородних – државних, религијских, националних и других подела. Јер су увек постојале и опстајале унутрашње медитеранске везе које су свим поделама одолевале. Можда део особености Медитерана лежи и у томе што медитерански градови нису постали као други градови – од села, него „сами стварају села око себе и за себе“, али и у томе што је Јадран, према Матвејевићевим речима, „море суседства и море блискости“, за разлику од Атлантика или Пацифика, који су мора удаљености (Matvejić 2003, 19).

Можда је најважнија карактеристика Медитерана управо та што је домицилно становништво увек више припадало свом граду него својој

држави, а између медитеранских градова постојале су и опстајале живе везе, на хајући много за то којој држави у том тренутку припадају.

Један део медитеранског духа и културе може се ишчитавати и из односа према девојачкој спреми – *дотама* (прђијама, миразу), из архивских података о њима, који су датирани у 18. век, на обали која спаја Исток и Запад – на уласку у Бококоторски залив и древни град ведрог имена – Херцег Нови.

II АНТРОПОЛОШКО ЧИТАЊЕ АРХИВА – ЗНАЧАЈ И ПЕРСПЕКТИВЕ

Живот протеклих векова увек измиче и остаје помало тајанствен, како због скоро непрегледног броја елемената који га сачињавају, тако и због другачијег сензибилитета, несвојственог нашем времену. Прошлост је увек испуњена неким тајанством. И чуђењем пред тим тајанством, којим, према Ајнштајновим речима, отпочиње и уметност и наука, а које је, истовремено, срж живота:

„Најлепше што можемо да доживимо јесте оно тајанствено. То је основно осећање које стоји при колевци праве уметности и науке. Ко га не позна, ко не може више да се чуди, ко не може више да се диви, тај је, такорећи, мртав и његово је око усахло“ (према: Milošević 1980, 12).

То тајанство прошлости не би никада било доступно нашем чуђењу и дивљењу да није – архива.

Разноврсне традиције и наслеђа јесу тековине савремених процеса и, као такве, чувају се и одржавају, постајући ексклузивно добро различитих култура или су, једноставно, праксе у одржавању људских заједница, ма где оне биле.

Манастирске и црквене ризнице биле су главни центри у којима су се чували примарни извори за историју и културу једног краја или земље. Тако прве покушаје институционалног третирања архивске грађе можемо пратити од 16. века, док се сматра да од 19. века отпочиње афирмација поимања архива блиска данашњој. Најважнији искорак односио се на раздвајање архива од административне струке. Ту су улогу већ поодавно, поготово у развијеним земљама, преузеле за то специјализоване институције – архиви (опширније о архивама в. Bratić i Đekić 2011).

На простору бивше Југославије, упркос ранијим покушајима у виду различитих административних решења у вези са функционисањем и радом архива, ипак је тек након II светског рата, са развојем друштва, започео и развој архивистике и архивске службе (опширније в. Stulli 1977, 15).

Архиви су данас интердисциплинарне установе, антички бог *Јанус* са два (и више) лица, али на савремен начин – истовремено, архиви су окренути и култури, и управи, и науци, и школству, тј. образовању, управо услед своје разуђене делатности. Стога се не може очекивати да се било који архивиста одлучи шта је од наведеног важније, односно – приоритетније. Понеки архиви, тако, у потпуности живе тек онда када се сви ови домени рада живо развијају и доносе резултате, а посебно се може разматрати однос архива и науке, за шта као практичан пример имамо посредну и непосредну активност архивисте усмереног ка научном истраживању архивалија. (в. Milošević 1980, 9–12) Архиви су функционалне установе, у неким случајевима вођене јаким интересовањем за међусобно повезивање архива и дисциплинске праксе (в. Bendix 2015, 143–163).

Осим улоге очувања и преношења чињеница из прошлости, архивска грађа представља важну подлогу за научни рад, она је неретко један од најважнијих извора научних образаца. Тако Бернард Стули каже да је главни корисник архива у савременој друштвеној пракси – наука. Стога вредност и друштвену улогу архива већим делом шира јавност упознаје тек посредно, у објављеним резултатима научних истраживања.

Део рада са архивалијама нуди антрополошко читање трансформације „културне материје“. У овом послу постоје два колосека: с једне стране, то је рад архивиста и спољних сарадника, који настоје да израде што већи број научно-обавештајних средстава да би заинтересованима омогућили проучавање, док, са друге стране, та проучавања бивају у домену истраживача, научних и културних делатника ван архива (в. Milošević 1980, 10–11). Архивисти се у свом раду сусрећу са низом проблема, као што су просторна скученост, персонална и финансијска оскудица у архивским установама, због чега архивска грађа често остаје необрађена, па стога истраживачима углавном остаје недоступан и знатан број архивских докумената (в. Црнић Пејовић 2006, 433).

Архивска грађа, која игра значајну улогу и за антрополошка истраживања, не односи се само на документацију насталу као резултат рада појединих државних органа и организација, већ на све оно што – по дефиницији архивске грађе у *Рјечнику архивске терминологије Југославије* (Androić 1972) – представља изворни и репродуковани (писани, штампани, фотографисани, филмовани, фонографисани), или на који други начин забележени документарни материјал, настао у току пословања стваралаца архивске грађе, што је од трајне друштвене, а посебно научне и културне вредности.

Поред наведеног, документацију или архивску грађу чине и изворни и репродукциони материјали, настали током живота и рада једне породице или неког појединца (породични или лични архиви). Таква грађа је везана за живот и рад оног појединца или оне породице који су имали одређену улогу и значај у друштвеном и политичком животу своје средине и свога времена.

Подаци из архивских извора јасно указују на путеве и начине, разлоге, узроке и последице, а захваљујући ширини информација пружају могућност повезивања културе с демографским факторима, друштвено-економским односима, духовним и социјалним стањима, природном средином итд.

Истраживање архивске грађе изискује много времена и стрпљења, а потешкоће у раду на грађи настају због делања зуба времена, ратова и људске небриге. Неретко истраживач данима, месецима и годинама истражује док не дође до потребних података (в. Црнић Пејовић 2006, 434).

Квантитет и континуитет су неизбежни атрибути у овом послу, што значи да је потребно проћи читав процес, почев од информатора и обавештајних средстава које пружа архивска установа, преко упознавања са архивском грађом, па до суштинског селектовања садржаја докумената (са више аспеката). При овом послу, веома често је неопходно приступити превођењу неретко тешко читљивих индивидуалних рукописа средњовековних докумената (писаних на српскословенском, црквенословенском, латинском, старогрчком, староиталијанском итд.), а затим следи компарација са другим изворима ради добијања коначног резултата. Да би истраживања била успешнија, значајно је да у архивима постоји што је могуће дужи временски континуитет записа и што већи број разноврсних архивских серија (в. Petrović 1978, 54–55) Најсажетија формулација значаја архивских докумената гласи:

„За разлику од података које пружају друге врсте извора, а на првом месту усмени извори, а који детаљно фиксирају углавном само одређено време – чине хоризонтални пресек – грађа која се црпе из архивских књига представља најпрецизнијег информатора за објективно утврђивање историјских димензија – чини вертикални пресек – и помаже да се тачно уоче процеси и садржине код појава из домена културе прошлих и потоњих дана“ (Petrović 1979, 157–159).

Из наведеног јасно произилази значај архивских докумената и за антрополошка истраживања. Архивски извори, као што је већ речено, имају вишеструки значај за антропологију, јер из њих извиру разноврсне теме, иако можда на први поглед незанимљиве за антропологију. Примера ради, то могу бити сачувани записници са сеоских зборована, где су се доносиле значајне одлуке за дату заједницу и појединца, као њеног члана: моралне норме, или подаци о крвној освети, породичним односима, сточарско-пољопривредној делатности (косидба, издиг, комунице). Њихова је посебна вредност у томе што је реч о званичним писаним документима, а не о пукој дескрипцији, насталој на основу сећања.

Данас се, поред претежне употребе савремених информационих система, не сме пренебрегавати значај ове врсте истраживања. Развој нових технологија омогућио је стварање база архивских докумената у дигиталном формату. Стварање ових база постаје све важније за истраживања, због лакше доступности и боље корисничке функције, притом омогућавајући бољу

очуваност архивске грађе. Чињеница је да се у архивским установама страних држава и даље чува грађа неопходна за валидно проучавање наше културне и друштвене прошлости.

У будућности, архивска грађа биће, захваљујући дигитализацији, доступна и електронским путем, што умањује потребу да се истраживач нађе на лицу места – у архиву. Иако је много једноставније за кориснике, тиме се ипак губи драж стварног одласка у архив – посебно онај *мирис* тако специфичан за архивске „лабиринте“.

Искуствено се наметнуло питање значаја, предности/мањкавости које ова врста извора има за антропологију. Чињеница да се овом тихом и спором послу данас посвећује релативно мало пажње била је додатно инспиративна да се изнесу макар и неки већ познати подаци, али и да се на овај начин упути позив научној јавности за интезивнији рад на објављивању архивских извора.

Подаци до којих се долази на основу архивских истраживања имају пуну вредност само ако се акрибично и стрпљиво прикупљају, док они узгред прикупљени и узети само зато што су на дохват руке – губе на значају. Добијени резултат треба да представља *дубинску димензију* садржаја и токова проучаване културе. И хоризонтална и вертикална истраживања могућа су на основу архивских извора. Многобројност и разноврсност тема за етнологска истраживања, које се могу црпсти из архивске грађе, не могу се спорити. Писани подаци до којих се долази проучавањем архивске грађе у архивима називају се *историјским изворима*. Архивска је грађа, истовремено, драгоцен извор за етнологска и антрополошка проучавања (опширније в. Радојичић, 2012, 77–86)

Још је 1981. године проф. др Ђурђица Петровић забележила:

„Ипак садашње стање у науци не може да прихвати означавање извора стриктно према науци за коју су били карактеристични, као и ограничавање и дистрибуције извора према начину и месту њиховог прибављања. Зависно од теме било би пожељно користити се свим врстама расположивих извора, јер врста извора не сме да одређује границе области интересовања“ (Petrović 1978, 54).

Ово запажање посебно важи за етнологску и антрополошку науку данас, чија се интересовања протежу од прошлости до будућности, од историјских извора сачуваних у архивама, све до виртуелних, дигиталних светова.

III

О АРХИВАМА, МАСЛИНАМА И ДОТАМА

Медитеран је велики архив. Готово сваки град на Медитерану има бар један архив који казује не само о прошлим збивањима, већ чува и старе речи и изразе, обичаје и начин живота. Кључна својства Медитерана сажео је Предраг Матвејевић у две речи – *маслине* и *архив*. Иако је Медитерану границе тешко исцртати, изгледа да га ипак нешто одређује: „Стари су мудраци учили да Медитеран сеже докле расте маслина“, каже он (Matvejević 2003, 51). На Медитерану се гаје маслине и цеди уље по давно прописаним правилима, о којима се може наћи и која записана реч, сачувана у архивима.

Бока Которска јединствен је залив на Медитерану. Ту су се таложили културни утицаји Истока и Запада. Због геополитичког положаја и географско-климатских услова, од најстаријих времена привлачила је бројне освајаче, а вековно таложење и прожимање различитих културних утицаја довело је до низа специфичности у свим сегментима живота.

Период пре, током и непосредно након 18. века, посебно на Медитерану, обележили су чести ратови вођени између две велике силе – Млетачке републике и Османског царства. Вековна тежња великих сила за поседовањем овог дела Јадранске обале огледала се у многим ратовима, вођеним и пре и после времена о коме је овде реч.

Обалу Бококоторског залива заплъускивали су велики и опречни политички и културни интереси два света – Истока и Запада, стварајући синтезу разних смерова и струјања. Примери на којима је то уочљиво су бројни. Овом приликом изабрала сам само неке из архивалија у Новом, настале током 18. века.

Развијено поморство вековни је чинилац који је допринео слојевитости културе. Миграције су судбина овог веома привлачног простора, често називаног *врата у свет*. У појединим временским периодима оне су биле веома интезивне.

Северозападни део Боке Которске два века је био под турском влашћу. Самим тим, исламска култура дала је свој допринос, док је крајем 17. века дошло до глобалне политичко-историјске и друштвене измене. Источни део Залива је почетком 15. века пао под власт Венеције, мада је свој културни и привредни успон доживео још у доба цара Душана, а од 15. века наставиће се економски, а самим тим, и културни развој без великих ломова у овом делу залива. Од краја 17. века, Бока Которска је не само географска целина, већ и друштвено-политичка заједница, са свим својим предходним културним, развојним и етничким различитостима. Политичка збивања с краја 17. и почетка 18. века произвела су промене првенствено у демографској, етничкој и културној сфери (в. Поповић 1924; Злоковић 1971; Станојевић 1983; Радојичић 1994).

Доласком великог броја досељеника измењена је етничка, верска и социокултурна слика. Пристигли Италијани и новодосељени Динарци, уз затечени староседелачки живаљ, подједнако су доприносили настојањима да се животне прилике хармонизују, посебно у северозападном делу Боке Которске. Већ у првим деценијама 18. века, новодосељени православни живаљ веома брзо прераста из хајдука, ратника, земљорадника и сточара у веште трговце, поморце и занатлије, и настањује се у предграђу, мада се не може занемарити ни чињеница да је велики број становника залеђа наставио да се бави земљорадњом и сточарством (в. опширније Радојичић 1990). Заједнички интерес за суживот овде су нашле различите етничке групе, чији су припадници били: бродовласници, трговци, занатлије, поморци, земљопоседници, пољопривредници, рибари, искључиво млетачко ниже и више административно особље, војници, свештена лица и понеки лекар и адвокат (в. опширније Радојичић 1995). Сви су они, као и њихове породице, били имаоци одевних предмета пописаних у прђијама, које су овде интегрално приказане и преведене.

Упознавање са друштвено-политичким и другим приликама у Херцег Новом и залеђу с почетка и током 18. века наметнуло се као једини оквир у који је могуће сместити слику на којој се јасно дефинишу и коегзистирају разне културе и културни утицаји.

У култури и уметности током 17. и 18. века доминира *барок*. Барокни период је карактерисала спољашња, јавна манифестација свих друштвених појава – од рођења па до смрти, што се одражавало и на одевним предметима који су наведени у документима и чији су називи преведени у овој књизи. Дошавши након ренесансе, барокни период уноси своје неправилне, раскошне, бизарне и пренаглашене елементе. У њему се непрекидно наглашава пролазност живота и неизбежност смрти, до чега је довела и чему је доприносила свакодневна крвава стварност Европе. Дух овог грандиозног европског стила допирао је на обале Боке и оставио је свој траг.

Географска скученост овог простора чинила је супротност његовој културној ширини. Готово нигде се не наилази на овакав пример: обиље елемената култура Истока и Запада уклапају се складно у једну јединствену целину. Занимање бројних становника – помораца, заснивало се на дугом избивању из родног краја и сусретању са различитим културама, али су они увек остајали чврсто везани за родни крај. Поморци су били претече глобализма, космополите који су разноврсност култура, са којима су се на својим путовањима сусретали, убирали као букет цвећа да би га потом садили у баште својих бокелских ђардина и китили своје народно одело. Бројни трговци и путници намерници, као и сва разноврсна војна и административна апаратура која се вековима смештала унутар зидина градских језгара бокелских градова, оставила је својеврстан културни печат.

Естетика скромности изгледа није становала на Медитерану тог доба, али, чини се, да ни претерана захвалност није била медитеранско својство. Иако неће мањкати обећања у тренуцима захвалности, обећања у која се

искрено верује док се изговарају, она се, када тренутак прође, лако могу и заборавити. Стога су архиви били толико важни – да раскош и искреност, чак и када су само ствар тренутка, забележе и сачувају, „јер Медитеранци добро знају да живот и човијек имају ћуд промјенљиву као море“, те да ипак мора постојати бедем који штити од пролазности, који гарантује облик и сталност, а то је „записана и сачувана ријеч“. (Matvejević 2003, 15–19, 36)

Трагајући за тим записаним и сачуваним речима, које би без тога ишчезле у треперавом зеленилу маслињака, кренула сам у поновно дуго путовање ишчитавања архивске грађе из 18. века, похрањене у архивском фонду Политичко-управног млетачког Архива (ПУМА), који се чува у Државном архиву Црне Горе – Цетиње, архивском одељењу Архива Херцег Нови. Архивски фонд Политичко-управног млетачког архива у Архиву Херцег Новог садржи бројне податке о раду провидура, главног представника венецијанске власти у Херцег Новом. Пожутела и влагом нагрижена архивска грађа из овог архивског фонда (1687–1797), под ознаком „*dota*“ – прђија, поново је била предмет мога интересовања, само на један други начин. Овога пута документа су скенирана и преведена, не би ли их неко на сасвим други нов и инвентиван начин запазио и употребио, продужио им живот и трајање.

Трагајући за пописима *прђија* удавача и дајући их научној јавности у преводу и интегрално, за нека нова и другачија антрополошка читања, превела сам више од 50 докумената, што представља, за мене лично, радне месеце мање-више успешне, а архивска грађа сакупљана годинама, која, попут старог капута баченог у ћошак ормара на тавану чека да се изветри на сунцу, пре него што мољци одраде свој посао, сада се сунча на страницама ове књиге.

Пописи прђија домаћег становништва рађени су на народном језику, ћириличним писмом, а затим превођени на италијански званични језик, од стране овлашћеног преводиоца, да би потом били судски оверени и, самим тим, валидни. Бројни пописи прђија писани су на италијанском језику, посебно за становништво које је припадало италијанској провинцији. Пописи прђија из архива Херцег Нови, које су овде представљене, претежно су на италијанском језику, писане су од стране приучених провидурових писара, барокним писмом 18. века. Рукописи су тешко читљиви и у њима има доста провинцијализама, поред израза својствених венецијанском дијалекту.

Конструкција интегрално пренетих архивских докумената садржи: заглавље у коме је дат назив места – где је попис извршен, и дан, месец и годину, те име удаваче и њеног будућег супруга, име даваоца прђије и његово сродство са примаоцем, њихова занимања и место живљења или становања. Затим следи попис имовине која се даје удавачи, са називом, бројем и описом предмета и бројем комада исте, те вредност у валути (новцу – лирама, дукатима, реалима). На крају пописа су потписи пописивача и проценитеља пописаних предмета, сведока и прималаца наведених предмета.

Документа су специфична и по стилу писања, који одражава дух 18. века на Медитерану. Тај китњаст начин писања уско је повезан са барокном

реториком, доминантном у то време. Из оригиналних и издвојених око 90 докумената, у овој књизи се налази 50 архивских докумената, од којих многа имају по две и више страница. На основу превода дота које садрже имена ималаца одеће и других предмета, очљиво је и имовно стање актера сваке прђије понаособ, што уско кореспондира и са њиховим узајамним породичним и другим везама, а то је, свакако, повод за другачије ишчитавање пружене грађе. Од значаја је и новчана сума којом се свака прђија процењивала, као и судски спорови који су се око истих водили. Поводи су били бројни: развод брака, преудаја, или смрт супружника.

Упознавање са друштвено-политичким и другим приликама у овом крају с почетка и током 18. века представљају оквир за потпунију слику на којој се јасно дефинишу и коегзистирају разне културе и културни утицаји. О томе сведочи и презентована архивска грађа.

Поновно, али на другим основама представљане прђије у изворном облику и у преводу, пружају антрополозима могућност нових ишчитавања, сасвим другачијих од мог првобитног рада на њима пре више деценија.

IV О ЈЕЗИКУ У ЗАПИСИМА

У науци о језику познато је да су стари писани текстови најважнији изворник за проучавање језичке структуре, односно за праћење генезе многих дијалекатских појава краја у којем су настајале. Бурна историјска прошлост Боке Которске условила је и многе језичке промене. Истраживачи су се највише бавили романским елементима у бокељским говорима, као и њиховим односом према домаћим речима, због дуговековне употребе венецијанског – италијанског језика. Када стране речи заживе у народном језику, третирају се као домаће, па се од њих, као и од домаћих, помоћу разних афикса творе нове речи. Сакупљање терминолошке лексике посебно је значајно не само за тумачење одређених етнолошких предмета и појава, већ и за науку о језику. Велики број примљених речи представљају оне којима се означавају до тада непознати предмети, пре свега из области материјалне културе, као што су алат, покућство, одећа, тканине, посуђе и сл. Упознајући се са тим предметима, народ је прихватио и њихове називе, онако како их је чуо од неких којима су већ били познати, не размишљајући о њиховом пореклу. Многе туђице са овог поднебља ушле су у свакодневну употребу, најчешће преко трговине и поморства.

Када су Млечани заузели Херцег Нови (крајем 17. века) венецијански је једним делом већ изгубио свој престиж, тако да су документи који се налазе у Архиву Херцег Новог и Котора писани претежно на италијанском (тосканском) језику, поред несумњивог и веома јаког утицаја венецијанског дијалекта.

Италијанизми који су у последњих стотину година продрли у српскохрватски књижевни језик и тим путем допрли и до говора северозападне Боке, односе се највећим делом на подручја у којима је италијански језик у 16. и 17. веку доминирао у Европи и великом се снагом проширио у све европске језике. Све то указује на чињеницу да је словенско становништво Јадранске обале уопште, а у северозападној Боки посебно, у току много векова и додира са једном снажном културом и цивилизацијом, чије је седиште било на Апенинском полуострву, а периферне се линије шириле по читавој Европи, нарочито по источној обала Јадрана, узело од те културе и цивилизације оне термине који су му недостајали у његовој најпре сточарско-номадској, затим земљорадничкој, и на крају, поморској и урбаној фази.

Стога је на простору Боке Которске, у дугом временском периоду венецијански језик био језик администрације и културе, као касније италијански, али то су били језици урбаних средина, док је словенски говор био заступљен у руралним срединама. Језичко мешање је у уској вези са миграционим процесима, честим и експанзивним у прошлости овог краја, тако да је језик куће, породице и поезије постепено постајао словенски, док језик администрације и културе остаје венецијански или италијански. Све наведено јасно се ишчитава из архивских докумената која су овом приликом дата у овој књизи.

Од осамдесетих година прошлог века нема довољно лексиколошких истраживања на простору Боке Которске. Код малог броја преосталог аутохтоног становништва, у кругу породице, сачувани су поједини романизми, посебно у области материјалне културе.

Годинама истражујући културну прошлост овог поднебља, неизбежно сам наилазила на речи које је требало објаснити, односно приближити савременом језику. Посебно је то изражено код речи из домена материјалне културе. У жељи да те речи сакупим на једном месту, покушала сам да приложим мале термилошке речнике материјалне културе, без претензија да буду саображени принципима дијалекатске лексикографије, а који су објављени у мојим ранијим монографијама – *Слике из Боке*, (Радојичић 2008) и *Дијалози за трпезом*, (Радојичић 2012, 250–260).

V

О ОДЕВАЊУ У ЗАПИСИМА

Упознавање са друштвено-политичким и другим приликама у овом крају с почетка и током 18. века омогућено је и посредством, овде објављених, интегралних архивских докумената и превода њихових садржаја, попут структуре становништва овога краја и његовог територијалног и етничког порекла, као и бројних података о историјском, економском,

друштвеном и социјалном развоју. Сакупљена архивска грађе Архива Херцег Нови пружила је могућност реконструкције и сагледавања културних специфичности којима је ова средина обиловала током 18. века.

Тако сам у монографији о одевању, објављеној половином деведесетих година 20. века, реконструисала одевање становника свих друштвених слојева и конфесија на овом делу Јадрана у 18. веку, што је омогућило да се – у целини и у појединостима – наслути стил живота у датом времену, те да одећа буде носилац слике о културним утицајима који су долазили и са Запада и са Истока. Док сам у монографији *Између култура Истока и Запада*, која је објављена 2006. године, акценат ставила на примере који јасно указују, између осталог, како је одећа била носилац слике о друштвеним, културним и другим променама.

Од архивске грађе која ми је пружила информације за реконструкцију одевне слике, најзначајнији су пописи *прђија* (мираз, дота), поред других архивских података који су потекли из архивског фонда (ПУМА) који садржи податке из свих области политичког, економског и друштвеног живота у 18. веку у Херцег Новом.

Са лакоћом се могло констатовати да је одевање, пре свега, било одређено условима који су били присутни у друштвеном систему, тако да се у њему одражавају општа друштвена, економска и политичка збивања, огледа се дух времена у коме је настајало и трајало. Одећа је пружила слику о друштвеном статусу, добу старости, брачном стању, полу, занимању и другим особинама ове средине.

Бројним, модерним и луксузним одевним предметима репрезентовани су друштвени статус и економска моћ породице. Носиоци традиционалног женског костима били су из редова новодосељеника. Овај костим су донели из матичних области, а неки његови делови су ношени од стране староседелачког становништва православне вероисповести и у ранијим периодима. Носиоци овог типа одевања, посебно они из новоствореног грађанског слоја, са економским развојем су све брже прихватили одевне предмете који су били импорт са Запада. Традиционални женски костим садржао је елементе, или само трагове елемената, многих култура, а понеки од одевних делова, посебно вез, одражавали су богатство традиционалне културе. На одећи су свој траг оставили бројни културни утицаји: балкански, словенски, оријентални и медитерански.

У оквиру ове поделе и примењених параметара, а на основу врста и квалитета коришћених тканина, врста и броја одевних предмета у пописима *прђија* и у појединим опорукама/тестаментима, те у судским списима који се односе на трговину и занатство – шире посматрано, било је могуће сагледати економско стање и друштвени положај поседника одеће, као и њену функцију, резултате акултурацијских процеса, контаката између сеоске и градске културе, копненог залеђа и јадранске обале. Тиме је потврђено општепознато мишљење да одећи припада значајно место у систему емитовања порука и да

је она очевидни експонент културних дешавања, што сам потврдила и у својим поменутиим радовима и монографијама.

Архивске вести о занатима у служби одевања су биле фрагментарне, али су драгоцен елемент материјалне културе, на основу којег је такође било могуће компарирати културна прожимања. Релевантни подаци долазе из оних архивских документа који се односе на занатлије: штављаче коже, ваљавичаре, мастионичаре, крзнаре, кројаче, обућаре, папучаре, чизмаре, а посебно место припадало је златарима, који су видно утицали на формирање одевне слике, будући да је накит био посебно значајан показатељ социјалног статуса.

Одевни предмети су у монографијама *Ношња и барокна одећа у XVIII веку* и *Између култура Истока и Запада* разврстани у две целине:

1. *Традиционални костим*, под чим се подразумева одећа коју је – по свему судећи – поседовало домицилно становништво православне вероисповести, претежно настањено у руралним областима, као и „нови досељеници“, који су из матичних области донели са собом одевне предмете, али и она одећа која је затечена код преостале хришћанске резиденцијалне популације у граду;
2. *Грађански костим*, под чим се подразумева одећа *урбанита*, која је представљала модну одећу Италије и Европе релевантног периода.²

Традиционални костим послужио је као најбољи пример за доказивање слојевитости културних утицаја. Разлог овоме је, свакако, и то што се, као прво, традиционални стил живота готово није мењао, а самим тим ни одећа. Други разлог је у начину живота и схватању лепог, а треће је, свакако, имовинско стање носилаца одеће. Носиоци традиционалног женског костима били су из редова *новодосељеника* и староседелачког становништва православне вероисповести. Богатије становнице из ове групације постепено су прихватале модне новости, као и моду у целини, која је долазила из медитеранских градова. Жене су биле одевене у луксузне комплете, какви су ношени и у другим градовима на јадранској обали. Ови модели готово да нису заостајали за одећом коју су носиле грађанке у већим градовима Медитерана и Европе.

Традиционални женски костим овога краја и времена сачињавали су основни и алтернативни одевни предмети. Основни одевни предмети били су: кошуља, раша, котула (сукња), прегача (кецеља), појас, мараме и чарапе, а алтернативни: камижола, корет, долама, зубун, ћурдија, кафтан. Веома ретко, искључиво појединачно, у пописима прђија – као основном извору

---

² До ове поделе дошла сам на основу укупно доступних података о власницима одеће, што је подразумевало претходно познавање састава становништва, њиховог етничког и територијалног порекла, економског и друштвеног статуса. Затим сам на основу назива одевних предмета који су били у употреби, а који су опет били повезани са именима поседника одређеног стила одевања, извршила наведену поделу одеће.

информација – забележени су: минтан, антерија, алаца, бенлук, бран, јечерма, капама, мрчина. Од обуће су најчешће ношени опанци, папуче, пашамаге, а понекад и ципеле. (в. Radoјичић 1995, 9 и Радојичић 2006, 139–213).

Описала сам 17 одевних предмета и 7 врсти оглавља. **Cotula** – сукња и **camisiol** – врста прслука, одевни су предмети за које сам, на основу већ наведених параметара, установила да су у костим доспели као резултат убрзаних акултурацијских процеса на релацији село–град, субкултура–глобална култура. **Polachetta** и **milordi** су били кратки луксузни капутићи, ношени у градовима на Медитерану: Сенегала, Венеција, Сплит. Њих сам описала у оквиру женског грађанског костима, а пример су одеће коју су богатије грађанке домаће популације прихватиле у својој гардероби. Док сам, на пример, за дугачку хаљину са рукавима – **мрчину**, која је добила назив по врсти црног ваљаног сукна, која датира још из средњег века, установила да је употреба тканине и овог горњег одевног предмета трајала све до првих деценија 20. века. **Алаца** – горњи одевни предмет оријенталног порекла, на основу расположивих података, није имао ширу примену. Исто се односи и на **кафтан, бенлук и минтан**.

Женски грађански костим подразумевао је начин одевања какав је био познат и у развијенијим градским срединама на Медитерана у 18. веку, а који је представљао модну одећу Италије и одражавао утицаје са Запада, из већих европских центара. Главни носиоци европског начина одевања биле су новодосељене Италијанке, које су наставиле да следе моду из места из којих су дошле. Првенствено, то је била мода одговарајућих друштвених слојева у Венецији, која је све више била под утицајем француске моде, као и модних струјања из Енглеске, Пољске, Русије, те костима са Оријента.³ Поред високе моде, ношена је и такозвана *мала одећа*, која је због своје удобности, али и кокетности, владала кроз читав 18. век. То су у Француској биле *casaquins, caraca, pierrot, juste* и други типови, који су се обично састојали из дводелног костима. У истом периоду, талас француске моде проширио се и на Италију. Носиоци нових модних трендова били су из редова племства и богатог грађанства, а углавном из великих градова попут – Фиренце, Напуља, Ђенове и Венеције.

У добром делу је наслеђе из прошлости остало доминантно код средњег слоја грађанства. Оно је, уз карактеристичну регионалну варијанту у одевању, прихватало и извесне промене. Од француских модних струјања 18.

---

³ Током 18. века, у Европи владавину француске моде обележава један од најблиставијих периода у развоју модног костима. Супротстављена су јој била модна кретања која су стизала из Енглеске, а која су тежила практичности и истицала се финоћом кроја. Током овог периода, у европским модним срединама такође се подражава мода из источних земаља – Пољске и Русије, као и костим Оријента. Пољска мода је најизразитије исказана у одевном предмету *polachi – polachetti*, а била је присутнија од венчања Марије Лесинске са Лујем XV, тачније – од 1725. године. Утицај руске моде био је повезан са француско-руским односима, док је турски костим већ од краја 15. века био стална инспирација креатора високе моде.

века прихваћене су владајуће живе боје: црвена, плава, жута, те њихове комбинације. Средином века, живе боје уступају место нешто загаситијим нијансама.⁴ Модна кретања из Европе огледала су се у *женском грађанском костиму* у Боки Которској у 18. веку, и у тим оквирима треба посматрати овај костим. Пошто је у 18. веку дошло и до ширења модних журнала, модну одећу – по свему судећи – израђивали су и кројачи у Боки (Radojičić 1995, 309–326).

Установила сам 20 горњих одевних предмета претежно медитеранског културног добра, мада се за **andrienne** – гипку хаљину француског порекла, између 1705. и 1715. године, коју су звали **volantes**, а ван Француске **andrienne**, зна да је ношена у Боки Которској, такође почетком 18. века. Кошуља, сукња, прегача, мараме и чарапе су одевни предмети који су били заступљени у оба типа женског костима, једина разлика се односила на крој и врсту материјала, и то не у свим примерима.

По богатству и лепоти материјала, као и по бројности златовеза, сребрних и златних дугмади, бројних свилених трачица, гајтана и чипканих уметака, модни грађански костим није заостајао за оним који је ношен у европским градовима. У себи је обједињавао основна обележја доминантне моде барока.

Тканине од којих су израђивани одевни предмети и које су употребљаване за кућне потребе – постељина, пешкири, кухињске крпе, столњаци, салвете итд. – налазе се записане у прђијама.⁵ Спорадично сам на податке о тканинама наилазила и у другим врстама архивских записа, као што су тестаменти, пресуде добрих људи итд. (Радојичић 1993, 177–184). Начин на који су тканине забележене у архивским документима представља један од главних параметара на основу којег сам могла да претпоставим њихову функцију, по принципу: једноставна, јефтина тканина – за израду свакодневне, радне одеће, а раскошнија, скупља тканина – за свечану, празничну одећу.

На основу ових података реконструисала сам богату текстилну понуду само северозападног дела залива, мада се може закључити да се исте односе на цели простор Боке Которске. Установила сам да је током 18. века у употреби било 64 врсте тканина, од којих сам 54 описала и сврстала у четири категорије: свилених је било 13, платнених 23, вунених 10, мешаних 8. Дала сам њихов назив, опис и порекло.

---

⁴ За време Марије Антоанете преовладавали су јаки тонови. У Италији су ношене лакше тканине живих боја, у складу са медитеранским укусом, док је племство у Фиренци и Ђенови, као и свет који је носио отмену одећу у Венецији, имало костиме у доминантној црној боји.

⁵ Они су обично уско повезани са описом одевног предмета: (нпр. „камијола од камбелота“), или су пак уношени у попис прђије као метражне тканине. Тако је Деспа Ђурчић имала у прђији и „25 лаката тестемелука“ и 23 лакта грубе свиле“.

Домаћа производња била је заступљена са 8 врста тканина, са Истока је било 9, а са Запада 37 врсти тканина. Без објашњења је остало 11 тканина. Поред производа домаћих преља и ткаља, што је карактерисало руралне просторе, подаци указују да је постојао увоз готове одеће и текстила, преваходно из Италије, затим из Холандије, Француске и са оријенталног тржишта.⁶

Врсте коришћених тканина указују и на друштвени и економски статус њихових власника, што је посебно корисно када о поседницима тканина, односно одеће, нема других потребних објашњења. Навођење назива тканина, а понекад и места њихове израде, важно је и као индикатор учествовања елемената домаће културе и страних култура у структури владајуће културе у северозападној Боки 18. века.

Израда текстила у домаћој радиности засигурно је имала дугу традицију. Жене су у својим кућама преле и ткале, а било је и професионалних преља. Тканине домаће производње које су најчешће коришћене за израду одевних предмета традиционалног костима, израђиване су од вуне, лана и конопље. Вуна, као сировина, највише је коришћена за израду разноврсних тканина. Од ње се ткало сукно које се ваљало, а употребљавано је за све горње одевне предмете. Она је, такође, предиво које је служило за плетење чарапа, ткање женских прегача, тканица и торби. Још од средњег века, на овим просторима познате су: *раша*, *мрчина* и *модрина*, као врсте сукна од којих су израђивани одевни предмети традиционалног костима.⁷

Вуна је у великим количинама била увозни артикал током целог 18. века. Млетачке власти су строго контролисале све извозно-увозне послове, па и оне који су се односили на забрану увоза вуне.⁸

Од лана и конопље ткало се платно за кошуље, мараме итд. О свили, као о веома значајној и често коришћеној сировини у изради тканина у 18. веку, није могуће дати прецизније податке. Венеција је имала веома развијене мануфактуре за израду тканина, те је за време њене владавине Боком Которском свиларство – гајење свилених буба, тј. прерада и производња свилених нити (конца), било развијено – судећи по броју свилених тканина, као и бројних одевних предмета израђиваних од свиле (в. Црнић Пејовић 2002–2003, 123–133).

Градске продавнице биле су богато снабдевене разноврсним тканинама са Истока и Запада, а највише из Италије.⁹

---

⁶ Видети табелу у Радојичић 2006, 128–135.

⁷ *Раша* је био назив за сукно беле и тамноплаве боје. Ти називи материјала били су идентификовани и са одевним предметом. Тако, нпр. *мрчина* означава и хаљину од црног ваљаног сукна.

⁸ АХ ПУМА, ф. 248, 87.

Богатије жене са овога простора, без обзира на етничку и верску припадност, поседовале су бројне примерке накита, пописаног у прђијама. Његовим класификовањем и подробнијим описивањем такође сам дошла до низа података који служе као примери на којима су се читовали културни утицаји средњовековне домаће златарске школе и модних струјања из Европе. Чињеница је да је велики број златара из редова домаће популације радио у Боки Которској током 18. века, настављајући традицију средњовековне златарске уметности. Из овог времена сачувана су имена укупно 63 златара – 38 из Котора и 25 из Херцег Новог.¹⁰

Поморство је вековима било основна привредна грана и већина становника живела је од њега, што доприноси разумевању реалног утицаја других култура на овом простору. Пловeћи, поморци су са својих далеких путовања увек доносили и понеки одевни предмет. Интезивна копнена и поморска трговина такође је доприносила ширењу различитих културних утицаја.

У прошлости материјална култура у Боки Которској имала је своје специфичне одлике. Брзо и једноставно прихватање различитости без сукоба и размирица, поистовећивање личног идентитета са идентитетом простора на коме се живи (Бока=Бокeљ), као и недовођење у питање верских, културних и грађанских слобода, чини овај простор специфичним.

VI ТЕСЕЛЕ КУЛТУРНЕ ПРОШЛОСТИ

Једна од битних карактеристика регионa Европе, која се већ на први поглед лако уочава, јесте да они представљају испреплетен и сложен мозаик култура, што се на Медитерану најасније оцртава. Етничке границе, религија, језик и друштвене формације укрштају се једна с другом, и на целој овој територији тешко је пронаћи јасну и „чисту“ границу. Свака земља региона има своју доминантну културу, али ниједна није лишена извесног броја житеља – следбеника неких других културних образаца, који се обично надовезују на културе становника оних држава са којима се одређена земља граничи, те стога архивски извори и имају нарочит значај у разјашњавању свих специфичности.

---

⁹Државни архив Црне Горе, Архивско одељење Херцег Нови, Политичко-управни млетачки архив (АХ ПУМА), ф. 50, 6.

¹⁰ И накиту припада значајно место у смитовању порука у вези са пореклом, начином израде, акултурацијским процесима и применом. Опширнији подаци налазе се у радовима: Петровић 1984, 7–103; Радојичић 1995, 165–172; Радојичић 2006, 213–231.

Откривање садржаја појединих архива није само посао истраживача; оно подсећа на трагање за каменчићима мозаика једног друштвеног процеса и, потом, њихово склапање да би се откриле контуре кретања, смисао, ликови, светле и тамне стране давних збивања. Живот протеклих векова увек измиче и остаје помало тајанствен, због скоро непрегледног броја елемената који га сачињавају (в. Milošević 1980, 12). Баш као што Марија Црнић Пејовић закључује:

„Обиље архивске грађе из наше прошлости писане на српском или неком страном језику, који је био у употреби у одређеном крају као последица историјских збивања, неисцрпан је мајдан за проучавање многих збивања и појава у прошлости нашег народа, рјешавајући недоумице у садашњости и предвиђајући, односно, планирајући будућност. Ова грађа се налази сачувана у домаћим архивама, али и архивама у бившим југословенским републикама и широм свијета“ (Црнић Пејовић 2006, 433–444).

С разлогом се сматра да минунциозно, континуирано и стрпљиво праћење културних феномена у историјској ретроспективи, уз коришћење архивских извора, представља обогаћивање наших сазнања о нама самима, на чему инсистира и антропологија. Међутим, поготово данас, истраживање архивске грађе не представља атрактиван посао, првенствено због своје дуготрајности и због неопходне систематичности. Чињеница је да данас доминирају информације добијене у непосредном контакту, а све више се користе други, алтернативни извори (медијски чиниоци, интернет), као продукти технолошког развоја.

И хоризонтална и вертикална истраживања могућа су на основу архивалија, мада не треба занемарити чињеницу да почесто понешто недостаје, и тако остаје неисказано, осим ако се минунциозним истраживањем и посматрањем у контексту може реконструисати. Ипак, многобројност и разноврсност тема за антрополошка истраживања, које се могу црпсти из архивске грађе, не могу се спорити. Овом мирном послу, подоста скривеном у домаћој антропологији, посвећује се релативно мало пажње, што је било додатно инспиративно да му се вратим након више деценија. Понављање раније објављених податка у овом делу књиге служи управо томе – да се приложена архивска грађа посматра у контексту у коме је настала и да наведени подаци ранијих истраживања и упућивања на библиографију олакшају антрополозима и етнолозима, који ће се у будућности бавити овом темом, лакше сналажење.

Научници, истраживачи разних профила – стручњаци из многих научних области – служе се архивском грађом истражујући прошлост, али се може закључити да архивалије ипак не задовољавају све уже профилисане стручњаке.

Архивске установе Боке Которске чувају вековима стара документа која не губе привлачност ни поред чињенице да су до сад вршена веома значајна деценијска истраживања од стране еминентних стручњака. Неумитна

је чињеница да је овај простор и даље рудник за радознале научнике и истраживаче, антропологе, лингвисте, историчаре и друге, а архивски списи су једно непрегледно и несавладиво пространство из којег извиру теме које ће и у будућности захтевати своје нове научне анализе.

Један део медитеранског духа и културе може се ишчитати и из садржаја „дота“ – прђија. За ову прилику одабрано је нешто више од 50 докумената и преведено са италијанског језика, а из обиља архивске грађе датиране у 18. век, на обали која спаја Исток и Запад, сачуваних у архивском фонду ПУМА Архива Херцег Нови.

Временски период којим је ова грађа обухваћена карактеристичан је по асимилационим процесима код готово свих друштвених и етничких слојева у Боки Которској.¹¹ Специфичност се огледа у лакоћи прихватања „новог“ – ма одакле долазило, те су се различити културни утицаји сабирали, не нарушавајући ни најмање вековима наталожене особености, не реметећи медитерански дух. Културни интереси два света – Истока и Запада – оставили су свој траг, стварајући синтезу разних струјања усклађујући се и прилагођавајући се специфичностима овога поднебља, а Бока Которска је увек задржавала своје културне специфичности.

Ма колико ритам модерног живота наметао нове методологије и коришћење савремених технологија, а дигитализација и роботизација су освојиле 21. век, ипак поједини истраживачи вреднују значај архивских извора, не заобилазећи их при анализи одређених културних феномена из прошлости. За разлику од података које пружају друге врсте извора и који фиксирају једно одређено време, архивски извори представљају најпрецизнији „информатор“ за утврђивање димензија и процеса, њихових узрока, последица и појава из домена културе.

ЛИТЕРАТУРА

- Androić, Mirko (ur.). 1972. *Rječnik arhivske terminologije Jugoslavije*. Zagreb: Savez društava arhivskih radnika Jugoslavije.
- Bendix F. Regina. 2015. “Archived and Archival Culture. Ethnographic Reflections on Archival Habits.” *Storia della Storiografia* 68/2, 143–163.
- Bratić Martina, Danijel Đekić. 2011. *Kroz arhivsku pustinju i prašumu. Rad na ostavštini Lovre Županovića*. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Muzička akademija.
- Matvejević, Predrag. 2003. *Mediteranski brevijar*. Podgorica: CID.

---

¹¹ Документа наведена у монографији фотокопирана су током мојих истраживања у Архиву Херцег Новог, осамдесетих година прошлог века. За потребе израде ове монографије, архивска документа су поново прегледана и проверена током последње две године.

- Milošević, Miloš. 1980. *Arhiv i nauka – kulturno blago Crne Gore. Izložba dokumenata Istorijskog arhiva Kotor*. Beograd: Obod.
- Petrović, Đurđica. 1978. „Dubrovački arhiv kao izvor za etnologiju.“ *Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske* 27/ 3–4, 54–59.
- Petrović, Đurđica. 1979. „Dubrovački arhiv kao izvor za etnologiju.“ *Zbornik historijskog arhiva u Dubrovniku, Arhivist* 1–2, 157–163.
- Petrović, Đurđica. 1999. „Prilog kulturi ishrane stanovnika Herceg-Novog u XVIII veku.“ *Бока: зборник радова из науке, културе и умјетности* 21, 37–82.
- Radojčić, Dragana 1995. *Nošnja i barokna odjeća u XVIII vijeku*. Nikšić: Istorijski institut Crne Gore.
- Stulli, Bernard (ur.). 1977. *Priručnik iz arhivistike*. Zagreb: Savez društava arhivskih radnika Jugoslavije.
- Šabotić, Izet. 2016. „Značaj i uloga arhivske građe u ukupnim rezultatima historijske nauke (bosanskohercegovačko iskustvo).“ *Atlanti* 26/2, 123–133.
- Гавриловић, Љиљана. 2004. *Балкански костим Николе Арсенивића*. Београд: Етнографски институт САНУ.
- Злоковић, Максим. 1971. „Млетачка управа у Херцег Новом.“ *Бока, зборник радова из науке, културе и умјетности* 3, 5–37.
- Лукић Крстановић, Мирослава и Драгана Радојичић. 2015. „Нематеријално културно наслеђе у Србији – праксе, знања и иницијативе.“ *Гласник Етнографског музеја* 79, 165–178.
- Петровић, Ђурђица. 1974. „Значај средњовековних архивских вести за етнологска проучавања.“ *Симпозијум о методологији етнологских наука*. Београд: Одељење друштвених наука САНУ, књ. II, 174–189.
- Петровић, Ђурђица. 1984. „Херцеговски златари у XVIII веку.“ *Бока, зборник радова из науке, културе и умјетности* 15–16, 7–103.
- Петровић, Ђурђица. 1974. „Значај средњовековних архивских вести за етнологска проучавања.“ *Симпозијум о методологији етнологских наука*, Одељење друштвених наука САНУ, књ. II, 174–189.
- Поповић, К. Томо. 1924. *Херцег Нови*. Херцег Нови: „Оријен“. Друштво за пољепшање и унапређивање Херцег-Новог и околине му.
- Радојичић Драгана. 2012. „Примена архивске грађе у етнологији.“ *Зборник радова Етнографског института САНУ Теренска истраживања – поетика сусрета*. Београд; Етнографски институт САНУ, 77–86.
- Радојичић, Драгана. 1995. „Накит у херцеговском крају XVIII веку.“ *Гласник Одељења друштвених наука* 9. Подгорица: ЦАНУ, 165–172.

- Радојичић, Драгана. 1990. „Западна села Боке Которске након велике миграције.“ Симпозијум Сеоски дани Сретена Вукосављевића XIII, Пријепоље, 133–142.
- Радојичић, Драгана. 1993. „Тканине у Херцег Новом у XVIII вијеку.“ *Гласник Етнографског института САНУ* XLII, 177–184.
- Радојичић, Драгана. 1994. *Крајина новска у судару свјетова*. Београд: Филозофски факултет.
- Радојичић, Драгана. 2006. „Архивски извори у реконструкцији живота.“ *Зборник Етнографског института САНУ 21*. Гавриловић, Љиљана (ур.) Београд: Етнографски институт САНУ, 115–123.
- Радојичић, Драгана. 2006. *Између култура истока и запада: Северозападна Бока Которска*. Београд: Етнографски институт САНУ.
- Радојичић, Драгана. 2012. *Дијалози за трпезом. Антрополошка монографија о култури исхране*. Београд: Етнографски институт САНУ : Службени гласник.
- Станојевић, Глигор. 1983. *Катастар Херцег Новог и Рисна из 1704. године*. Споменик САНУ CXXV.
- Црнић Пејовић, Марија. 2002–2003. „Свиларство у Боки Которској (XVIII–XX).“ *Гласник Етнографског института САНУ* L–LI, 123–133.
- Црнић Пејовић, Марија. 2006. „Архивска грађа – примарни извори.“ *Гласник Етнографског института САНУ* LIV, 433–445.
- Црнић, Марија. 1963. „Прђија по документима из херцегновског архива у XVIII вијеку.“ *Гласник Етнографског музеја у Београду*, XXVI, 283–294.

ДОКУМЕНТА

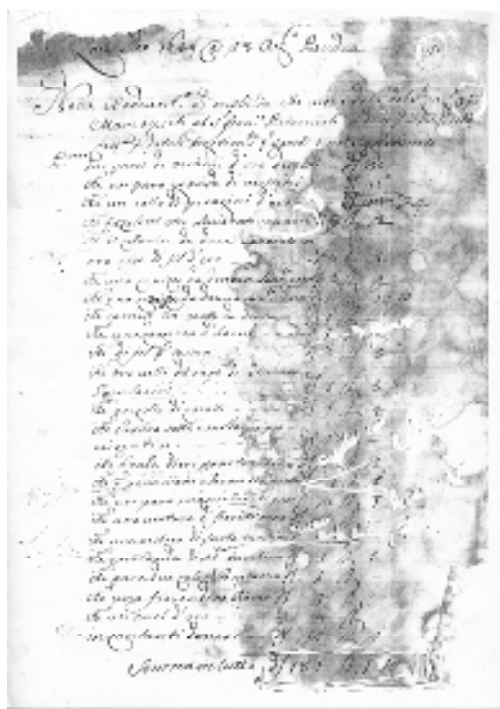
AH PUMA, F. 16, 27

Budva, 18. avgust 1649.

Spisak datih predmeta na ime prćije od kapetana Stefana Markovića, svojoj sestri Katarini Frana Petkovića:

Dva para brnjica¹ zlatnih; par velikih brnjica; ogrlica sa ukrasima zlatnim; 8 faculeta² vezenih; kolarin³ ženski, vezen zlatnim koncem; ženska košulja; 3 ženske košulje korišćene; muška košulja; konac za tkanje; 3 vela za glavu, za ženu, od bombažina⁴; ogrlica od korala; 7,5 lakata sukna – vizantini; 10 lakata sukna – turskog; pojas vezeni cvjetni; par rukava crvenih; haljetak; haljina od platna lanenog (turska); [...] od turske svile; 2 para čarapa od bombažine; [...] bijela; zlatni prsten; novac.

Ukupna suma 184 dukata

---

¹ Minduše.

² Marama.

³ Okovratnik.

⁴ Pamučni konac.

AH PUMA, F. 22, 3, 4.

Herceg Novi, 9. januara 1702.

Čini se ova karta dotale¹ u kući braće Piščevića kako mi i naša mati dasmo našoj bratanici Jani, ćerki našega brata pokojnoga Sava, koja se dava za gospodina Kostadina Vučićevića na Toplu:

Škrinja orahova s ključem; pojas od srme pozlaćen; koralna ogrlica sa ukrsima srebrnim – pozlaćenim; brnjice srebrne, pozlaćene; koretac od svite² sa srebrnim kopčama trostrukim, pozlaćenim; rukav od damasta crvenog, postavljen razom zelenim, napravljen sa galunima³; 3 para ambreta⁴ na haljini, tkanina crvena; 5 raša⁵, 3 crvene i 2 zelene; 7 košulja, 4 vezene zlatom i sa dugmadima i 3 košulje, stavljamo po 30⁶; 4 traverse⁷, 2 vezene zlatom, jedna vezena svilom bijelom i s merlom⁸; 5 marama za glavu, jedna srmom vezena, dvije zlatom i svilom, dva faculeta⁹ vezena svilom bijelom, sa resama, jedan od svile crvene; igla srebrna; britva¹⁰ srebrna, 5 para ošvica¹¹ za košulje; jedan peškir; 3 bokčaluka, cipele, par.

Ukupna suma 1847 l¹².

---

¹ Spisak prćije.

² Svila, velur, fini somot ili pliš.

³ Gajtani.

⁴ Nakit.

⁵ Suknja.

⁶ Misli se na novac – lire, 30 lira.

⁷ *Traverssa* – pregača.

⁸ Čipka.

⁹ Marama.

¹⁰ Nožić.

¹¹ Vezeni okovratnik: oko vratnog izreza košulja je ukrašavana *ošvicama* koje su vezene zlatnim svilenim nitima i pamučnim raznobojnim koncem. Izrađivale su se posebno na lanenom platnu i potom prišivale na košulju.

¹² Lire.

Trini: ad libitum fano p. me. sotto. li 5 Febroio 1700.
in fog. Nuovo ~

finia al sig. fido li 1700 fennaro & alla fine
in fog. Nuovo ~

Si fa questa partita d'itale nella Casa de Fano.
Felli Alchavich fovichia, & Albas, come noi
& nojme m'ore fiero abieno. De alla nojme
Alipetto fionto, & d'itale del netto Fratello
Fio Savon, la quale si manteneva il sig. Cottadin
Duchichovich de Topla ~

Livorno. 1 Cottas de Roghiero con chiaro - L - 50: -

1 Satta de cogendo feno adonda - 11 - 100: -

1 fentara con i segnali d'oro int. lo.

1 mi - - - - - 11 - 20: -

1 pan orichiani d'onde d'oro - 11 - 30: -

1 orolo de d'oro fatto con la fono.

1 orologio d'oro con la orolo.

1 orologio - - - - - 11 - 110: -

1 pan de maniche il d'oro fono

fondo de d'oro con oro verde

fondo con il fono - - - - - 11 - 30: -

1 pan ombra de nelle orologi - 45: -

1 manigara orolo - - - - - 11 - 60: -

1 orolo, orolo orolo, & due verde - 11 - 200: -

1 orologio, fono con orologio con orolo 60: d'oro

1 orologio con orolo ^{medesimo} 30: - 11 - 90: -

1 orologio a ricambio con orolo

1 orologio - - - - - 11 - 200: -

i fioriti con setta barnea, e con tal... fior
 dia - - - - - 9 30: -
 la guastina - - - - - 4 6: -
 s' incarna per la regina usata con
 un pinto di no lavorato - 11 50: -
 A con un barone e un lido - 11 30: -
 A Foglietti baronati con setta
 barnea, e con la pianta - 11 24: -
 i fedi di setta verde - 11 12: -
 i fedi d'argento - 11 50: -
 i fedi d'argento - 11 20: -
 s' incarna di fedi verdi
 barone - 11 13: -
 i fedi - 11 5: -
 s' incarna di fedi - 11 300: -
 i fedi di setta di barone - 11 12: -
 i fedi - 11 10: -
 s' incarna di fedi di setta di barone
 nonj e tutte mani delle fedi
 gradin vachino, onde sia
 credato, io setta fedi
 di vachino fedi di setta, e fedi
 fedi di setta fedi di setta
 di setta, e del setta vachino
 la railudin fedi di setta al setta
 io con setta fedi di setta fedi di setta
 fedi di setta fedi di setta fedi di setta
 la mia fedi di setta fedi di setta

Список вещей 1702 года

3

1702

1. Сукно 100 пудов 2 500
 2. Шерсть 100 пудов 2 500
 3. Кожа 100 пудов 2 500
 4. Масло 100 пудов 2 500
 5. Сахар 100 пудов 2 500
 6. Чай 100 пудов 2 500
 7. Кофе 100 пудов 2 500
 8. Специи 100 пудов 2 500
 9. Текстиль 100 пудов 2 500
 10. Инструменты 100 пудов 2 500
 11. Книжки 100 пудов 2 500
 12. Разное 100 пудов 2 500
 13. Сукно 100 пудов 2 500
 14. Шерсть 100 пудов 2 500
 15. Кожа 100 пудов 2 500
 16. Масло 100 пудов 2 500
 17. Сахар 100 пудов 2 500
 18. Чай 100 пудов 2 500
 19. Кофе 100 пудов 2 500
 20. Специи 100 пудов 2 500
 21. Текстиль 100 пудов 2 500
 22. Инструменты 100 пудов 2 500
 23. Книжки 100 пудов 2 500
 24. Разное 100 пудов 2 500

Herceg Novi, 2. jun 1706.

Spisak procijene prćije Marije Malgarita Balbi, koja se udaje za Izepa Kapelo:

Jedan par narukvica zlatnih; jedan par brnjica zlatnih, sa perlama; jedan prsten zlatni, turski; jedna iglica¹³ srebrna; jedna ogrlica od ambre¹⁴ sa medaljom, srebrnom; [...] jedan ćenturin¹⁵ sa srebrnom fjubom¹⁶; košulje od tele¹⁷ sa rukavima, nove, 4; iste od tele od bombažina, nove, 5; košulje od tele, svijetle, nove, 10 komada; jedna ista upotrebljena sa merlom [...]; jedna ista od indijane¹⁸, jedan bokasin¹⁹ od tele upotrebljen, jedan par rukava od bombaža, četiri faculeta²⁰, bijele, upotrebljene; isti od svile, novi, dva; lencula²¹ od tele *canevine*, para jedan; intimela²² sa merlom, jedan par; salveta šest, [...], jedna karpeta²³ od crvenog lana, nova; jedan kratki ogrtač od damaska; jedna karpeta od saje²⁴, sa čipkom, nova; jedna haljina od saje korištena; [...], jedanaest petorina²⁵, novih šest; jedan par čarapa, ukrašene, nove; jedan par istih, upotrebljenih; jedan par od svile zelene, novi; jedna karpeta od saje, stara; jedna karpeta poluvunena, upotrebljena; jedna haljinica platnena, stara; jedan dušek sa nogarima i jastucima; slamarica; tele za krevet, četiri; par nogara za krevet; jedan tornalet²⁶ [...] od tele grube, nov; jedna klupica za držanje nogu od orahovine; škrinja od orahovine; [...] fornio, [...], jedna korpa poluokrugla; posuda sa žarom za grijanje prostorije; jedan jastuk za šivenje; posuda od bakra, nova; posuda, kanta od bakara; kutlača za vodu od bakra; renda; sviječća na ulje; verige (za ognjište), [...], [...].²⁷

---

¹³ Broš.

¹⁴ Ćilibar.

¹⁵ Pojas, opasač.

¹⁶ Kopča.

¹⁷ Vrsta tkanine.

¹⁸ Vrsta tkanine.

¹⁹ *Bocasin* – vrsta ogrtača.

²⁰ Marame.

²¹ Čaršav.

²² Jastučnica.

²³ *Carpeta* – gornji ženski odjevni predmet bez rukava. Verovatno označava i haljinu i suknju (v. Radojičić 2006, 148–149).

²⁴ Vrsta tkanine.

²⁵ Kratak prsluk, gornji odjevni predmet.

²⁶ Prekrivač.

²⁷ Ukupna suma nije data.

1770
 1771
 1772
 1773
 1774
 1775
 1776
 1777
 1778
 1779
 1780
 1781
 1782
 1783
 1784
 1785
 1786
 1787
 1788
 1789
 1790
 1791
 1792
 1793
 1794
 1795
 1796
 1797
 1798
 1799
 1800
 1801
 1802
 1803
 1804
 1805
 1806
 1807
 1808
 1809
 1810
 1811
 1812
 1813
 1814
 1815
 1816
 1817
 1818
 1819
 1820
 1821
 1822
 1823
 1824
 1825
 1826
 1827
 1828
 1829
 1830
 1831
 1832
 1833
 1834
 1835
 1836
 1837
 1838
 1839
 1840
 1841
 1842
 1843
 1844
 1845
 1846
 1847
 1848
 1849
 1850

Herceg Novi, 20. mart 1707.

Popis prćije sačinjen 1690. godine, Jelena, ćerka Trifuna Pereti, udata za kapetana Zoe Tomaza, podnosi spisak i procjenu prćije:

Škrinja od orahovine; mokajar²⁸ crveni; jedna ogrlica velika; narukvica zlatna; mokajar žuti [...] ²⁹

Jedna košulja ženska od svile; [...] košulja zelena ženska; okovratnik [...] od svile; tri kape za spavanje; dvije navlake za jastuk; jedna košulja; jedna druga; dvije druge košulje; jedna košulja; dvije košulje; jedna košulja; tri kecelje za ženu; jedan peškir; jedan veo za ženu; četiri maramice; jedna marama; lakata svile dvadeset; čaršav; jedan par perusina i jedan pojas; četiri prstena zlatna i jedan par minduša pozlaćenih [...]; dva para ambreta i osam igala srebrnih; jedan prsten pozlaćeni.³⁰

---

²⁸ Mokajar (*mocaiar*), naziv za ženski odjevni predmet i za vrstu tkanine. Kada je označavao odjevni predmet, izrađivan je od saje jarkih boja: crvena, žuta, narandžasta, zelena, boje vina.

²⁹ Dokumentat je u gornjem dijelu oštećen i nečitak.

³⁰ Nema ukupne sume.

et in tanto...
 al quale fu fatto...
 sempre furono...
 due, sempre...
 difendeva...
 obbligo in forma...
 Tanagli ho fatto...
 Vescovo Gio. Aniceto...
 per...

Di 20 Aprile 1707

7. Alla corte di...
 questo...
 il regno...

In...

Invece di...
 per...

10g: un... nel	2	29
10g: un... nel	2	80
10g: un... nel	2	80
10g: un... nel	2	80
10g: un... nel	2	80

Herceg Novi, 12. avgusta 1713.

Ovjereni inventar próije Marije, žene Izepa Bakolo iz Venecije:

Suknja iz Semilje, zajedno sa prslukom, sa obrubom srebrnim; haljina ukrašena zlatnim obrubom i prsluk sa dugmadima; jedan kratki prsluk, vezen zlatom i srebrom; jedan isti od amuera³¹ plavog sa čipkom srebrnom i jedan crveni sa rečenom čipkom; jedan par rukava iz Semilje, zeleni; jedan mali lakat od kalimana³² [...] sa prugama, osnove žarkocrvene boje; jedna haljina od raše bijele sa cvijetovima, gajtanom crvenim obrubljena; jedna haljina iz grada, iz Levanta, iz Banala [...]; ogrtač od krepona, na pruge, braon boje; jedna haljina od indijane, jedan zamberluk³³ ženski [...] sa 24 dugmadi srebrnih i sa postavom od tele; suknja od tanke raše za kuću, boje vina; jedna suknja od sađe³⁴ ukrašena [...]; jedna suknja od tanke raše boje kafe, jedan ćendal³⁵ od 4 lakata³⁶ za kuću, iz Firence, nov; jedna suknja crna od platna za kuću; jedna suknja svilena, nova; jedna kotula za grad, na pruge, od bombaža; dva prsluka od dimita³⁷; jedan par čarapa od svile crvene; par čarapa svilenih, rubin boje; [...]; jedan rečeni, boje žute; ogledalo [...]; ikone [...]; dva štramaca nova i jedna slamarica sa svojim nogarima i sto, [...]; jedan ležaj od tvrdog platna; dva para lencuna novih sa čipkom; dva para istih, finih, sa čipkom; jedan par istih sa čipkom; dva para istih [...], četiri para [...] sa svojom čipkom; [...], rečena nova od indijane, postavljena bombažom; rečena, korišćena, rečena, albanska, nova, velika; rečena, mala nova; tapeo [...] albanski novi; dvije košulje nove, sa čipkom [...]; 12 rečenih od tele, za kuću, sa rukavima od kambrada i čipkom; četrdeset salveta za kuću; dvadeset istih, upotrebljenih; tri stolnjaka za kuću, jedan veliki i dva mala; šest kuhinjskih krpa; četiri peškira, dva upotrebljena od lana, dva sa čipkom, a dva sa resama; osam kecelja, četiri od indijane, dvije od kambrade³⁸, dvije od svile, 16 štringli³⁹ lanenih niti; dva para narukavlja, jedne sa čipkom od [...], sa košuljom i jedan par sa čipkom, drugi [...]; ormar od orahovine sa četiri ladice [...]; šest polica od orahovine; kotao velike zapremine; tri sa ručkama od gvožđa; [...]; ovali veliki i još osam novih tanjira; posude i svijjećnjak [...]; par narukvica kao lančići, teže 18 drama⁴⁰; lanac zlatni, teži 12 drama; jedan

³¹ *Amoerre, amuerr* – vrsta svilene tkanine, vrlo guste, sa prelivima, poreklom sa Zapada.

³² Vrsta finije tkanine.

³³ Gornji odjevni predmet.

³⁴ *Sagia, sađa, saja* – jedno bojno platno (bez šara), poreklom od turskog *sade* – platno.

³⁵ *Cendal* – lagana svilena tkanina koja se koristila kao pokrivalo za glavu.

³⁶ Mjera za dužinu.

³⁷ Vrsta tkanine.

³⁸ Vrsta platna.

³⁹ Namotaj.

⁴⁰ Mjera.

nakit⁴¹; par minđuša iz Achioce sa biserima; par istih sa tri bisera; par istih sa tri bisera; jedna ogrlica sa ukrasima; šest prstena sa kamenjem, 17 karata.

Britva sa ručkom i lancem srebrnim; šest pribora srebrnih za jelo; par minđuša [...]; dva krsta, [...]; sedamnaest srebrnih dugmića za košulju; dva [...] za ženu od srebra, [...]; dvije velike igle za glavu i sedam malih; sabljica srebrna sa dvije [...]; jedan lančić za britvu srebrni, [...]; žice srebrne za korzet; jedan prekrivač zeleni iz Sicilije; ogrlica od ćilibara, crna, sa srebrnim medaljonom velikim u filigranu [...]; prsten sa dijamantima; jedan isti sa dijamantima i u [...] srebru; velika ogrlica od bisera; četiri para šnala srebrnih (za kosu); par trpjela za ognjište; gradele, verige, renda i ražanj; jedna viljuška za meso; još jedna i jedan nož; 12 pribora za jelo [...]; dvije kante za ulje; jedan [...] od bakra; sto za lavor, [...]; veliki ormar za kuhinju, polovan, i jedan sto sa ladicom; dvije [...].

Uz navedeno, i 50 zlatnih cekina od Izepa Bakola, njenog muža.

Ukupna suma L 9036,10.

---

⁴¹ Broš.

et affirma jussor, in la parte de la
sotto et affirma con la propria sua.
no dal d. B. Baccala, o d'Alba Rossa.
& nome suo in caso il non sapentia
ad v. f. f. f.

Una scuola d'Alipha, a prezzo Compagnia la
Cassola con la mona piglia d'Alipha sul
firo Rosso - - - - - F. 251: 16
Vestura sguarba con la mona piglia d'oro,
a prezzo Compagnia, a busto con bastoni
= no - - - - - F. 311: 5

Una fessura d'acame con Oro, a p. f.
piano - - - - - F. 21:

Una d'oro d'Alipha d'Alipha con il metallo
il metallo d'Alipha, a con fissa con
d'oro metallo - - - - - F. 161: -

Un p. d'Alipha d'Alipha d'Alipha
aonda - - - - - F. 16: -

Una d'Alipha d'Alipha d'Alipha d'Alipha
color d'Alipha - - - - - F. 34: 48

Una d'Alipha d'Alipha d'Alipha d'Alipha
con il metallo d'Alipha sul firo
firo - - - - - F. 47: 12

Una d'Alipha d'Alipha d'Alipha d'Alipha
d'Alipha - - - - - F. 61: .

Una d'Alipha d'Alipha d'Alipha d'Alipha
d'Alipha - - - - - F. 60: -

Una d'Alipha d'Alipha d'Alipha d'Alipha
d'Alipha - - - - - F. 50: -

Un tamborlino di forma alta
 e bionda, usata di un solo con
 numero guardando: (Radoni d'Al-
 giera, usata sopra d'Alger) 20:
 Una scatola di Biberon & fesa coltore 16:
 Una scatola di Suggia guarda im-
 porti 2 50:
 Una scatola di Biberon (d'Alger) 18:
 Un Candel di Bronzo grande Bida
 sopra d'Alger, usata 2 27:
 Una scatola di d'Alger
 d'Alger 2 27:
 Una scatola di d'Alger usata 2 27:
 Una scatola di d'Alger usata
 d'Alger 2 15:
 Una scatola di d'Alger usata 2 10:
 Un paio di fesa d'Alger usata 21:
 Un paio di d'Alger usata 21:
 Un Candel di Biberon guarda
 d'Alger 2 15:
 Un Candel di Biberon usata 2 15:
 Un specchio con sovrano usata
 d'Alger usata d'Alger 1:
 Quattro sei compresi un Candel
 usata, ce una pittura d'Alger
 d'Alger alla d'Alger

Lit. 2

(bpcce)

Sagua la santa chist^a D 17 1/2
 tua sea m'arri noia et cum
 pagliano con suoi fratelli e laudat
 e sua fratelli con puato
 Casini ————— D 15 0:
 Un dandaleo di Tolana D 12:
 tua para di Kingoli di Lin
 di Cza naua con marb. 203
 Fiorino boti vout — D 10 1/2:
 Un p. d'ist. fini con naua
 alk. in l'ri ————— D 12 1/2:
 tua para di D. di Lin, no
 questo tramant di for buant, 70:
 questo para di Antinole, fatto
 a ago con il suo marb. di
 Fiorino ————— D 9 1/2:
 Una botta micinosa, fisco di
 Bonaboso Pisana ————— D 3 1/2:
 Una d'essa naua indiana
 in bot. di Bonaboso — D 4 0:
 Una d'essa usada — D 2 0:
 Una d'essa di Barbara naua
 grande ————— D 6 0:
 Una d'essa picciola naua D 2 0:
 Un d'essa di Telles (C. san)
 70 finca con il suo marb.
 di giandea ————— D 13 1/2:

Salici rosso d'alto d'alto
 d'alto fino con la manila.
 di (ambrosio, o marlo d'alto) 744:
 Tono fido (salini n. 10):
 Najeta, e Lin — — — 2 50:
 Tono usad n. 20: — — — 2 20:
 Tono n. 3: (salini
 una grande, o due pi.
 cote Najeta, e Lin — — — 2 27:
 (salini n. 6: — — — 2 4:
 Sugamami 7° due noci,
 e due vati d'Lin due
 con marlo, o due con
 Tanga infad. — — — 2 20:
 Traverso n. 8: quattro d'
 indiano, due d'Lin.
 Da, o due d'Lin — — — 2 54:
 Lin fido netto 7° 6 — — — 2 48:
 (salini per due, un
 paio con marlo d'Lin.
 Da, o fucile con
 due, et con paio con marlo
 & salini d'alto. — — — 2 16:
 Un paio d'Lin con
 quattro salini, et con marlo
 bello — — — — — 2 150:
 Sai Salini d'Lin 7° 0:

Zucco. Liba. con un pu' olio d'ingrediente &
 messo in barche (p. d'oro solo. An. con
 il mango, & d'oro a barche ca.
 Zucco Zucco Zucco. netto d'ingrediente 450: -
 B. fac. liba 22 onze oro in
 bank. diadi. roccia ----- J 187:15
 L'oro in bank. fundazioni
 noui 20. guaso. onze. netto J 17:18
 Un pare d' Manicci, a (p.
 non pesa dramma d'ricordo J 576:
 segue ca. suma d'ricordo di 750 B = 14
 Un futor. Doro pesa dramma
 d'ricordi ----- J 387: -
 Un futor. costa. B. ricordi
 due, & barche ----- J 67: -
 Un pare d' Zucco in a (p.
 ca. con parole ----- J 160: -
 Un pare d' d'ricordi con tre pare.
 b. ----- J 177: -
 Un futor d' barche ricordi ----- J 50: -
 Anelli sei con pietre una
 d'oro, ca. con Kaulian posano
 d'oro i 57: 1/2 con d'oro & barche
 Carat. d'ricordi, & barche ricordi:
 ca. noua Carat. circa ricordi J 306: -
 Una barche col mango &
 d'ricordi, & d'ricordi J 200: -
 Sei Posades d' barche
 pesa onze d'ricordi J 252: -
 Louisa

Un'oro pare di Zuchini
 e moneta ————— 2 30: -
 due Croci, una Bianca
 una Rossa in Argento 2 25: -
 Bastoncini separati d'
 Argento d' Cassiola tra
 me 30: e due. Zucchi
 da Torino per d'Argento 4 1: 6
 Un peno roto, e fodero d'
 Forze d'Argento ————— 2 32: -
 due. Argenti d'ossa, moneta,
 et sette pin. piccioli. — 2 28: 12
 Un spade d'Argento con due
 balzoni d'Argento ————— 2 76: -
 Un manico d'oro d'
 Argento Malto ————— 2 16: -
 Un Oro d'Argento, e due
 Forze d'Argento di Pistoia 2: 16
 Un Corno di lavoro co.
 perso d' d'argento acuto 14:
 Un Corno d'ambra non
 fino con la sua meta,
 gli d'Argento, pendente a
 bilancia ————— 2 37: -
 Un Cavalier con cinque
 medaglie d'Argento legato
 per un Argento, et un
 Corno, una Croce ————— 2 24: -

Un' botto con quindici piedi d'acqua
 Mantini ————— 2 196: -
 Un letto con la pietra di
 Sciamanni, et in mezzo
 di botto ————— 2 168: -
 Uno letto con la pietra di
 Sciamanni ————— 2 145: -
 Una botto di pietra gran.
 dei cora ————— 2 115: -
 Fiume di botto para quattro no:
 due para di Tre piedi di
 fuoco, una grande
 grande, una di vetro,
 una di vetro di fuoco,
 una para di ferro,
 una di ferro con un spello,
 Un Campanello di Corona &
 tacca la Corona, et un pezzo di
 Corona, et una manna, &
 Corollari ————— 2 12: 7
 Botte di potabile Corollari, &
 pezzo con la botto di
 prof. & scultori di storno 20: -
 Due botte di vetro — 2 3: -
 Un' botto & per il botto 10: -
 Una botto di Lava,
 due botte di Lava 2 39: -
 Un' botto grande di
 Corollari

Casale usato, e a una tavola
 di 200. e 100. con la sua
 Casale
 suo. Casale di 2. e 100.
 di 100. e 100. con la sua
 di 100. e 100. con la sua
 suo. Casale di 2. e 100.
 Casale suo consorte
 Casale di 2. e 100. con la sua
 suo. Casale di 2. e 100.

Io sig. ^{Luca} ^{di 1705: 10}
 Casale di 2. e 100. con la sua
 Casale di 2. e 100. con la sua
 Io sig. ^{Luca} ^{di 1705: 10}
 Casale di 2. e 100. con la sua
 Casale di 2. e 100. con la sua

1710: 10. ^{Luca}
 Casale di 2. e 100. con la sua
 Casale di 2. e 100. con la sua
 Casale di 2. e 100. con la sua
 Casale di 2. e 100. con la sua
 Casale di 2. e 100. con la sua

Casale di 2. e 100. con la sua
 Casale di 2. e 100. con la sua
 Casale di 2. e 100. con la sua

Casale di 2. e 100. con la sua
 Casale di 2. e 100. con la sua

Casale di 2. e 100. con la sua

Casale di 2. e 100. con la sua

Casale di 2. e 100. con la sua
 Casale di 2. e 100. con la sua

PUMA F. 64, 76–78

Herceg Novi, 8. jul 1713.

Inventar prćije izdat od konta Ivana Burovića svojoj služavki, ženi Anibala Gambarara:

Škrinja drvena sa ključem; jedan kratki ogrtač od kalimana, sa postavom od tele; jedna haljina od saje malinaste boje; jedna rečena od raše⁴² turske; jedna rečena od saje, stara; jedna haljina od sukna crvenog, kao turske, [...]; jedna rečena od tankog sukna, crvena; jedna rečena od sukna turskoga; jedna rečena od sarze, žuta, upotrebljena, jedna rečena od tele na pruge, upotrebljena; jedna košulja [...] upotrebljena; četiri lakta sarze turske; jedna kasa [...]; jedan ćendal, jedna petorina⁴³ sa parom rukava, upotrebljena; jedna petorina od svile; [...] srebrno i prsluk od indijane sa balenom⁴⁴; jedan par pamučnih čarapa na pruge; jedan par [...] crnih; tri kecelje od indijane, dvije turske, jedna crvena, dvije rečene od tele [...] nove i jedna upotrebljena; dvije od svile; jedan [...]; par rukavica i jedna lepeza; jedna škrinja od drveta sa ključem i ručkama, [...]; dva para čaršava od tele domaće; šest košulja od tele domaće; dvije sa čipkom; tri od tele domaće, sa manžetnama, [...]; jedna rečena ala turska sa svilenim vezom; dvije košulje cvijetne turske; [...] slavete od platna [...]; tri stolnjaka [...]; dva peškira [...]; jedna marama od svile, sa vezom; četiri para čarapa [...]; jedne manžetne za bijelu haljinu; dušek sa dodatkom; jedan par novih cipela; jedan zlatni nakit sa 12 bisera; 10 perusina zlatnih; dva para minduša zlatnih; dva prstena zlatna; jedan par igala za cipele; jedna igla za glavu [...]; jedna ogrlica od ćilibara.

Ukupna suma L 1550

Ja, Pietro Abiatrici, procjenio sam gornju robu [...] za svoju dušu.

Ja, Jovan Trojan, procjenio sam gornju robu za [...] za sumu gore navedenu.

Izjavljujem ja, Anibale Gambarara, koji sam popisao gornju robu.

---

⁴² *Rassa, raša* – odjevni predmet koji se izrađivao od istoimene tkanine; gornji odjevni predmet koji se nosio preko bijele košulje.

⁴³ *Pettorina* – gornji ženski odjevni predmet, sa svečanom funkcijom, izrađen od raznih vrsta kvalitetnijeg materijala, verovatno neka vrsta prsluka, bez rukava (v. Radojičić 2006, 157).

⁴⁴ Fišbajn.

Una botte di ...	2	30
Una botte di ...	2	20
Una botte di ...	2	20
Una botte di ...	2	15
Una botte di ...	2	10
Una botte di ...	2	8
Una botte di ...	2	12
Una botte di ...	2	40
Una botte di ...	2	44
Una botte di ...	2	15
Una botte di ...	2	60
Una botte di ...	2	10
Una botte di ...	2	6
Una botte di ...	2	15
Una botte di ...	2	11
Una botte di ...	2	12
Una botte di ...	2	20
Una botte di ...	2	8
Una botte di ...	2	10
Una botte di ...	2	14
Una botte di ...	2	20
Una botte di ...	2	10
Una botte di ...	2	20
Una botte di ...	2	10
Una botte di ...	2	10

Quarto 1000 de Lavacalca
 Una bianca di N. S. Bianca 2 10
 Un S. Marco, con suo Genovese S. Marco
 con lana 3 60
 Un paio magro n. 10 2 7
 Un paio di Oro con pelle di B. e
 s. 12 88
 Una parca di Oro parca di 90 2 90
 Cavalei 10 2 100
 Due anelli di Oro parca cavalei 40 1 18
 Un paio di S. Marco di S. Marco una parca
 la parca in oro la pelle in pelle
 e un S. Marco la parca pelle di 10
 vino Oro de parca e pelle 10 1 40
 Un paio di S. Marco 2 10
 S. Marco di cinquanta tre sott. di 100 1 50

Se si vuole comprare e con
 quanta parca di S. Marco
 una parca di S. Marco e
 cinquanta de parca

Si dice che si dice la parca e si dice
 sopra per l'ammontare della parca
 e sopra appressa
 Si dice che si dice la parca e si dice
 sopra per l'ammontare della parca
 e sopra appressa

Si dice che si dice la parca e si dice
 sopra per l'ammontare della parca
 e sopra appressa

Si dice che si dice la parca e si dice
 sopra per l'ammontare della parca
 e sopra appressa

Herceg Novi, 29. septembar 1713.

Spisak prćije Jerolime Rašović, žene Mihaila Maroli

7 košulja od lanene tele⁴⁵, bez čipke, za ženu; 5 rečenih sa čipkom; 8 rečenih sa manžetnama od kambelota i čipkom; jedna rečena upotrebljena; par jedan čaršava od lana [...]; tri sa svojom čipkom; para tri rečenih, lanenih bez, čipke i prekrivač bez čipke; dva peškira od lana sa čipkom; 14 salveta od lana, upotrebljenih; 2 stolnjaka sa čipkom; para dva [...] sa čipkom i još [...] od kambrada [...] sa čipkom [...]; dvije košuljice sa čipkom, za prsluk; tri kecelje od tele indijane; dvije rečene od tele; četiri rečene lanene [...]; jedna rečena od kambrada fina, sa čipkom; jedna rečena od svile sa malom čipkom; dvije marame od svile sa čipkom; jedna rečena od tele holandske sa čipkom; dvije rečene od čiste tele lanene; jedan veo od svile, izvezen cvjetovima; dva para jastučnica [...]; jedna haljina od crne svile, gospodska; jedna haljina od tabina lanenog sa srebrnom čipkom; jedna rečena od saje, ukrašena čipkom; jedna rečena od krepona [...], jedna rečena od sarze crvene; jedna rečena, upotrebljena, jedna rečena zelena; jedna rečena od raše kesten boje; jedan kratki ogrtač od svile, na pruge, upotrebljen; jedan rečeni iz Semilje, od brokata cvetnog; jedan rečeni od platna padovana; jedan rečeni od saje, crveni, obrubljen gajtanima zlatnim; jedan rečeni [...]; jedan prsluk od mokajara boje vina, sa postavom; jedan rečeni od raše [...]; jedna rečena crvena, kestenjaste postave; jedna košulja od raše, boje crvene; rečena od dimita na pruge, bez manžetni; jedan prsluk iz Semilje od brokata cvijetnog, sa fišbajnama, ukrašen, sa manžetnama srebrnim; jedan rečeni [...]; jedan [...] od tele indijane; par jedan narukavlja od svile, ukrašenih gajtanima i srebrnim dugmadima, upotrebljeni; ćendal crni za glavu iz Firence; jedan kratki prsluk od svile, izvezen cvjetno; jedan rečeni od damasta, ukrašen, postavljen; jedan rečeni upotrebljen; jedan rečeni od sukna kremeze sa pojansom; par jedan čarapa od konca engleskog; par jedan rečenih od svile ljubičaste [...]; par jedan od vune crvene; para tri rečenih od pamuka finog; par jedan rukavica od bijele svile; jedan ćendal za glavu, ukrašen gajtanom zlatnim; par jedan mula⁴⁶; jedna lepeza od svile sa drškom od slonovače, [...]; dva pribora za jelo srebrna [...]; šnal sa iglom za glavu; [...], dva prsluka sa rukavima, [...]; jedan pojas sa šnalom od srebra; britva ukrašena srebrom; par jedan narukvica zlatnih kao lančići i para dva minduša poluzlatnih; jedan nakit zlatni⁴⁷ sa dvanaest bisera; jedna ogrlica od bisera i još šest; jedna ogrlica od osamnaest perusina⁴⁸ malih i osam velikih; jedna niska za grlo od ćilibara; jedna ogrlica sa medaljonom od srebra, [...]; jedna škrinja od orahovine sa ključem; jedan grijač i jedna kanta od bakra; dva dušeka od terližana duploga, sa nogarima; jedan prekrivač od indijane fine; lakta dva lana [...].

⁴⁵ Rišelje.

⁴⁶ Cipele za kuću.

⁴⁷ Misli se na broš.

⁴⁸ Ukrasi, privjesci.

AH PUMA, F. 78, 1, 2

Kotor, 18. oktobra 1717.

Inventar prćije koju je Nikola Matković dao svojoj sestri Mariji, ženi Petra Jovanova Ćurčije:

Škrinja od orahovine; jedna haljina od crvenog mokajara; jedna rečena od mokajara zelenog; jedna rečena žuta, nova; jedna rečena, narandžasta, nova; jedna rečena od rašice, nova; jedna rečena od raše, nova; jedna rečena od raše žute, nova; jedna rečena od raše zelene, nova; jedan par narukavlja crvenih, od damaska, nove, sa srebrnim dugmadima; jedan par rukava od damaska zelenog, sa srebrnim dugmadima; jedan pojas od svile crvene; jedan pojas od svile turske, nov; jedna košuljica od pana⁵⁰ crvenog, nova, ukrašena; jedna druga košulja od raše [...] nove; jedna druga košulja od bombažine, bijela, sa srebrnim dugmadima; jedna pulo košulja radna, nova; osam košulja od tele, nove; tele lakata četrnaest; dva para prsluka [...] od svile; dvije kecelje za žene; jedna rečena turska; jedan peškir; jedan okovratnik, to jest ošvice; jedna marama za glavu; dvije počelice od kambrade; šest marama radnih; sedamnaest maramica za nos; jedna krunica od ćilibara crnog, sa privjescima od srebra, sa svojom jabučicom srebrnom i sa svojim krstom; tri igle srebrne, pozlaćene; dugmad srebrna za košulje; perosini zlatni sa kopčom; minduše zlatne od cekina četiri (vrijednost 160 lira); dva zlatna prstena; jedna britva srebrna; jedan prsten drugi vjenčani⁵¹, još upisano cekina zlatnih trideset (vrijednosti 1320 lira); još upisano⁵² sedam prstena; još primljeno haljina pet od mokajara, procjenjene svaka pojedinačno lira 50; još kecelje tri; još jedna košulja od somota, sa dugmadima srebrnim.

Ukupna suma L 439612

Priznajem ja, Petar Jovov Ćurčić, kako je rečeno, sva roba i novci.

Ja, Danilo Kalodjero, svjedočim gore popisano.

Anto don Valeri, *publiko dragoman*⁵³, sa slavenskog jezika sam preveo, a pomoć pružila Đurđija Stana.

---

⁵⁰ Čohe, somota.

⁵¹ Burma.

⁵² Primljeno.

⁵³ Narodni prevodilac.

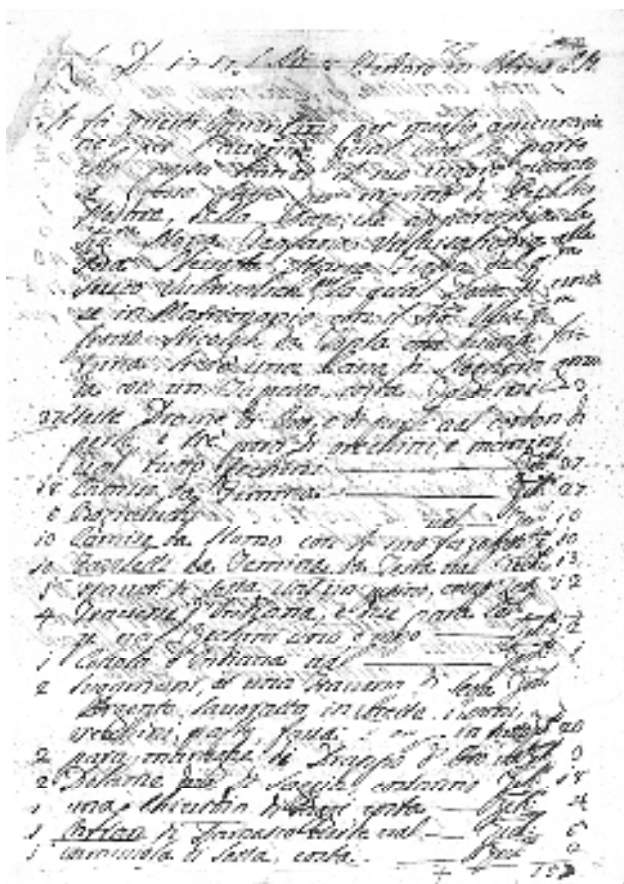

Herceg Novi, 8. februar 1717.

Spisak prćije koju Teofana Vladisavić (majka Save Vladisavića) daje svojoj unuci Stani, kćeri pok. Sima Vladisavića, koja stupa u brak sa sa Ilijom, sinom pok. Jova Nikolića sa Tople:

Jedna škrinja velika od orahovine sa prekrivačem; sedam drama zlata i biserna ogrlica i par minđuša i narukvice; osamnaest košulja za žene; pet bokčaluka; deset košulja za muškarce sa svojim maramama; deset marama za žene za glavu; jedna kecelja od svile; četiri kecelje od indijane i dva para cipela; jedna suknja od indijane; dva peškira i jedna kecelja od svile srebrne, izvezena u [...]; dugmadi; minđuše; pafte; pojas; dva para narukavlja sa faltama zlatnim; dvije dolame od sukna; jedna čurdija od sukna; jedan kaftan od damasta zelenog; jedna košuljica od svile.

Ukupna suma 157 cekina.

insieme la nota giornale di H. Müller, che in mezzo
 di sua sommaria parte, che lei dovete proprio avere
 per tornare, e in conseguenza lo ha di non essere
 di Michael Kolman, facendo per la successione nel
 mio off. di med. ^{de} Anno onde lo sp. lo stesso, e hanno
 la signora S. M. Dore, e L. J. in un'annata i parti dovuti, e
 il loro giusto risarcim^{to}. Tanto mi promette con esse
 H. e lei con qualche zelo off. esp. di S. M. Dore, e la
 signora contenta

C. N. 11. off. 1719

Bolsh
 C.
 Meyer e
 Spaschuk

Con. 11. il 11. ma in Bolsh de Bolsh. Anno 1719
 present^o i sign. Kichovitch, e Letia Sigora de C. J.
 che ~~hanno~~ matre ~~partita~~ debbono solo notitia
 all'ordine di un'giunto in qual'ora la detto mat^{re}
 addimandato. Tanto dovete esse, e off. in off.

C. N. 13. off. 1719

Vinski
 C.
 S. M. Dore

Stando d'ora Kichovitch, e off. il pub. co.
 nane per l'atto d'ora de S. M. Dore in anno
 S. D. J. e in qual'ora. Tanto mi promette con esse
 de più volte con esse nel quale, e in
 sopra le sue ~~matre~~ in off. alla stessa mat^{re}.
 e, de notte il giusto mandati d'ora, e
 nel codice il 11. d'ora delle giurisd. S. J.
 e tanto integrità in piano ~~altri~~ ~~altri~~ ~~altri~~
 Costoro no off. 1719

AH PUMA, F. 103, 300

Perast, 20. aprila, 1720.

Spisak prćije koju su braća kapetan Jovan i Tripo Lazarović dali svojoj sestri Eleni, koja se udaje za Sava Sarabaču sa Tople (udala se 1695. g.):

Škrinja od orahovine sa ključaonicom i prekrivačem; jedan par [...] para trideset; jedan par minduša zlatnih; četiri para ambreta srebrnih; jedna tacna⁵⁴ srebrna, jedna krunica od ćilibara sa krstićem i sa devet privjesaka i jednom jabučicom srebrnom, pozlaćenom; četrdeset i šest srebrnih dugmadi, [...] pet mokajara različitih, novih, formiranih; jedna svila zelena, nova; četiri suknje raznih boja, novoformirane⁵⁵; trinaest košulja za žene, nove; okovratnika sa četrnaest srebrnih dugmadi; šest košulja muških, tri formirane i tri u materijalu; osam kecelja raznih boja, novih, formiranih; tri prekrivača, nova, formirana; tri pojasa od svile izrađene iglom, novi; pet kapa ženskih, novih; tri marame od svile; dvije marame za glavu *meluto*, nove; tri para narukavlja, novi; dva od damasta i jedan od brokata; jedan par narukavlja od damaska crvenog; jedan par narukavlja obrubljenih svilom.

Ukupna suma 719 dukata.

Ja, Trifun Mazarević, napisao i procjenio inventar u moje ime i za gospodina Vićenca Grubasa, za čisto potvrđivanje da smo svi potpisani potvrdili, i za Sava Sarabaču, dolepotpisanog takođe.

Slijede potpisi:

Ja, Vićenco Grubas, potvrđujem gornje.

Ja, Nikola Tomašević, potvrđujem.

Isto potvrđuju Nikola Tomašević, Nikola Marinović, Mihailo Grubas i Sava Sarabača.

---

⁵⁴ Poslužavnik.

⁵⁵ Misli se: sašivene.

Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 69
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 72
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 70
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 74
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 76
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 78
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 80
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 82
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 84
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 86
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 88
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 90
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 92
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 94
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 96
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 98
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 100
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 102
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 104
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 106
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 108
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 110
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 112
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 114
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 116
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 118
Il nuovo Reame di Sicilia non fornito nel	Die. n. 120

Il Reo Truffen Marsenack ho scritto e firmato il padre, procuratore per nome suo e del Sr. Vicario Andrea mio Collega dal quale sono state affermate alla guida dell'giuramento Teod. e del Sr. Sindaco Andrea mio amico ancora.

- Il Vicario Andrea afferma quanto di sopra
- Il Nicola Marsenack con Teod. quanto di sopra
- Il Nicola Marsenack con Teod. quanto di sopra
- Il Michael Puly afferma il padre, teod. di Roma e di S. Pietro vicario tutto ciò sopra espresso e dichiarato nel med. per nome ed ordine del Sr. Sindaco Andrea mio amico così da lui preparato deve non aver valore.

Il Die. Sup. 1101

Precedo a bene d'effendere con Andrea Ambrogi di g. Sr. Sindaco, da un a. con il Sr. Sindaco e Sr. Sindaco di S. Pietro di S. Pietro.

Herceg Novi, 22. novembar 1721.

U kući gospodina Matije [...]

Inventar popisane robe koju predaje Jovan Kalamata i Ana, žena mu, Vuku Petkovu u ime prćije Mariji, njihovoj ćerki, koja će stupiti u brak sa rečenim Vukom. Ovo je procjenjeno od osoba poznatih Vuku i ovjereno sa dva svjedoka.

Jedna škrinja od orahovine sa ključaonicom; dva mokajara zelena, formirana; mokajar žuti, formiran; mokajar crveni, formirani; [...] crveni, formirani; jedna suknja zelena, formirana; jedna crvena, formirana; košulja jedanaest za ženu; kecelja jedna od svile; kecelje dvije od remsa⁵⁶; jedan par narukavlja od damasta crvenog, sa svojom garniturom; četiri marame, tri vezene zlatom i jedna bez veza; tri muške košulje sa dvije marame; marama za glavu, ženska, duga, marame dvije za glavu, vezene svilom [...]; kecelje dvije od testemeluka⁵⁷, jedna formirana, a druga ne; koretac sa svojim iglama pozlaćenim; [...] bijeli od bombaža, formiran; jedan dušek od vune; tanki vuneni prekrivač, novi; ogrlica sa zlatnim kuglicama.

Ukupna suma dukata 292.

Gore rečena roba je spremljena u gore rečenoj kući i zatvorena ključem, koji je predat rečenoj gospođi Mariji, ženi Vukovoj [...] popisana od Stefana Nikičevića.

---

⁵⁶ *Remse, renso, remso* – vrsta platna od belog, veoma tankog lana, nazvano po gradu Remsu u Francuskoj, u kome se proizvodilo.

⁵⁷ *Testemeluc* – vrsta tkanine.

Herceg Novi, 15. jula, 1722.

U kući rečenih braće Nikićevića.

Popis prćije koju Đorđe i braća Nikićević daju svojoj sestri Luciji, koja se 1722. godine udala za Đorđa Sarabaća iz Tople. Dokumentat je ovjeren 1730.

Tri marame svilene, jedna od testemeluka, sve opšivene svilom, bijelom [...]; dvije košulje za ženu od svile, obrubljene; deset rečenih, jedna od svile, a jedna od tele holandske i dvije od testemeluka, a ostale od tele, sve obrubljene; četiri košulje muške od tele, obrubljene, i četiri marame; i četiri marame svilene, vezene u različitim bojama; jedna kecelja od vela crvenog sa zlatnim cvjetovima, sa pojasom od svile crvene, izrađena zlatnim nitima; jedna rečena od lustrina bijelog, obrubljena; dvije rečene, jedna od vela, a druga od svile, obrubljena; jedna rečena od testemeluka, obrubljena zlatnim gajtanom; dvije rečene, jedna od vela, a jedna od svile; jedna rečena od testemeluka, sa jednom trakom, obrubljena zlatnim gajtanom; tri rečene sa čipkom; jedan par narukavlja za ženu, od brokata zlatnog sašivene, a jedna bez dugmadi; jedan par rečenih od brokata zlatnog, boje crvene, sa dugmadima od zlatnih niti; jedan par rečenih od brokata turskog, sa dugmadima kao gore; jedan par rečenih od damasta turskog, debljeg, sa dugmadima kao gore; jedan *parapetto* za ženu od somota zlatnog; jedan pojas za ženu, vezen zlatan, dug lakata tri; dva lakta čipke zlatne; jedna marama od svile, izvezena zlatom i obrubljena zlatnom čipkom; jedna rečena od svile, izrađena sa bijelom svilom i obrubljena finim bijelim lanom; jedna oglica od korala sa svojim privjescima srebrnim, osam; jedan ogrtač zeleni, pet [...]; jedna svila zelena; tri haljine, dvije haljine i jedna zelena; dva para narukavlja od damasta; deset košulja za ženu, obrubljena jedna finim lanom, a druga svilom, sa tri para [...]; tri para [...] tursko-plave, srebrne, pozlaćene; šest kecelja ženskih, obrubljenih; četiri košulje za muškarce sa svojim maramama, vezene svilom, [...]; tri marame vezene zlatom i svilom; dvije marame sa svojim obrubom od finog lana; [...] marama od svile; jedna; mantil ženski, obrubljen crvenim [...]; pet haljina, to jest dvije zelene, tri crvene, obrubljene; jedan par narukavlja za ženu od damaska turskog, obrubljene; jedan par narukavlja za ženu od brokata ljubičastog; jedan par rečenih od brokata zlatnog, obrubljenih; jedan pojas za ženu na pruge zlatne; škrinja od orahovine, nova, sa svojom ključaonicom i ključem, jedan prekrivač za konja, crveni, sa medaljom srebrnom; jedan privjesak od srebra; dva para ambreta pozlaćenih; jedan par zlatnih minduša; ogrlica od bisera – četrnaest ukrasa zlatnih, visećih.⁵⁸

---

⁵⁸ Ovaj prevod je rađen 2005. godine, a sadašnjim uvidom ustanovljeno je da jedan dio dokumenta nedostaje.

Item un pezzo di seta verde, unman, in, e. g. g. g.
fornita nel — — — — — 5to 22

Item un pezzo di seta verde di donna
di Broca d'oro gale fornita,
ma seta baccari nel — — — — — 5to 22

Item un pezzo di seta di Broca d'oro
di color rosso con baccari d'oro filato
fornita nel — — — — — 5to 22

Item un pezzo di seta di Broca di
seta verde con baccari come sopra
fornita nel — — — — — 5to 62

Item un pezzo di seta di Turchese fur:
chia doppio fornita con baccari
come sopra nel — — — — — 5to 62

Item un pezzo di seta di donna di seta
d'oro fornita nel — — — — — 5to 22

Item un pezzo di seta di donna di seta
oro con baccari nel — — — — — 5to 22

Item due pezzi di seta d'oro nel — — — — — 5to 22

Item una seta di seta di seta
mista con oro, e orna di seta
no con miri d'oro nel — — — — — 5to 22

Item un pezzo di seta di seta
seta di seta, e fornita con seta
di seta nel — — — — — 5to 22

- Item una brocca di Corallo con suoi
 signori d'argento 42 - - - Bl.
 Item un botino d'abito fornito 13.
 Item cinque stucchi forniti Bl.
 Item una sedia d'abito fornita Bl.
 Item tre vasi, due vasi, e una
 sedia fornite - - - - - Bl.
 Item due parti d'incenso di
 musco fornite - - - - - Bl.
 Item dieci pezzi di donna for-
 nite, compresa una di raso,
 e l'altro di seta, con tre parti
 d'oro - - - - - Bl.
 Item tre parti d'incenso d'oro
 e d'oro - - - - - Bl.
 Item otto stucchi di donna
 fornite - - - - - Bl.
 Item tre stucchi di uomo for-
 nite con i suoi facioletti rec-
 cotti con seta - - - - - Bl.
 Item stucchi d'oro - - - - - Bl.
 Item tre stucchi reccati con
 l'oro, e seta - - - - - Bl.
 Item due facioletti con i suoi
 cacci di seta forniti - - - - - Bl.
 Item una stammina d'oro
 fornita

- Jacon una botza da Donna d'Ischia ennesso y
 uba -
- Jacon cinque velle, cioè due corde, tre velle fo
 nite -
- Jacon un paio d'acumbe da Donna d'Arnesco
 servidoro fornite -
- Jacon un paio d'acumbe da Donna d'Arnesco
 aiolata fornite -
- Jacon un paio d'acumbe d'Arnesco d'oro fornite -
- Jacon una fesa da Donna viga d'oro -
- Jacon un paio d'oro da Donna d'Arnesco -
- Jacon due cora de cora d'Arnesco d'oro -
- Jacon due Manina d'Arnesco accamate con seta
 bianca, e fornite con rami d'Arnesco -
- Jacon una Manina da Donna d'Arnesco
 accamate con seta bianca, e fornite con
 un d'Arnesco -
- Jacon due fopole d'Arnesco accamate con
 seta e fiori con manette d'oro inorno -
- Jacon cinque fopole da Donna d'Arnesco
 accamate con seta e fiori fornite, e cinque fopole con
 due fopole accamate con seta d'Arnesco
 edoi -
- Jacon due fopole da Donna in d'Arnesco, et in
 A. 104

A. Gasce mallico -

1740

Joan Ricci Gioanni di Domenico, sua di Verre.
mallico, et nome di Talla fornice -

Joan due Francesco di 1987 fornice -

Joan uno detto di Verre mallico Antonio
con Pedro Bianca fornice -

Joan con suo detto di Verre mallico fornice

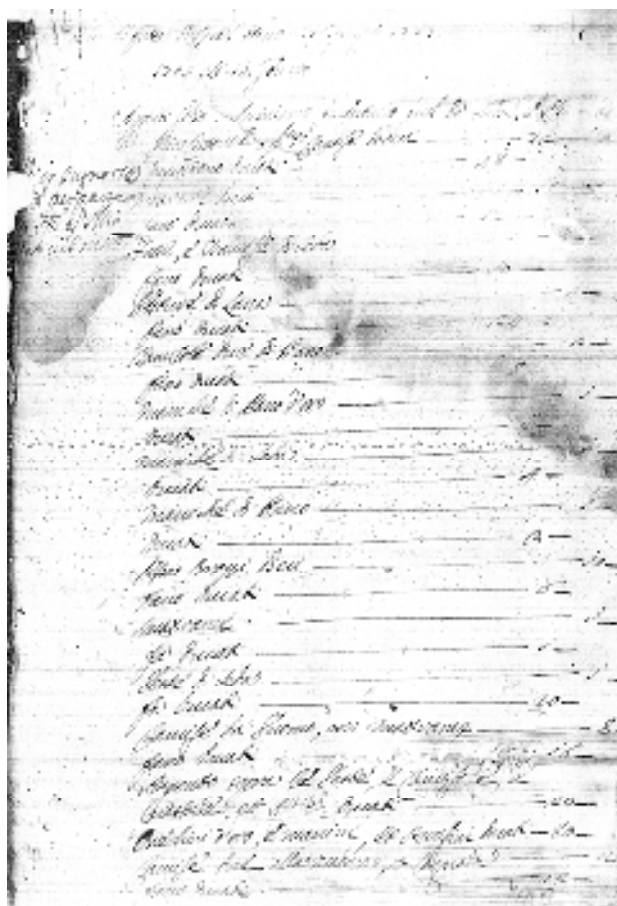
Joan uno detto con suo nome di Verre
fornice -

Joan con suo detto di Verre -

Herceg Novi, 22. avgust 1723. god.

Jevrosima, ud. Ilije Cvijetkovića iz Tople, traži od nasljednika isplatu prćije. Inventar prćije i imovina pok. Cvijetkovića, izjava vjerovnika 1723. godine:

Košulja dvanaest, [...] marama deset; pregača, kecelja od svile; haljina od vune; dvije kamisole⁵⁹ od somota; manžetne od somota zlatnog; manžetne od svile; manžetne od somota; svila lakata deset; marame; haljina od svile; košulje muške sa maramama: srebro preko haljine i košuljice sa pločicama srebrnim; minđuše zlatne i narukvice i ukrasi; košulje za gospođu i za rođaku; škrinja od orahovine sa postavom; tacna od srebra, [...]; jedan prsluk [...]; kaput (zimski) žuti, sa svojom postavom [...].

⁵⁹ *Camisola, kamisola, kamižola* – vrsta prsluka nošenog preko košulje, prihvaćena nakon dolaska Mlečana. Nosile su je isključivo žene iz viših društvenih slojeva novodoseljenog stanovništva .

1770
 1771
 1772
 1773
 1774
 1775
 1776
 1777
 1778
 1779
 1780

Nella prima parte mancò gli altri nominati alla
 prima sessione che si fece, qual impero
 lo suo grandissimo feli lo stesso grandissimo
 fatto per altro modo, e se non fosse in
 stato di poterli altri tempi vedere, e allora
 non si dire, che l'idea sempre corre prima
 di più se fosse, che sempre si possa appropria
 lo stesso, e quando si tornano, si tornano
 se non si può contare, e allora il tempo

1780. 1781. 1782. — parte 1783. 1784.

La giunta di...
 La giunta di...

La giunta di...
 La giunta di...

Anno 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780.
 Nella prima sessione si nominò...
 lo stesso...
 e allora...

Il primo il piccolo per essere ammesso. Essendo venuto a scuola
di Pietro Nodrotti
Il secondo per il nostro fratello, il quale è stato ammesso
per aver fatto il corso di scuola, per aver fatto il corso di
vizi, e di vizi, e di vizi.
Il terzo per il nostro fratello, il quale è stato ammesso
per aver fatto il corso di scuola, per aver fatto il corso di
vizi, e di vizi, e di vizi.

Ad 22. Agosto 1723. (Anno)

Il primo il nostro fratello, il quale è stato ammesso
per aver fatto il corso di scuola, per aver fatto il corso di
vizi, e di vizi, e di vizi.
Il secondo per il nostro fratello, il quale è stato ammesso
per aver fatto il corso di scuola, per aver fatto il corso di
vizi, e di vizi, e di vizi.
Il terzo per il nostro fratello, il quale è stato ammesso
per aver fatto il corso di scuola, per aver fatto il corso di
vizi, e di vizi, e di vizi.

Ad 22. Agosto

Il primo il nostro fratello, il quale è stato ammesso
per aver fatto il corso di scuola, per aver fatto il corso di
vizi, e di vizi, e di vizi.
Il secondo per il nostro fratello, il quale è stato ammesso
per aver fatto il corso di scuola, per aver fatto il corso di
vizi, e di vizi, e di vizi.
Il terzo per il nostro fratello, il quale è stato ammesso
per aver fatto il corso di scuola, per aver fatto il corso di
vizi, e di vizi, e di vizi.

Ad 23. Agosto 1723. (Anno)

Il primo il nostro fratello, il quale è stato ammesso
per aver fatto il corso di scuola, per aver fatto il corso di
vizi, e di vizi, e di vizi.

Ad 5. Settembre 1723.

Il primo il nostro fratello, il quale è stato ammesso
per aver fatto il corso di scuola, per aver fatto il corso di
vizi, e di vizi, e di vizi.

Ad 5. Settembre

Il primo il nostro fratello, il quale è stato ammesso
per aver fatto il corso di scuola, per aver fatto il corso di
vizi, e di vizi, e di vizi.

Herceg Novi, 3. juli, 1723.

Spisak próije koju je Pedrachi dao svojoj kćeri Jovani, ženi Jovana Cvijetovića:

Jedna ogrlica zlatna; jedan par minđuša zlatnih [...]; jedan nakit zlatni sa bisera 12, [...]; jedan lanac sa biserima, 8 nizova; jedna igla srebrna za glavu; osam dugmadi srebrnih; jedan *curavechio*⁶⁰ od srebra; jedna igla srebrna za prsluk; [...] od srebra za ženu; jedan krstić srebrni; jedna medalja srebrna; jedan krst kristalni sa srebrom i bakrom; jedan ćendal crni iz Firenze; jedna korpeta⁶¹ od sarze crne; jedna rečena, crvena, sa svilenim resama bijelim; jedna rečena zelena; jedna rečena crvena, upotrebljena; jedna rečena žuta od mokajara; jedna rečena od saje boje cimeta, sa čipkom i srebrnim resama; jedna korpeta na pruge spinada; jedna rečena [...]; jedna rečena žuta; jedna rečena upotrebljena; jedna polaka⁶² od sarze crvene, ukrašena resama i dugmadima od svile bjele i postavljena; jedna rečena narandžasta, jedna rečena od pana⁶³ crvenog, sa dugmićima i postavom od tele; jedna rečena turska; jedna crna [...]; jedna polaketa od nabrane svile sa umecima, srebrnim pucama, svilenim resama i postavom od tele; jedan prsluk od damasta crvenog; jedna polaketa svilena, upotrebljena, plavo-turska, sa zlatnim cvjetovima; dva prsluka od svile sa fišbajnama, upotrebljena; jedna petorina od somota, plavo-turska, vezena svilom i sa pojasom zlatnim i fišbajnom; jedna rečena sa nabranom svilom, plavo-turska, sa fišbajnama; jedan čaršav od tele kućne, fine; jedan par istih; četiri košulje od tele kućne, ukrašene [...]; tri rečene od grubog platna, sa čipkom oko grla; jedna rečena bez čipke; jedna rečena od grubog platna, upotrebljena; jedan stolnjak od platna spinade; deset salveta [...], šest kecelja od svijetle tele; dvije rečene od kombrada⁶⁴; jedna kecelja od indijane; jedan peškir sa čipkom, korišćen; dva para narukavlja sa čipkom; jedna košuljica za ženu sa čipkom finom; šest namotaja gajtana svilenih; jedna lepeza od krzna, korišćena; jedna krunica⁶⁵ od ćilibara crnog; jedan par rukavica svilenih, bjelih, novih; jedan par rečenih, upotrebljenih; jedan privjesak Gospe⁶⁶ [...]; jedan par cipela za kuću, novih; jedan par rečenih od svile; šest namotaja vune bijele; jedna marama od svile za oko vrata, kremeze [...]; jedan veo od svile kremeze, za oko vrata; jedan rečeni, upotrebljeni, plus jedan faculet od vela crvenoga, izvezen svilom; jedan rečeni žuti [...]; jedna marama velika, crvena, vezena svilom; jedna rečena, svilena; jedna rečena od

⁶⁰ Štapić za uši.

⁶¹ *Corpeta* – vrsta prsluka, prsni.

⁶² *Polacha* – gornji odjevni predmet, vrsta kraće jakne, nosila se u kompletu sa suknjom od iste tkanine, ali u drugoj boji.

⁶³ Somot.

⁶⁴ *Combrad, cambri* – pamučno platno bijelo ili u boji.

⁶⁵ Brojanica.

⁶⁶ Bogorodica.

Legua de ...	8 20.
Una ...	35.
Una ...	20.
Una ...	25.
Una ...	18.
Una ...	34.
Una ...	30.
Una ...	35.
Una ...	20.
Una ...	10.
Una ...	10.
Una ...	5.
Una ...	16.
Una ...	14.
Una ...	10.
Una ...	36.
Una ...	20.
Una ...	30.
Una ...	60.
Una ...	18.
Una ...	12.
Una ...	10.

10
Io Gis. Gio. Suardi ho il male d'occhio
vostro e pagherò come dal sig.
Suardi Cristiano di P. di viale di
S. Maria della Pace di Roma
Il giorno 10 di Aprile
Io Suardi Cristiano ho ricevuto la somma di 100
L. e ho pagato la somma di 100 L.

Herceg Novi, 14. april 1723.

Popis prćije Elene Raković, žene Antona Barbete:

Četiri niske bisera; jedna ogrlica zlatna; jedan par narukvica u obliku lanca, zlatne; jedan par minđuša zlatnih, ukrašene emajlom; jedan par rečenih izrađenih [...]; broš zlatni sa 14 bisera; jedna burma zlatna [...]; jedan isto mali; jedan par pribora za jelo, srebrni; igla od srebra; dvije srebrne igle, jedna za prsluk; dvije medalje; srebrna ogrlica sa biserima; jedna polaketa od damasta crvenog sa cvijetovima, sa dugmadima srebrnim; jedna rečena od damasta kesten boje, na cvijetove, sa svojom karpetom i sa postavom; jedan prsluk od mante žute sa rukavima zajedno, sa petorinom ukrašenom srebrnim gajtanima i balenom⁶⁷; jedna polaka od peluka⁶⁸; jedna rečena od sađe, ukrašena zlatnim gajtanima i dugmadima sa postavom od tele: ista sa resama i dugmadima od svile, sa postavom od bijele tele; jedno odjelo od mukajara sa dugmadima od svile, sa karpetom kesten boje; jedna polaketa od sađe, ukrašena dugmadima i narukavljem srebrnim; jedna jereča od somota sa rukavima od svile i postavom od fuštanja⁶⁹; jedna [...] od tele iz Mesine, ukrašena, i dugmad od svile, postavljena; jedna rečena iz Semilje sa cvijećem i postavom od tele, ukrašena; jedna rečena za ženu [...]; jedna karpeta za grad od svile; jedna rečena neupotrebljena; jedna rečena od sađe zelene; jedna od bordata⁷⁰ [...] sa koncem na pruge; jedna rečena od mokajara boje cimeta; jedna rečena [...] korišćena, sa fišbajnom; jedna rečena od mokajara na pruge; jedna rečena [...], jedna haljina [...] crna; jedan ćendal crni, iz Firenze, za glavu; jedna petorina svilena, izvezena zlatom i svilom; iz Semilje, zelena, sa fišbajnom, u upotrebi; jedna rečena od svile, upotrebljena; dvije od svile, upotrebjene; jedna košulja od tele holandske, sa čipkom oko vrata [...]; šesnaest rečenih lanenih, na francuski način, sa čipkom oko vrata; šest rečenih, starinskih, sa čipkom oko grla, sa manžetnama; deset salveta od lana, u upotrebi; dva stolnjaka od lana, u upotrebi, sa čipkom; [...] salvete od čistog lana; dva stolnjaka od lana čistog; dva peškira od tele [...] sa čipkom; dva rečena od domaćeg platna [...]; jedan bokasin⁷¹ od domaćeg platna; jedan par čaršava lanenih, sa svojom čipkom; jedan par rečenih, finih, sa čipkom; jedan par rečenih od lana, bez čipke; jedan par od lana korišćen, [...], [...]; sedam kecelja, dvije od indijane turske; dvije rečene od tele mesine [...]; para dva jastučnica sa čipkom; para tri čarapa od pamuka, veoma finih; para dva rečenih, u upotrebi; para dva rečenih od krzna; para dva rečenih od vune; par jedan rukava, sa

⁶⁷ Fišbajn.

⁶⁸ *Peluc* – vunena čupava tkanina, poput angore, pepeljaste boje.

⁶⁹ Porhet.

⁷⁰ *Bordato* – platno, *I drappo*, sa prugama i tačkama.

⁷¹ *Bocassin* – najpre je označavao tkaninu, vrstu fustanja, nekad tkanu od pamuka, a od 18. veka od vune, vrsta serža, ponekad mešana sa svilom; naziv tkanine je prešao na odevni predmet – *bocassin* ili *meza tonda*, ogrtač, pozadi spojen za pojas i prebačen preko glave.

šest dugmadi srebrnih, ukrašenih zlatnim gajtanom; par jedan manžetni [...]; par jedan čarapa od pamuka [...]; par jedan rečenih, crvene, padovanske; par jedan rečenih od svile crne [...]; jedna marama od kambrada sa finom čipkom; dva rečena od svile sa čipkom; jedan rečeni [...]; jedan od tele holandske; jedna marama od indijane; para tri kaskada⁷² od sese⁷³, sa čipkom; par jedan rečenih, malih, sa čipkom, obrubljen; para tri manžetna; jedan muf [...]; dva vela, jedan od tele kremeze, a drugi sa vezom svilenim; jedan rečeni vezen zlatom; četiri para svilenih rukavica; dva para crnih i dva [...], [...]; dvije lepeze; jedan jastuk za ženu, za noge⁷⁴, jedan par kućnih cipela iz Semilje, ukrašene gajtanom srebrnim; par rečenih od krzna; jedna škrinja od orahovine; jedan prekrivač [...] postavljen; jedan dušek od vune sa navlakom.

Ukupna suma L. 5495.

---

⁷² *Cascada* – narukavlje.

⁷³ *Zessa, sessa* – finija ili grublja pamučna tkanina.

⁷⁴ Klupica za noge.

del vecchio d'anno unghere	
buona d'anno d'acqua d'...	20
buona d'anno d'acqua d'...	40
buona d'anno d'acqua d'...	
a' pini con vici carici con:	
acqua con fadon d'ulmi	230
che fanno di mano d'io con una	
macchia e pino con acqua	
quanti in d'anno d'acqua	
Malena	48
buona d'anno d'acqua d'...	
d'acqua con quai mense d'...	
acqua con quai mense d'...	105
acqua con quai mense d'...	
acqua con quai mense d'...	240
buona d'anno d'acqua d'...	
acqua con quai mense d'...	40
buona d'anno d'acqua d'...	
acqua con quai mense d'...	70
buona d'anno d'acqua d'...	
acqua con quai mense d'...	48
buona d'anno d'acqua d'...	
acqua con quai mense d'...	60
buona d'anno d'acqua d'...	
acqua con quai mense d'...	30
buona d'anno d'acqua d'...	
acqua con quai mense d'...	60
buona d'anno d'acqua d'...	
acqua con quai mense d'...	20
buona d'anno d'acqua d'...	
acqua con quai mense d'...	40
buona d'anno d'acqua d'...	
acqua con quai mense d'...	50

Ma d. di ...	60
Ma d. di ...	125
Ma d. di ...	60
Ma d. di ...	120
Ma d. di ...	20
Ma d. di ...	150
Ma d. di ...	90
Ma d. di ...	25
Ma d. di ...	20
Ma d. di ...	12
Ma d. di ...	20
Ma d. di ...	200
Ma d. di ...	150
Ma d. di ...	20
Ma d. di ...	30
Ma d. di ...	30
Ma d. di ...	45
Ma d. di ...	20
Ma d. di ...	29
Ma d. di ...	18
Ma d. di ...	120
Ma d. di ...	150
Ma d. di ...	220
Ma d. di ...	100

Herceg Novi, 11. avgusta 1723.

Spisak roba koju Milutin Mihaila daje u prćiju svojoj kćeri Magdaleni, koja ima stupiti u brak sa Antonom Varazan, 1723. god.

Jedna niska bisera; jedan par zlatnih minduša sa 26 bisera; jedan par zlatnih sa 10 bisera; jedan par minduša zlatnih sa biserima u emajlu⁷⁵; krst zlatni; jedan broš zlatni sa kristalima; jedan zlatni prsten sa kamenčićima, novi; dvije soljere i dvije viljuške srebrne; jedan nožić – britva, u kožnim koricama sa srebrnim lancem; jedna igla za glavu, srebrna; jedan par šnala srebrnih; dva štapića za uši; dvije igle za prsluk i dvije igle za glavu i sve srebrno; jedan [...] srebrn, [...] srebrno za ženu; jedan krst sa dva dugmeta srebrna; jedna krunica crna sa dvije medalje srebrne; jedna rečena od korala crvena sa tri medalje i jedna polusrebrna; jedan [...] sa medaljom i lančić srebrni; jedan čenturin od svile sa šnalom srebrnom; jedna flašica srebrna za svetu vodu; jedna polaketa [...] kremeze, ukrašena dugmadima i gajtanimama od zlatnog konca, sa svojom karpetom zajedno; jedna polaketa od svile, sa dugmadima od svile bijele, sa svojom karpetom sa resama od svile bijele, zajedno; jedna polaketa od svile bijele, sa svojom karpetom ukrašenom svilenim bijelim resama; jedna polaketa boje cimeta, ukrašena dugmadima od svile, sa svojom karpetom zajedno; jedna polaketa od svile domaće, ukrašena dugmadima i resama srebrnim; jedna karpeta sa prugama; jedna polaketa od sukna crvenog, sa postavom od svile, sa pet srebrnih dugmadi; jedna karpeta crvena; jedna radna od indijane turske; jedna karpeta od sukna turskog na dubrovački; jedna polaketa od svile boje maslinaste sa dugmadima od svile bijele; jedna rečena od dimita bijelog; jedan prsluk⁷⁶ od tkanine svilene, boje maslinaste; jedan ćendal crni iz Firence; jedna pe-torina tkanine svilene, urađena, sa srebrnim resama; jedna polaketa sa ogrtačem na pruge, sa fišbajnom; jedna rečena sa otvorom i gajtanom zlatnim; jedna marama od svile sa zlatnim cvjetovima; jedna rečena sa vezom svilenim; jedan par čaršava od tele domaće, fine, ukrašeno čipkom; jedan par rečeni; 12 košulja od tele domaće, ukrašene čipkom; dvije rečene druge od tele sa čipkom⁷⁷; tri rečene od tele kazaline sa francuskom čipkom; četiri peškira sa čipkom; jedan stolnjak od damasta sa čipkom; jedan rečeni od tele; 12 salveta, u upotrebi, ukrašenih čipkom; jedan dio bez ukrasa; šest rečenih obrubljenih; dvije kecelje [...] bijele; jedna rečena sa mašnicama; četiri rečene otvorenosvijetle; jedna rečena od tele [...]; jedna marama vezena svilenim cvijetovima; jedna marama od tele holandske; četiri jastučnice od *tella schietta*; dvije rečene sa čipkom, korišćene; jedna marama od svile sa čipkom; jedna od tele nove; jedan rečeni od tele svijetle; jedana marama od tele [...]; jedna košuljica kao francuske, sa volanima od svile, ukrašena čipkom; jedna rečena sa svojim volanima, ukrašena čipkom; para dva rukavica svilenih, bijelih, ženskih;

---

⁷⁵ U originalu: *fatto a perle con smalto*.

⁷⁶ U originalu: *busto*.

⁷⁷ *Alla francese*.

jedan par narukavlja; četiri kecelje od holandske tkanine; [...], [...]; jedne manžetne od [...] [...]; jedna lepeza; jedan par papuča za kuću od svile, sa resama srebrnim; para jedan rečenih od kordovana⁷⁸; par jedan cipela od kordovana; jedne druge postavljene crnom indijanom; šest tanjira [...] jedan veliki i pet malih, sa slanikom zajedno; jedan poslužavnik; jedan [...] i jedan oval i sve od bakra; jedan oval od bakra veliki, sa ručkama gvozdanim; jedan grijač od bakra; jedna šerpa od bakra sa svojim poklopcem i ručkama od gvožđa; jedna kanta od bakra, [...] od gvožđa [...]; jedna renda, [...], jedni trpjeli⁷⁹ od gvožđa; jedan [...] od gvožđa; jedan roštilj od gvožđa; jedne verige od gvožđa za vatru; para osam čarapa vunениh; para pet rečenih pamučnih; par jedan rečenih od svile čiste; jedan dušek sa svojom postavom od terliže i dva jastuka punjena vunom, [...]; drvena kutija; jedan pokrivač na pruge; jedan par *canaleci* sa 4 čaršava za krevet; jedna škrinja drvena, mala; jedna rečena od orahovine, sa ključaonicom i ključevima.

---

⁷⁸ *Cordovan* – vrsta kože.

⁷⁹ Tronožac za kotao.

Un detto con ricamo d'oro	7-16
Un paio d'orecchie di seta catalina finta guarnita di merlo alto	7-200
Un paio d'orecchie di seta catalina mettiana con merlo	7-100
Un paio d'orecchie ricamate	7-90
Un paio di camise di seta catalina finta guarnite con merlo	7-40
Due pezzi d'altro seta con merlo alta francese	7-30
Due pezzi di seta catalina con merlo alta francese	7-40
Quattro tagamane con merlo	7-40
Un paio di bracciali di seta ricamata con merlo	7-12
Un paio di bracciali ricamati	7-10
Due pezzi di camise in ogni parte con merlo e parte ricamate	7-45
Sei pezzi di guanti ricamati	7-10
Tre bracciali di ricamo ricamo finto	7-24
Un paio di bracciali	7-10
Quattro pezzi di seta ricamata	7-20
Un paio di seta di seta romana alta	7-5
Un paio di bracciali ricamati con ricamo d'oro	7-8
Un paio di bracciali di seta ricamata in ricamo d'oro	
Quattro bracciali di seta ricamata	7-10
Due pezzi con merlo di ricamo	7-5
Un paio di bracciali di seta con merlo	7-8
Due pezzi ricamati di seta ricamata	7-5
Un detto di seta ricamata	7-3
	73187
Un paio di bracciali	73187
Un paio di bracciali di seta romana	7-3
Un paio di bracciali alta francese con ricamo ricamato con guarnimento di merlo	7-25
Un detto con ricamo ricamate ricamate d'oro	7-10
Una brace ricamate di seta ricamate di ricamo	7-20
Una brace ricamate	7-5
Una brace ricamate catalina	7-12
Una brace ricamate di seta ricamate	7-5

Una mano di seta ricamata	7-2
Una manizza di seta di colore di ferro	7-12
Una manizza	7-8
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-20
Una mano di seta di colore di ferro	7-7
Una mano di seta di colore di ferro	7-9
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-10
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-60
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-24
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-18
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-18
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-55
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-42
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-8
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-2
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-3
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-2
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-2
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-4
	7-3645
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-3645
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-6
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-32
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-20
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-10
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-60
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-20
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-5
Una mano di seta di colore di ferro con seta ricamata	7-20

Herceg Novi, 13. novembar 1723.

Spisak predmeta prćije, koju Stane Nikolina predaje svom mužu kap. Đenaru Ređio, sve u lirama dalmatinskim:

Jedna suknja od mokajara zlatastog; jedna rečena od svile turske; jedna rečena od sukna crvenog; jedna rečena od svile crvene; jedna rečena od indijane crvene; jedna rečena od dimita; jedna rečena od svile engleske, crna, upotrebljena; lakata osam raše crvene; jedan prsluk od kozje kože, ukrašen, sa fišbajnama; jedna polaketa od sukna kremeze padovanskog, sa postavom od svile, ukrašena dugmadima zlatnim; jedna rečena od krepona, ukrašena dugmadima zlatnim, upotrebljena; jedna rečena od sađije turske iz Bergama, upotrebljena; jedna rečena [...] postavljena svilom i čipka bijela ukrašena, sa rupicama za dugmad srebrnu, sa dvadeset šest dugmadi srebrnih; jedna rečena od somota kremeze padovanskog, upotrebljena, [...] od krepona, ukrašena, sa fišbajnom; jedna petorina od raše kremeze, sa pojasom zlatnim; jedna marama od vela, izvezena svilom; jedna manžetna [...]; jedno ogledalo [...]; šest košulja od tele vrlo fine, sa svojom čipkom; jedna rečena bez čipke; četiri peškira sa čipkom; jedan stolnjak od tele, od lakata 2 ½; još tri rečena od tele fine; jedan rečeni, još četiri petine lakata tri; jedan rečeni, upotrebljeni; jedan par jastučnica sa čipkom, postavljene, na kvadrate crvene; sedam rečenih, običnih, sa čipkom; 24 salvete [...] obrubljene čipkom; jedna maramica od svile, obrubljena čipkom; jedan par narukavlja sa čipkom iznad; jedan par [...] od fine svile, još 24, ukrašeni čipkom; jedan par rečenih sa čipkom [...], jedan par rečenih od tele, korišćene, sa čipkom iz Kjođe; jedan par rečenih bez čipke [...]; jedan par rečenih, upotrebljenih, [...]; jedna kecelja svilena sa čipkom; dva dušeka od terliza, punjeni vunom; jedni nogari sa četiri [...]; jedan rečeni od terliza sa nogarima i dva jastuka punjena vunom; dva para nogara sa svojim prekrivačem za krevet; jedna kutija od orahovine; škrinja od orahovine velika, sa ključanicom; tri pretinca od orahovine; jedan pojas [...]; lakata osam svile crne; jedan [...] od tele na pruge; jedan lanac od zlata (karata 25), sa medaljonom sa pet bisera zlatnih; jedan par minduša zlatnih iz Kjođe; jedan par rečenih zlatnih, karata 36[...]; dva [...] zlatna; jedna turska zlatna sa turskim 12 [...]; dvije rečene, male; dva prstena zlatna sa kristalima; dva rečena sa kristalima [...]; tri igle srebrne za glavu; još tri male; jedna ogrlica crna sa medaljom srebrnom u filigranu, sa 8 dugmadi okruglih; dva prekrivača za krevet, postavljena bombažinom; dvije [...] za ženu, upotrebljene; jedan sklapajući ležaj od tele sa vezom, jedan prsten zlatni, turski.

Ukupna suma L. 2833.

Ja, Petar Abiatići, bio sam procjenitelj rečene robe za lire 2833, novac dalmatinski.

Ja, Ivan Troian, bio sam procjenitelj rečene robe za lire 2833, novac dalmatinski.

Vna setta di bento biancillo	7	20
Vna setta di bento negro usata	7	30
Vna setta di farina fatta	7	25
Vna setta di farina di carne di bento usata	7	40
Vna setta di bento di carne, remore e bento con more di seta quanta con bento l'oro piano di 107	7	60
Vna setta di bento di carne con bento di bento usata	7	30
Vna setta di bento di bento di bento usata	7	12
Vna setta di bento di bento di bento usata e more bianco quanta di bento d'arito con 107 bento di bento usata	7	135
Vna setta di bento di bento di bento usata	7	30
Vna setta di bento di bento di bento usata	7	10
Vna setta di bento di bento di bento usata con bento	7	3

12000

Vna setta di bento di bento usata	7	60
Vna setta di bento di bento usata con bento	7	10
Vna setta di bento di bento usata	7	10
Vna setta di bento di bento usata	7	20
Vna setta di bento di bento usata con bento sua more	7	127
Vna setta di bento di bento usata	7	16
Quattro sette di bento di bento usata	7	35
Vna setta di bento di bento usata di un telo di bento di bento di bento di bento	7	4
Vna setta di bento di bento usata	7	5
Vna setta di bento di bento usata di bento di bento sua more di bento di bento	7	20
Vna setta di bento di bento usata con bento di bento	7	15
Vna setta di bento di bento usata con bento di bento	7	50
Vna setta di bento di bento usata con bento di bento	7	8
Vna setta di bento di bento usata con bento di bento	7	3
Vna setta di bento di bento usata con bento di bento sua more di bento	7	130
Vna setta di bento di bento usata con bento di bento	7	100
Vna setta di bento di bento usata con bento di bento	7	50
Vna setta di bento di bento usata con bento di bento sua more	7	60
Vna setta di bento di bento usata	7	50

Una Trossa di seta con merli	21408
Due bottoni con merli	21408
Una manata di seta di Tenda per di Casa con guarniti con quattro pezzi line di seta e cotone	200
Una seta di seta con guarniti e fili piccoli pieni di seta	70
Due pezzi di guarniti con due bottoni in seta	12
Una manata di seta con guarniti	30
Una seta di seta grande con merli in seta	40
Due merli di seta	15
Una seta di seta con merli	4
Una seta di seta con merli	80
Una seta di seta con merli	10
Una seta di seta con merli	164
Una seta di seta con merli	109
Una seta di seta con merli	86
Due seta di seta con merli	79
Una seta di seta con merli	60
Due seta di seta con merli	38
Due seta di seta con merli	50
Due seta di seta con merli	50
Una seta di seta con merli	209
Una seta di seta con merli	115
Segue l'elenco delle sete	2253
Due seta di seta con merli	50
Due seta di seta con merli	124

Herceg Novi, mjeseca avgusta 1724.

Spisak pokretnine koje je ponjela u prćiju Mare, žena pokojnog Jakova Vukova, koja se udaje za Milutina Sabljčića, a ista je predmete ponjela iz kuće pokojnog Jakova, prvog muža 1724.

Slava gospodu bogu mjeseca avgusta [...] dobro da se zna po ovome pismu ali ti knjizi kako se udaje Mare, žena pokojnog Jakova Vukova, za Milutina, i ponese iz kuće Jakovove:

Prvo ponese [...], kotlić, ponese kosijer [...], ponese grebena, ponese srp, ponese lopatu, [...], tronožac, peškiri veliki od trpeze, zdjele, posuda za rakiju, minduše, prsten, igle srebrne, suknja, suknja crvena, dva para [...], marama, peškir, prevezača⁸⁰, ćurdija od svite⁸¹, zubun od raše, mrčina, kecelja.

Prvi svjedok knez Jovan Lupur, drugi svjedok Marko Ručić.

Ja, Đuro Marić, pisa i bi svjedok.

11. juna 1741. godine ovjeren spisak predstavljen od Đura Vukova [...] Bajo svojoj nećaki [...] sa Milutinom Sabljčićem.

---

⁸⁰ Velika marama.

⁸¹ Somota.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
ΑΡΧΗΤΗΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Απὸ τῆς 17 Feb. 1741 G. Anno
Presentato nell' Off. della Fam. Reale di
Giuro Vicerè nome del Pupillo Paolo suo
figlio in Campa, con M. S. in S. S. S. S. S.
C. S. S. S. S.

Απὸ τῆς 17 Aug. 1741
Presentato al presentatore
G. Vicerè Sessiofani. Tre

Herceg Novi, 9. avgusta 1724.

Katarina Batista Barćeli (Katarina Sušić). Udala se za Sušića, a prvo bila udata za Batistu Barćeli. Civilna parnica između kontese Katarine Sušić, udovice Barćelo, protiv nasljednika Barćelo, radi isplate njene prćije, koju je ona donijela prilikom udaje 1724.

U blizini kuća od Sv. Jerolima, ispod su popisani tereni sa imenom lokaliteta u Koloni⁸² i ostali koji sadrže: kuću u kojoj živi Vojin Milanović, pored Kule⁸³, dvije kuće, živi Niklola Mijo Ćirno, na terenu u Koloni, blizu ulice Sv. Venerande, desno od Sv. Jerolima, i na Tintorija⁸⁴, u kojoj živi Elena, pokojnog Matea Oresi, sa [...] ⁸⁵.

---

⁸² Naziv lokaliteta u Starom gradu.

⁸³ Naziv lokaliteta u Starom gradu.

⁸⁴ Naziv lokaliteta u Starom gradu.

⁸⁵ Objašnjava se gdje je lokalitet.

Di Cast. Nuovo, e
Giurisdizione

Anche gli statuti sparsi alle vigende della pubblica salute, ordinata come si
trovamento al Decreto fatto a i 25. Giugno 1780, l'interdizione de
miglioranti siti non stabili in questa Piazza spettanti al P. Co. de
S. Giustino Baroli in pagamento di detto tenuto alla S. C. Calabria
Giustino di Paolo etc. Com. no sopra l'istanza del medesimo
che per il P. Co. gratia rimane stabilito qualunque in pagamento, che pub.
sino Pub. gratia persona si incombere potessi, che personalmente gratia
si debba sopra li stabili siti in questo Distretto et in altri nel P. Co.
Ordine tutto decernere, quelli in vendita, et appaltati per conto della
S. C. no col prezzo per il Ducato cinquanta appalti giusti alle figg.
a carare sotto l'obbligazione del tutto non tener debba notificando
stabilire in forma e veder in ordine alle come essi miglioranti come
comiti et tutti in istruzione a rimaner deliberati per il P. Co. no al
P. Co. no per terminare solite e contratte. Il che dem. no ripro
per la propria deliberazione per il P. Co. no

Castel Nuovo q. Agosto 1784

Quei sotto sono descritti li terreni col luogo, e
nomi de' Coloni o altri chi li tengono

La Casa abitata da Vinc. Milenovich con terreni tenuti in
Collonia siti nel vicolo al Castello di Caro

Casa habitata da Nicola Mio Arno, e terreni tenuti in Collonia
siti in via de' Sancti a S. Vincenzo, e di Stato al Castro
di Sancti

Stentoria abitata da Elena M. Mio Orsi con terra con
acqua tenuta nella Capitania di Schimid in Collonia

[Handwritten signature]
Ricevuto per me

Herceg Novi, 4. avgust 1724.

Popis próije popisane robe, koja je povjerena rečenom Frančesku Ćipra i Andreu Amadiu, i to za račun próije Marije, kćerke serđenta Hristifora od Marka iz Stoliva, koja treba da stupi u brak sa rečenim Andreom Amadiom, i sve procjenismo kako slijedi. Sve procjenjeno od mene, Pietra Abiatriče:

Lakata tri i tri četvrtine tele za košulje; dvije košulje ženske od svilene tele; jedan čaršav od rečene tele; jedan rečeni sa čipkom; jedan rečeni sa telom upotrebljenom [...]; jedna košulja od tele fine sa čipkom oko vrata i sa narukavljem; jedna rečena zajedno; jedna rečna od tele, upotrebljena, sa čipkom; sedam salveta [...]; jedan stolnjak sa čipkom; jedna kecelja od tele holandske; jedna rečena od svijetle tele sa čipkom; jedna rečena od tele pamučne; jedna rečena, upotrebljena sa dva [...]; jedna marama velika (za leđa) od tele svijetle; jedan bokasin⁸⁶ iz četiri dijela; polaketa od dimida bijelog, upotrebljena, jedan ćendal upotrebljeni, od svile, crni; jedna marama od svile domaće, upotrebljena; jedna petorina od svile, sa fišbajnom; jedna polaketa od mukajara, upotrebljena; jedna rečena velika, od somota boje vina; jedna karpeta od rečenog somota; jedna rečena od somota, upotrebljena; jedna karpeta od mukajara crnog; jedna lepeza ženska; jedan par čarapa od vune boje vina; jedan par rukavica od svile bijele; manžetne od krzna; jedan par cipela za po kući; dvije kašike od mesinga; dvije viljuške od gvožđa i jedna renda; jedan prekrivač vuneni sa raznobojnim prugama; jedna posuda od bakra; jedan dušak sa nogarima [...]; četiri daske i dva nogara za krevet; jedna igla srebrna za glavu; par minduša srebrnih, pozlaćenih; jedna burma srebrna; jedna ogrlica od ćilibara; jedan prsten zlatni sa kamenom zelenim; škrinja drvena, oslikana.

Ukupna suma L. 582.

Svjedoci:

Ja, Mišel Maroli, u ime gore pomenutog Andrea Amadia, potvrđujem rečeno.

Ja, Bartolo Verantio, svjedok gornjeg.

Ja, Alesandro Cechinato, svjedok gornjeg.

---

⁸⁶ Vrsta okrugle haljine.

e lascia la restituzione di loco

L'anno 1722 ad 4 Agosto di Naro

Nota delle pae infrascripte robe che consegna il detto Sr. Gio:
Luigi a Andrea Andriolo e queste per conto e nome di Gio:
a Maria figlia del Sr. Cristoforo di Naro da Stelano che
dove restau in matrimonio con il Sr. Andrea Andriolo
fatto stimato come qui segue. Il tutto stimato da me
Pietro Skaticio

Donna 3. 3/4 Sella famiglia —	2	7: 10
Due lavise da Donna di Sella (selind)	—	52: —
Vn lenzuol di seta Sella di 3. 5	2	26: —
Vn detto di seta per marito	—	30: —
Vn detto di seta ordinaria di 2 teli	—	12: —
Vna parisa di seta fina con marito	—	—
Il collo e cile maniche —	—	20: —
Vna detta Conaogna —	—	20: —
Vna detta di seta ordinaria con marito	—	9: —
Un seta spagiolli assortiti —	—	12: —
Vna maglietta con marito per sua	—	10: —
Vna traversa di seta classica	—	12: —
Vna detta di seta bianca con marito	—	12: —
Vna detta di seta bombasina —	—	6: —
Vna detta verde di 2 teli	—	4: —
Vn fuciol da spale di seta bianca	—	3: —
Vna traversa di seta di 4 teli —	—	12: —
Vna bolachetta di fucito bianco	—	3: —
Vn cendal ordinario di seta nero	—	48: —
Vn fuciolino di seta austin Bado	—	6: —
Vna perona di seta con bottem	—	5: —
Vna bolachetta di mochasero uido	—	5: —
Vna detta grande di Nava Vinata	—	25: —
Vna perona di seta Nava	—	24: —
Vna detta di Nava Verde	—	18: —
Vna Coquetta di mochasero Nava	—	20: —

Due la lumina otrascita	—	—	586	: 50
Una uisciola da donna	—	—	2	6
Un paio di calze di Lana aiada	2	—	5	—
Un paio di guanti di Seda bianchi	2	—	30	—
Una massiza di pede di Sartu?	2	—	4	—
Un paio di muthe	—	—	—	6
Due buclieri di ston due pironi	—	—	—	—
di ferro e una gattaccia	—	—	—	2
Una cotta di Lana rigada Colonda	2	—	30	—
Un fucio di rame l'ora 4:8	—	—	—	27
Un stramazzo e cavigal di Colador	2	—	40	—
Quattro sandale e due caviglietti da letto	—	—	—	5
Un Ago di argento da Testa	2	—	15	—
Un paio di fuchieri di argento donati	—	—	—	—
e una Vera di argento	—	—	—	4
Un tulle di ambrada da stio	—	—	—	5
Un brullo di oro con pietra Verde	2	—	15	—
Una cassa di Albero dipinta	2	—	10	—
ficio lire cinquecento e ostanti				582
Due				

Io Michiel Meris per nome del Sudito Andrea Comedio
 affermo di haver ricevuto le sudette robe in somma
 come sopra così da esso pregato disse di non saper lui
 scrivere tagliano

Io Bartolo Vaccanti con Testimonio quanto di sopra
 Io Alessandro Cechinista con Testimonio a quanto
 di sopra etc.

Perast, 1727.

Ugovor o prćiji koju patron Tomo Krilavić iz Perasta daje svojoj kćeri Mariji, koja ima da se uda za Andriju Nikole Albaneza:

Prvo škrinja od orahovine sa ključaonicom i ključem; isto jedan par minduša zlatnih i ogrlica sa deset bisera; jedna ogrlica od ćilibara sa privjeskom⁸⁷ srebrnim i 24 privjeska; krst i medalja, sve srebrno; četiri para *piastrelle*⁸⁸ od srebra, jedan par od ovih, pozlačene; jedna ogrlica zlatna, sa 24 privjeska; tri prstena zlatna; jedna narukvica; dvije različite sa kristalima; jedan nožić optočen srebrom; jedna haljina za ženu od tabina crvenoga, sva postavljena; šest haljina za ženu [...] raznih boja, formirane; pet rečenih od sukna raznih boja; jedna košulja za ženu opšivena čipkom, sa okovratnikom vezanim zlatom; pet dugmadi srebrnih; petnaest košulja za ženu; četiri para rukava za ženu, od svile raznih boja, sa 24 dugmadi srebrnih; dva para rečenih od pliša [...]; jedan prekrivač od brokata⁸⁹; jedan pojas svileni, urađen, u gajtanima boje [...]; tri kecelje od svile, urađene od platna prugastog, jedna rečena od baršuna, pet traversi od testemeluka bijelog sašivene; četiri imaju pojaseve vezene zlatom; četiri maramice načinjene od sese; četiri muške košulje sa svojim maramama, jedna sašivena, a tri u komadu; jedna marama svilena, vezena sa zlatom i druga sa čipkom zlatnom; četiri maramice vezene zlatom i svilom; jedna marama vezena zlatom i svilom, obrubljena čipkom zlatnom; dvije rečene, urađene od svile bijele; dva petorina od svile sa čipkicom zlatnom; jedan prekrivač.⁹⁰

---

⁸⁷ *Pomolo.*

⁸⁸ *Pločica.*

⁸⁹ *Broccado.*

⁹⁰ Svi su predmeti procjenjeni u realima, ali nedostaje ukupna suma na kraju.

Madre Chiesa, e del Sacramentico Concilio di Trento
 S. Onofrio Gioiure S. Anna di Nello A. Banca, e la Mo:
 Dista Gioiure S. Maria Fig. di S. Anna Tomaso (vite)
 a cui il suo medesimo Padre da in dote, e per
 di dote le qui in frutte 1000 e — 100
 Prima La Cassa di argento con la condanna e diane
 mata velli da 1000 scudi quaranta l'uno grosso
 quindici — — — — — 100 — — — — — 100
 Item un Corno di vellini d'oro a corda
 con dieci pidi, stimati velli quaranta
 otto e mezzo — — — — — 100 — — — — — 100
 Item una Corona d'ambra con suo simile
 d'argento e acentoquattro sigilli con
 cento e Madaglia d'oro d'argento
 ual Reali dieci die — — — — — 100 — — — — — 100
 Item quattro para di sigilli d'ar:
 gento, un para de' quali e indovato
 ual Reali dieci — — — — — 100 — — — — — 100
 Item un Colla di Scarpini d'oro con acento
 quattro sigilli ual Reali dieci — — — — — 100 — — — — — 100
 Item tre Anelli d'oro, uno nel mezzo
 con quattro sigilli, d'argento ual
 Reali acento — — — — — 100 — — — — — 100
 Item una Anella d'oro fornita d'argento
 ual Reali die e mezzo — — — — — 100 — — — — — 100
 Item una Anella d'oro fornita d'argento
 d'oro, d'argento fornita ual Reali
 quarantadue e mezzo — — — — — 100 — — — — — 100
 Item sei Anelli d'oro fornita d'argento
 di

- Duefi colori per se ual Reale qua-
 rantaotto $\frac{48}{1} = 48 =$
 Item cinque pezzi di Raso di Duefi
 colori fornito ual Reali orientava
 quattro $\frac{4}{1} = 4 =$
 Item una Camisa da Donna con fono-
 mento di pueli con oro Coler di
 raso d'oro, cinque bottoni d'ar-
 gente ual Reali dodici $\frac{12}{1} = 12 =$
 Item quindici Camise da Donna fornite
 di raso Reali settantasei e lire
 due $\frac{78}{1} = 78 =$
 Item quattro pezzi di Maniche da Donna
 di Seda di Duefi colori con bottoni
 Bottoni d'Argento, il tutto
 fornito Reali uenti e lire novanta
 e nove $\frac{209}{1} = 209 =$
 Item due pezzi di Dese di raso pauero
 quattro fornite ual Reali sei $\frac{6}{1} = 6 =$
 Item un campestre di raso ual Reali uenti $\frac{20}{1} = 20 =$
 Item una salina di seda fatta a
 ghucia di color spardo ual Reali dodici $\frac{12}{1} = 12 =$
 Item tre Traversi di seda fatta a
 ghucia di color spardo ual Reali dodici $\frac{12}{1} = 12 =$
 Item una Dese Paraura ual Reali
 uno e mezzo $\frac{1.5}{1} = 1.5 =$
 Item cinque pezzi di topemellino bianco
 fornite ual Reali quattordici $\frac{14}{1} = 14 =$
 Item quattro pezzi di Cordella per le
 Traversi ricamato con oro ual Reali
 otto e cinque $\frac{85}{1} = 85 =$

Sem quattro Massamizza di sopra forata
 nel Reali sedici — — — — — 16: =
 Sem quattro Cornice da homo con i suoi forati
 una forata e tre in pezzi nel Reali sedici — — — — — 16: =
 Sem una Massamizza di sopra ricamata
 in oro e alata in metallo d'oro d'ingrandimento — — — — — 16: =
 Sem quattro Fazzolacci Ricamati con oro
 e seda nel Reali otto — — — — — 8: =
 Sem un fazzolaccio ricamato con oro e
 seda alato con metallo d'oro nel
 Reali sei — — — — — 6: =
 Sem due pezzi di sopra ricamati con
 seda bianca ricamati con cavità
 ricamati nel Reali sette — — — — — 7: =
 Sem due pezzi di sopra con seda
 metallo d'oro nel Reali cinque — — — — — 5: =
 Sem un pezzo nel Reali due — — — — — 2: =

Passio fu scritto da me D. Vincenzo Massamizza
 Abbe di Caserta in presenza di qui sotto Testi-
 monij 2
 Pollicio - Repomich fu presenza Testimonij 3
 Triffo Mazzarovich fu presenza Testimonij 4
 Abbe: Paolo 1775

Anno Massamizza
 di sopra Massamizza
 fuori di Caserta
 scritto fu per lungo
 tempo in un libro
 un libro con un
 libro e per tutto, se ad

Conca è in detto Reale nei il tramonto del Vito
 di 1000 Reale, avame p. u. e d'incendio (Conca)
 fu in detto anno la p. e l'hauro ricomato con dia
 mente che Mio. Egli ad San Carlo Badessa per 1000
 semplice

Herceg Novi 22. oktobar 1727.

Spisak predmeta koje Michiel de Michiele predaje svojoj kćeri Zaneti, koja ima da se uda za Vicencio Reggio:

Šesnaest ukrasa zlatnih, sa zrnaca četrnaest; jedan broš zlatni u emajlu i sa šesnaest bisera; jedan broš zlatni u emajlu sa crnim kristalima; jedan par minduša zlatnih [...] po dva bisera za svaku; jedan par rečenih sa kristalima i sa šest bisera; jedan prsten zlatni sa kamenom od kristala; dvije pošade srebrne, to jest [...] i viljuška; jedna igla od srebra sa dvije jabučice za glavu; jedna šanala srebrna za glavu; tri štapića za uši od srebra; pet igala od srebra za glavu; dvije pločice od srebra za prsluk; deset dugmadi od srebra [...]; jedan okvir od srebra sa *Madona del Carmine*; jedan par šnala od srebra; jedan par [...] od srebra za ruku; tri medalje od srebra; jedan nožić sav od srebra; dva rečena od gvožđa i ručica od [...]; jedan pojas od gajtana, srebrni, sa šnalom od srebra; jedna ogrlica od korala crvenih; jedan par minduša; dva privjeska od srebra; jedan par čaršava od tele fine, domaće, sa velikom čipkom; jedna petorina od damasta, u upotrebi, sa resama srebrnim i fišbajnom; jedna rečena od svile [...]; jedna rečena od svile žute, na pruge; jedan par narukavlja od damasta, sa gajtanom srebrnim; lakata deset ćendala na pruge, u upotrebi; jedna marama bjela, sa vezom od svile; jedna rečena boje cimeta svijetla; jedna rečena, crvena, sa srebrnim vezom; jedna rečena od kambrada, ukrašena čipkom; dva para čarapa od vune bijele; dva para čarapa od od konca domaće; dva para čarapa od pamučnog konca; lakata četiri od čipke [...] fine; jedan prekrivač od bombažine, postavljen svilom indijanom[...]; jedan dušek sa navlakom i nogarima i dva jastuka od vune; jedna šerpa od bakra sa poklopcem i ručkama od gvožđa; jedna rečena sa svojim poklopcem; jedan grijač od bakra; jedna tacna od bakra sa ručkama od bakara; tri kutlače od gvožđa; jedne verige od gvožđa; jedne gradele od gvožđa; jedni trpjeli od gvožđa; jedan [...] od gvožđa; jedna mala drvena kasa sa svojom ključaonicom; škrinja od orahovine, upotrebljavana, sa svojom ključaonicom, dva [...] od gvožđa.

Ukupna suma L. 4060.

Per conto di...	7	13990
Per conto di...	7	10
Per conto di...	7	124
Per conto di...	7	10

Summa 74060 =

Per conto di quattro mille, e sessanta in C. di dettato
 Per conto di quattro mille, e sessanta in C. di dettato
 Per conto di quattro mille, e sessanta in C. di dettato
 Per conto di quattro mille, e sessanta in C. di dettato

Per conto di quattro mille, e sessanta in C. di dettato
 Per conto di quattro mille, e sessanta in C. di dettato
 Per conto di quattro mille, e sessanta in C. di dettato
 Per conto di quattro mille, e sessanta in C. di dettato

Per conto di quattro mille, e sessanta in C. di dettato
 Per conto di quattro mille, e sessanta in C. di dettato
 Per conto di quattro mille, e sessanta in C. di dettato

Herceg Novi, 16. oktobra, 1730.

Popis prćije koju je donjela žena Đovana Gvera, Anđelika, ćerka gospodina Jovana [...] iz Perasta, udovica pokojnog Jovana Jankovića rečenog Padrović, sa Tople:

Jedan sto od orahovine sa prekrivačem od lana; jedno sjedište tapacirano; jedan mali sto; tri ukvirene slike, oslikane likovima svetaca; jedan stari gvozdeni krevet; jedan drugi, novi; pet bokala od majolike; dva rečena, velika, iz Ankone; tanjira tri velika i pet malih; ovala tri; jedan stalak za boce sa pet flašica; jedna škrinja dobra sa ključaonicom; jedna kasica od orahovine sa ključaonicom; jedan stolnjak sa pet salveta; jedan slanik; jedna vaga mala; lakata bjele svile dvadeset i jedan; [...] bijele lakata petnaest; lanci – verige za ognjište; jedne gradele; jedna kutlača od [...]; dvije šerpe od bakra; jedno vedro za piće od gvožđa; dvije flaše za piće; dvije flašice za piće; jedan par držača za piće; četiri bačvice za piće; jedna slamarica; jedna sklavina⁹² iz Albanije; jedna rečena od vune [...]; dva čaršava, jedan od platna, a drugi od lana, i dva peškira, upotrebljena.

Ukupna suma L. 669.

---

⁹² Prekrivač.

1773. Quella m. 1773. 1773. 1773. 1773.
 non infessibile, e ad ungo in in

Anno 1750 ~~1750~~ 1750

esecuzione del ricevuto mandato d. v. P. Pietro
 Vituri di Chiuro seguito sotto li 18 ~~1750~~
 mi sono portate fo. Gio. Batt. Jucunda Donna Ange-
 lica figlia del m. Giovanni Jucunda in Levasta
 velata in seconda uoto del m. Giovanni Pancovelli di
 L. A. uote di Donolo e estimava e gli infanti
 mobili di var. real del sudenato m. Pancovelli
 detto L. A. uote quali da me ben visti e
 servati quelli ho estimati secondo la mia
 contentione e prima
 Una saetta di noce usata con la sua coperta
 di lana 2 5
 Bandi tre da usare del tes. 2 0
 Una saetta picciola di L. 2 3
 Quattro tre una coll' imagine d.
 S. V. l'altro coll' imagine della
 S. V. et il terzo con S. Giovanni 2 7
 Un araletto uschi 2 5 10
 Un altro noce 2 5
 Quattro d. Magotica 2 8
 Quattro grandi d. Arcona 2 7
 Piatt. tra grandi e piccioli uschi 2 2
 Piadano 2
 Una saetta dal tes. con S. V.
 e una d. S. V. 2 0
 Una cassa d. albe con serviduro 2 4
 Una cassa d. negro con serviduro 2 2
 207 14

Herceg Novi, maj 1730.

Uradio sam za vjerodostojnost, ja, župnik Vićenco Veleri, javni bilježnik ovoga grada, kako žena Elena, supruga kapetana Nikole Nikićevića, u svom ubjeđenju daje prćiju u obliku dote za Mariju, ćerku rečene, sestru Nikolinu [...], ženu serdara Petra Celovića, ukupne robe koja se popisuje.

Prvo, škrinja od orahovine, nova, sa ključaonicom; pokrivač nov; jedan par minđuša zlatnih, novih; jedna ogrlica od korala sa svojim privjescima srebrnim; jedan pokrivač zeleni, formirani; pet mokajara formiranih; svila zelena; tri raše, dvije crvene i jedna zelena, formirane; dva para ženskih narukavlja od damasta; deset košulja za ženu [...]; jedna od remsa, druga od svile, a tri para sa ošivcima [...]; tri para pločica srebrnih, pozlaćenih; osam kecelja za ženu; šest muških košulja sa svojim maramama, vezenih svilom; [...] od svile; tri marame vezene zlatom i svilom; dvije marame sa svojim obrubom od remsa; marama od svile; ogrlica od bisera sa [...] zlatom i privjescima; i ostale robe Marijine, žene Petra Celovića.⁹³

---

⁹³ Vrijednost robe je procjenjena u realima, ali ukupna suma nije navedena.

camerone

Joan una casa di Croto con una
regione di erpato 22 - - - - -

Joan con dotto arde, fornibile

Joan cinque Alcaiani fornibile

Joan una casa arde, fornibile
Joan tre vasi, con rosp, et una
carde, fornibile - - - - -

Joan due parti di Alcaiani di Sa.
masco fornibile - - - - -

Joan due parti di Alcaiani di
una, composta con di rosso,
et l'altra di rosso, con tre parti
di olio - - - - -

Joan tre parti di Lattini di
ro rosso - - - - -

Joan otto parti di Alcaiani
fornibile - - - - -

Joan tre parti di Alcaiani di
ro con di Alcaiani faciolati
ro con soda - - - - -

Joan Alcaiani di rosso - - - - -

Joan tre Alcaiani ro con
ro, et olio - - - - -

Joan due Alcaiani con di ro
con di rosso fornibile - - - - -

Joan una Alcaiani di rosso
fornibile

Herceg Novi, 30. novembar 1730.

Procijena nekih roba u sporu Picolato i Luke Jakova, rečenog Cavatović, sa Antonom Đonovićem, sinom Marije Picolato:

Jedan prekrivač od damasta sa čipkom i cvijećem i obrubom zlatnim; jedna polaketa od rečenog damasta, sa gajtanom od zlata; jedna kecelja [...]; jedan prekrivač od svile, ukrašen čipkom; jedna polaketa od rečene svile, sa postavom i gajtanom zlatnim iz Mantove; jedna suknja od mokajara, korišćena; jedna polaketa od damasta [...] sa gajtanom srebrnim oko narukavlja, sa postavom [...]; jedan steznik od Anuca, sa fišbajnama; jedna petorina od svile, sa čipkom svilenom i zlatnom; jedna rečena od indijane, jedni rukavi od svile [...]; jedna marama od vela crvena, u upotrebi; dvije kecelje od tele turske i još tri; dvije rečene od tele indijane, dvije rečene od tele (ala rišelje); jedna polaketa i jedan pokrivač poluvuneni na pruge; jedna karpeta od rečene [...] svile; jedna karpeta od sukna žutog; jedna [...] od tele fine sa čipkom; četiri [...] za kuhinju, sa čipkom; jedan [...] od tele domaće proizvodnje, sa čipkom; jedan par rečenih, bez čipke; osam košulja od tele domaće [...]; jedna kecelja od indijane; četiri salвете; dvije jastučnice [...]; jedan ležaj od tele indijane; jedna [...] postavljena od indijane; jedan dušek punjen vunom; jedan [...] od raše bijele; [...], jedna šerpa od bakra sa ručicama od gvožđa, ojačana; jedan svijecnjak od mesinga; pet posuda sa ibrikom od bakra; jedne gradele sa lancem [...] od gvožđa; dvije kutlače od gvožđa i jedni tronošci za ognjište; dva peškira sa čipkom i drugi svijetli; jedna škrinja od orahovine; jedna rečena od orahovine, stara; jedno ogledalo sa [...] crnim; jedna polaketa od svile [...] u upotrebi; jedna rečena od dimita bijelog; jedna marama od tele holandske [...]; jedan [...] stari; dvije stolice od orahovine [...]; jedan stolić drveni, mali.

Valuta priznata u Dalmaciji, nominalno deset za svaku liru.

Ukupna suma L. 1804.

Luca Di ... 18

Vino della ...	...	120 =
Vino ...	...	70 =
Vino ...	...	120 =
Vino ...	...	110 =
Vino ...	...	40 =
Vino ...	...	20 =
Vino ...	...	80 =
Vino ...	...	60 =
Vino ...	...	120 =
Vino ...	...	5 =
Vino ...	...	12 =
Vino ...	...	10 =
...	...	27 =
...	...	50 =
...	...	100 =
...	...	20 =
...	...	12 =
...	...	27 =
...	...	80 =
...	...	40 =
...	...	100 =
...	...	9 =
...	...	12 =
...	...	9 =

Herceg Novi, novembar 1731.

Spisak prćije koju je Prodan Vuinović, reč. Magazinović, iz Herceg Novoga, dao svojoj kćeri Mariji, ženi kap. Komena Simovića iz H. Novoga, 1720:

Haljina jedna, kao vizantijska, crvena; druga haljina kao engleska [...] sa dugmadima srebrnim, pozlaćenim; [...] od svile, sa ukrasima srebrnim i zlatnim; zubun sa dugmadima [...], dva para narukavlja od somota; [...]⁹⁴.

Dvije [...] i jedna [...] od svile, sve haljine sa dugmadima, a [...] bez dugmadi, [...] i minđuše, minđuše zlatne i pojas srebrni; osamnaest marama za glavu, izvezene i lakata njihovih [...]; osamnaest košulja ženskih; tri kecelje i dva para čarapa bijelih; peškir, pojas i drugo za krevet; jedna škrinju od orahovine; dva bokčaluka [...] marama vezene bjelim vezom⁹⁵; perusini zlatni; jedan pojas i kecelja od svile; i jedan zubun od sukna, i još više [...].⁹⁶

---

⁹⁴ Dio je nečitak, slijedi nastavak spiska prćije.

⁹⁵ Rišelje.

⁹⁶ Nema ukupne sume.

PUMA F. 103, 306, 307

Herceg Novi 1. septembar 1731.

Doslovno preveden dokument prćije koja je sačinjena, slava bogu, 1726, 1. septembra, po grćki, u Herceg Novome:

Prepis učinjen od miraza koji dade Ilija Bjelopavlović svojoj kćeri Katarini, sve jedno po jedno pobrojano, čini se ova budućoj ženi sina Konta Prodana Magazinovića, imenom Nikola, sinu Prodana, sa blagoslovom, u dobrom času i dobroj sreći, čini se ovaj inventar robe koja je spravljena:

Deset suknji od golorama i mokajara, još jedna, i jedna još druga; jedna škrinja i jedan prekrivač preko; perusini i minduše zlatne i pojas srebrni; pločice srebrne i minduše srebrne; trinaest košulja za ženu, vezenih; tri para svilenih narukavlja; jedna futa svilena i dvije marame; deset kecelja iste vrste; četrnaest marama izvezenih [...]

Ukupna suma cekina 72.

Dva boščaluka [...].

Ukupna suma cekina 74.

I biće potvrđena i upisana ova karta rukom konte Prodana i njegovog sina Nikole i Dragutina Petrova, koji je rođak Katarinin, i ja, Ilija Jovanović, pisah ovo pisanije po riječima Ilije Bjelopavlića i Dragutina Magazinovića, a bijući moljen od objije strane, i povrh toga bio je kasnije dat boščaluk kontu Prodanu i Dragutinu, i košulja i marama za Aleksu, sina, i Dragu i Komnenu, dvije košulje i dvije marame, i za Mitra i Maru, sestru Nikolinu, dvije ženske košulje, [...] Katarini košulja sa zlatom, i maramom, i kopicom, i keceljom, i druga traversa končana, i druga za Jovanu, od platna za košulje, i za Dragutina i Prodana dvije marame duge, sa zlatom, i jedan pojas od svile za Nikolu; ovo poslednje koje je dato košta cekina 16 – suma ukupna cekina 19. Prenosim ukupnu sumu za svu robu koja košta cekina 90. Povrh toga sam dao u novcu 15 cekina Nikoli, kao što je zapisano i potvrđeno 1723. godine, što danas, sa dobiti, čini cekina 27. Što sam dao Nikoli dodajem Katarininoj prćiji, tako sve skupa čini cekina 117. Ja, Nikola Magazinović, potvrđujem ovo napisano.

sereno...
nato Niccolò figlio di Lodovico con la benedizione, fuon
momento e buona fortuna, si fa presto, succentivo della
vodka che si prepara.

- 10 Gasse di Gologran, e musajaro ogn' una, una con l'eltona di
Bebbi kuc. queste sedno Tschini usat - - - 720 -
- 11 Passa, e Taggeto usate a d'ora costano Tschini - - - 24
- 12 Loculini et Brechiani d'ora e Taggeto usate Tschini - - - 10 -
- 13 Gasse d'ora, et Brechiani d'ora, et Gasse usate Tschini - - - 4 -
- 14 Passa la Donna, Gasse usate Tschini - - - 20 -
- 15 Passa di maniche, di setta, costano Tschini - - - 24 -
- 16 Tassa di setta, e due passiovi Tschini - - - 2 -
- 17 Traversa d'ogni sorte, costano Tschini - - - 4 -
- 18 Maxime, d'ora, et di setta, costano Tschini - - - 7 -

Summa uno più costano tutte le vodka sedno 720 -

Bo. Kralutsk al Gornato e Gornate Tschini - - - 2 -

Lava, sorto, et spionata, usate a d'ora, costano 74 -

Annam in la mano del P. Lodovico e di suo
figlio Niccolò, et di suo figlio Niccolò, quel è la
vodka di Passa, usate a d'ora, costano 74 -

et di suo figlio Niccolò, quel è la
vodka di Passa, usate a d'ora, costano 74 -

et di suo figlio Niccolò, quel è la
vodka di Passa, usate a d'ora, costano 74 -

- 19 Bo. Kralutsk al Gornato e Gornate Tschini - - - 2 -
- 20 Kralutsk a Gornato e Gornate Tschini - - - 2 -
- 21 Gasse et una Gasse usate a d'ora, costano Tschini - - - 24 -
- 22 Gasse et una Gasse usate a d'ora, costano Tschini - - - 24 -
- 23 Gasse et una Gasse usate a d'ora, costano Tschini - - - 24 -

Herceg Novi, septembar i oktobar 1731.

Marija, kapetana Komnena Simovića iz Herceg Novog, traži naplatu svoje prćije od naslednika očeve ostavštine.⁹⁷

Handwritten document in Latin script, likely a court record or legal document. The text is dense and cursive, with some words underlined. It appears to be a petition or a legal statement regarding inheritance and property rights.

Illegible handwritten text in Latin script, likely a court record or legal document. The text is dense and cursive, with some words underlined. It appears to be a petition or a legal statement regarding inheritance and property rights.

⁹⁷ Документ је судски спор.

Contraria, maleficio, o quasi maleficio de' proprii
beni colt' ideato inutile fitomissiones. Epli, etc.
non si partecipa di alcuno bene? del' eredita' pater-
na, neppur' de' suoi risentiti effetti di detriments, po-
che giusta la bonta' massima legale qui non resta
comodano, neque sentiva del' incomodum, ma to-
che tutti i beni, ragioni, et azioni, colta' protes-
ta, et aerea debito' sono transfusa in uno tenen-
tus filio, et quale amano, che sij ali' et ai legi-
ma potra' accettarsi, o pure tenet' ridotti del' ca-
ve' suondasogli dalla provvidenza delle legi
niffutava l' eredita' paterna. L' amiche
fanno del' proprio d'aglio. Successario, tralanti
ovmai di cagionare maggiori disordini, de' ista-
di' ulsioni cessazioni, mentre in caso d' incip-
ta, se gli protestano tutte le spese ordinarie e
extraordinarie, che se fare' protestar gli signi-
fons, et hoc saluo, et salubris, sine prejudi-
ca expressa venient, instando, et itaf-

Herceg Novi, 1. maj 1733.

Inventar od dolje potpisani stvari, zlata, srebra i ostalog, koje gospođa Elena, udovica pokojnog gospodina Marka Lazari iz Tople, donosi u prćiju, kada je došla za rečenog gospodina kapetana Marka Lazari, koji stanuje u ovoj pjaci, za svog budućeg muža u drugom oglašenju sa oltara, po obredu sv. majke crkve katoličke rimske, koji predmeti zlatni, srebrni i ostalo, koje rečena gospođa Elena nosi u prćiju, i obećava on, gospodin muž, kapetan Marko Lazari, da neće praviti smetnje već činiti najbolje. Prije svega treba da se označi da reali su lira 8 za jedan.

Jedna škrinja od orahovine; mukajar zeleni; mukajar žuti; mukajar boje vina; mukajar crveni; mukajar boje vina; jedna raša zelena; jedna druga zelena; jedna druga crvena; tri košulje velike sa svojim maramama; tri košulje u upotrebi; tri košulje; tri košulje; jedna košulja; četrdeset lakata tele; dva para narukavlja od damasta; četiri kecelje bijele i jedna crna, tri marame, dvije marame za počelicu⁹⁸; jedna marama vezena zlatom; pet cacara⁹⁹; dvije trake; dvije šnale srebrne; jedan par ambreta srebrnih; petnaest igala srebrnih; pa druge trake; tri para pločica srebrnih; druge obične; tele lakata četrdeset; tele lakata trideset; jedan dušek i dva čaršava; deset salveta sa svojim stolnjakom; dva peškira i ostalo od tele; zlata karata 100; [...]; jedna ogrlica.

Ja, Vićenco Solari, paroh i svijedok ovoga gore; ja, kapetan Hristifor Bujović, potvrđujem kao gore, budući moljen od gospodina kapetana Marka rečenog, jer on ne zna pisati.

Dana 6. marta 1740. u Herceg Novom. Predstavljena prćija od gospođe Elene, žene gospodina kapetana Marka Lazari, bijaše stavljena u sudsku arhivu i izdata kopija gore navedene.

Ukupna suma 273 reala.

---

⁹⁸ Kapica.

⁹⁹ Kapica.

L. d. l. 1782 1/2 p. m. mag. G. M. M.

Spudatario belli qui intercedit affetti, ori, Argent,
 et alio, che la Sa. Ma. Maria ritta te. F. p. p.
 Mattia Lippi da Napoli, posta in detto, e che
 viene di ridurre il Sr. Capit. Marco Lippi
 in costante onto questa Piazza, come
 suo futuro, fatto in secondi voti col in-
 tercessito dello Spirito Santo e questa
 il Ceto della Santa Madre Maria Cat-
 tolica Romana, li quali effetti, ori, Ar-
 genti, et alio, che resta. Sr. Maria por-
 ta, seco per detto, et a titolo di dot-
 te, promette agli Sr. Sr. Maria Lippi
 co, lozani di non datteriasse, ma fore
 si d'intercesso, a prima, intercedendo
 li velli da D. e L. usi

Una Capa di Poposa recallo	s. -	2
Spem un Mauciano cento rub. s.	11	2
Spem un Mauciano Gallo rub. s.	11	2
Spem un Mauciano alto di rub. s.	11	2
Spem un Mauciano novo rub. s.	11	2
Spem un Mauciano colto di vino rub. s.	8	2
Spem una Cava rub. s.	6	2
Spem un altra Cava cento rub. s.	6	2
Spem un altra Cava rova rub. s.	6	2
Spem tre Canille grande con un rub. s.	30	2
Spem tre Canille ordinaria rub. s.	4	2 4
Spem tre Canille rub. s.	5	2 5
Spem tre Canille rub. s.	9	2 9
Spem una Canille rub. s.	1	2 5
Spem 40 Bja di Vella a D. o al B. rub. s.	10	3
Spem due para musiche di Damiano rub. s.	14	2
Spem 4 Maucian' bicchiere, et una nova rub. s.	3 5	2 4
Spem tre Mauciane rub. s.	5	2 4
Spem due Mauciane di rub. s.	5	2
Spem un fegatato ricomato con oro rub. s.	15	2 1

11 66

167:189

2 6

Per Spagnola e Inglese.

Item cinque Dazze di usje Real: val. 5 — 2
 Item due Corsette — val. 2 — 2
 Item due Dazze d'Argento — val. 2 — 2
 Item un per d'ambrosio d'Argento: val. 2 — 2
 Item quindici cavi d'argento: val. 3 — 2
 Item altre Corsette — val. 2 — 2
 Item tre pua an d'argento: val. 4 — 2
 Item per altre bagatelle — val. 3 — 2
 Item per tela B: quaranta — val. 9 — 2
 Item per tela B: 30 a D: 4 al B: val. 9 — 2
 Item per un Armaggio a due Lij: d'oro 10 — 2

in 238 — 24

Item 10 Dazze con sua Dazze
 Item due sedimani, et altre Dazze di Delle: d'oro 3 — 2
 Item due Corsette d'oro — val. 2 — 2
 Item due Corsette d'oro, e d'argento, in un
 Corsetto reale — val. 42 — 2

De S. Maria M. D. ...
 Le Dazze d'oro: quindici a ...
 Mandò l'editore non dopo lui ...

1770

D'ora in ora della ...
 Maria ...
 pubblica ...

Herceg Novi, 10. maja 1733.

Procijena prćije Venerande Diodati, sestre dr Đorđa Diodati:

Jedan *cotus* od svile; jedna haljina crna od *scotto*; jedna suknja od svile na pruge, sa svojom todeskinom¹⁰⁰; jedna todeskina od drapa, boje cimeta; jedna suknja, turska, od mokajara; jedna suknja od mokajara zelenog; jedan steznik iz Manta; jedan par narukavlja i prsluk; jedan ćendal crni, novi; jedna suknja venecijanska crvena; dva para čaršava od lakta sedamnaest; dva stolnjaka od lakata šest, upotrbljeni; salveta pet; šest drugih salveta; tri košulje sa čipkom; još dvije košulje; tele u komadu, lakata dvanaest; šest jastučnica za jastuke; jedan peškir sa čipkom; jedna kecelja od svile fine; jedna kecelja od tele; jedna marama žuta od vela, sa vezom; jedna marama od vela bijelog, sa cvijetnim vezom; druga marama od svile; jedan par rukavica od svile; dva para polunarukava [...] sa čipkom; jedna košuljica sa čipkom; jedan par [...] sa trakom ukrašen; [...] ¹⁰¹; šerpa od bakra, zapremine jedanaest i polovina; posud za kuhinju od bakra, sa poklopcem; posuda od mesinga za kuvanje i prženje; jedne gradele od gvožđa; jedna kutlača [...]; jedan lavor od bakara; jedan svijećnjak [...]; dva [...]; jedno ogledalo; jedan prekrivač od indijane; jedna škrinja od orahovine sa ključaonicom; jedan komad tele za košulje, lakata dvadeset i jedan.

Ukupna suma L. 2944.

26. maja 1733. još dodato za prćiju rečenu jedan dušek

Ukupna suma L. 3054.

---

¹⁰⁰ *Todeschina* – ženski gornji odjevni predmet, nošena i kao svečani i kao svakodnevni deo odeće.

¹⁰¹ Slijedi navođenje naziva još sedam predmeta, zbog oštećenja dokumenta nečitkih.

L. D. 10 Maggio 1700

Simone de' Medici, suo noi. Amatore, 1700
 La. S. u. S. P. de. S. M. di Venezia
 Lodati, e. l. u. de. di. S. M. di Venezia

Vn coruo di drappo costa l. 400	400
Vn uosto nero di drappo l. 100	100
Vna Capella di seta rigata con la sua di Peruchina	
Vna di seta nera di drappo color fauola	2 400
Vna Capella ricchissima di ricamiato	2 400
Vna Capella di ricamiato l. 500	2 500
Vn pajo di Mantua con la sua	2 500
Vn pajo di Mantua con la sua	2 500
Vn Cendal nero nuovo	2 150
Vna Capella di ricamiato l. 100	2 100
Due pajo di ricamiato di S. M. di Venezia	2 400
Due Donaglie di seta di S. M. di Venezia	2 600
Donaglie di seta	2 100
Di seta di ricamiato	2 100
Di seta di ricamiato	2 500
Di seta di ricamiato	2 300
Tella in pezza di S. M. di Venezia	2 150
Di seta di ricamiato	2 150
Vn legamano con drappo l. 100	2 100
Vna traversa di seta l. 100	2 100
Vna traversa di seta l. 100	2 100
Vn fazzoletto di seta di ricamiato	2 400
Vn fazzoletto di seta di ricamiato di seta	2 100
Altro fazzoletto di seta	2 100
Vn pajo di ricamiato di seta	2 100
Vn pajo di ricamiato di seta con tutti ricami	2 100
Vna amissetta con ricami	2 100
Vn pajo di ricamiato di Cordellio guardas	2 100

Herceg Novi, oktobar 1734.

Popis dole popisane robe koju predaje Zuane Gamberini rečenom sig. Klementu Ugolini, na ime dote za svoju kćerku Antoniju, koja treba da stupi u brak sa rečenim Klementom, i sve kako slijedi.

Jedna karpeta i todeskina od *capiciola*¹⁰², postavljena, ukrašena [...]; todeskina sa narukavljem, sa pojasom srebrnim, sa dugmadima i gajtanom od srebrnih niti; karpeta od svile turske sa todeskinom, zajedno sa pojasom srebrnim i narukavlje sa postavom od tele crvene; karpeta od kalimana na pruge; todeskina iz [...] na pruge od tele čiste; karpeta od svile boje cimeta; jedna haljinica od svile boje cimeta, ukrašena trakicama i dugmadima od svile bijele; karpeta od sarze boje kanele; karpeta od mokajara zelena, u upotrebi; jedna rečena boje žute u upotrebi; jedna polaketa od pamuka [...] sa dugmadima svilenim, sa postavom od turske svile; jedna rečena od pliša crvena, sa postavom [...], postavljena telom, u upotrebi; jedna rečena od pamuka, sa postavom od tele čiste; jedna rečena od mokajara Dovetto [...], sa postavom od tele, upotrebljena; jedna karpeta od mezalina turskog, na pruge; polaketa od remsa na pruge, sa postavom od tele; jedna polaketa sa karpetom od raše mješane, u upotrebi; jedna karpeta sa polaketom, poluvunena, turska; karpeta od mokajara crnog, u upotrebi; jedna rečena od svile crne, u upotrebi; jedan prsluk od indijane, sa fišbajnom, u upotrebi; jedan čendal crni [...]; jedan rečeni iz Firence, novi; lakata tri indijane; dvije petorine od svile, sa fišbajnom; jedan par narukavlja od [...] sa gajtanom srebrnim; jedan par rečenih od svile, upotrebljeni; lakata jedan i tri četvrtine indijane na pruge; jedna marama od vela, ukrašena vezom srebrnim; dva para *casca* od kambrada finog; jedan par narukavlja sa *casca*; jedna košulja za ženu, od tele, sa maramom od kambrada; jedna marama od kambrada sa čipkom; jedna rečena od svile čiste; lakata tri kambrade; jedna kecelja od svile, od komada tele; jedna marama od vela za leđa; dvije rečene od svile, nove; jedna rečena, žuta, u upotrebi; jedna rečena od svile zelene, u upotrebi; tri rečene od vela, crvene, kućne, u upotrebi; lepeza od svile sa figurama pozlaćenim; jedna rečena u upotrebi; para tri od lakata dvanaest; jedan od tele domaće; tri košulje od tele čiste; tri košulje od tele nove, sa čipkom; tri rečene od tele sa narukavljem [...]; dvije rečene od tele grube; jedna sa čipkom, a druga bez; jedna marama [...] od tele [...] sa čipkom; tri kecelje sa telom čistom, iz dva komada, jedna rečena od sese stare; jedna marama od svile, stara; sedam pari čarapa od konca; para dva rečenih od vune; par jedan rečenih od finog konca; par jedan rečenih od pamuka crvenog; para dva rukavica od konca i pamuka, za ženu; četiri jastučnice od tele sa čipkom i trakom; jedna kecelja od tele na rupice¹⁰³, u upotrebi; par jedan rukavica od svile crne, starih; dva stolnjaka od konca i pamuka; devet salveta od konca i pamuka; četiri rečenih od konca, u upotrebi; jedan rečeni sa

---

¹⁰² Vrsta svilene tkanine.

¹⁰³ Rišeljje.

čipkom; pet rečenih, u upotrebi; raznih traka od svile, [...] devet dugmadi od konca [...]; jedan par cipela ženskih, novih; jedan par rečenih od svile; jedan par cipela za kuću, novih; jedna [...], pet [...] čipke; jedna kutija drvena sa bocama za svetu vodu; ogrlica od 16 niski bisera; jedan par minduša sa biserima u zlatu; jedan nakit zlatni sa biserom; jedan prsten zlatni sa kristalima i crveni kamen; razni komadi srebrni, u upotrebi kod žena; jedno ogledalo sa [...]; jedan jastuk za ženu od tele ukrašen sa [...] i nožića tri; dvije viljuške i dva noža sa ručkama od [...]; jedna posuda za grijanje od bakra; jedna [...]; jedna kanata od bakra sa ručkama od gvožđa; jedna šerpa od bakra sa ručkama od gvožđa; dvije vage od mesinga; jedna vaga od bakra [...]; verige za ognjište, [...]; jedne gradele za oganj; lavor; jedan umivaonik sa stolićem; lovačka puška; jedan dušek od vune sa navlakom i dva jastuka; dvije slamarice za krevet; jedan prekrivač za krevet postavljen pamukom; jedan prekrivač od raše, upotrebljene, za krevet; jedna polica od orahovine; dvije stolice slamnate; jedna škrinja od orahovine, upotrebljena; slijede stvari iz prodavnice: velika šerpa; šerpe dvije; bokali za vino; stalak za boce veliki, upotrebljen; burilo¹⁰⁴, upotrebljeno; burilo jedno [...], [...], [...], konopa, [...], [...], [...], [...]; jedan stočić sa nogarima, [...], [...]; boca za vodu, [...], jedan [...] od srebra; pet tacni od gvožđa; četiri čašice za svetu vodu; tri bokala, pravi, mali, tri [...] stare.

Ukupna suma L. 3756.

---

¹⁰⁴ Posuda za nošenje vode.

Herceg Novi, 1. oktobra 1734.

Spisak predmeta koje je Ivan Đorđo Gamberini iz Herceg Novoga daje svojoj ćerki Antoniji, ženi Klemanta Ugolini, nastanjenog u Herceg Novom, koji očituje da je iste predmete primila u vrijednosti 3756 lira.

Jedna korpeta sa todeskinom od kaprićiole, u upotrebi, sa postavom [...]; todeskina sa rukavima, sa pojasom srebrnim, sa dugmadima; gajtan srebrni; jedna korpeta od svile turske i jedna todeskina, zajedno sa pojasom srebrnim i postavom od crvene tele; korpeta od kalimana, u upotrebi, prugasta; jedna todeskina od krepona na pruge, sa postavom od tele fine; korpeta od svile boje cimeta [...]; haljinica od svile boje cimeta, ukrašena trakom i sa dva dugmeta od svile bijele; korpeta od mokajara zelena, upotrebljavana; jedna rečena boje žute, upotrebljavana; jedna polaketa od pamuka i dugmad od svile turske, upotrebljena; jedna rečena od somota [...] sa postavom od svile i postavom od tele, korišćene; jedna rečena od pamuka, sa postavom od svile i postavom od tele, nove; jedna rečena od mokajara, sa postavom od tele, upotrebljena; jedna korpeta [...], turska, na pruge; jedna polaketa od remsa na pruge, sa postavom od tele [...], jedna korpeta od [...] crna; jedna rečena od svile crne, upotrebljena; jedan prsluk od indijane, sa fišbajnama, upotrebljen; ćendal crni, upotrebljeni; jedan rečeni iz Firence; lakata tri indijane; dvije petorine od svile sa [...] i gajtanom; jedan par narukavlja [...] i gajtan srebrni; jedan par rečenih od svile, upotrebljenih; lakat jedan i tri četvrtine [...]; jedna marama od vela, ukrašena vezom srebrnim; dva para cipela od kambrada finog, sa trakom svilenom; jedan par narukavlja sa faltama i vrpcom; jedna košulja za ženu od tele [...]; jedna rečena od čiste svile; lakata tri kambrada; jedna kecelja od svile; jedna marama od vela za leđa; dvije rečene od svile sa [...]; jedna rečena od svile crne, u upotrebi; tri rečene od vela crvenoga [...]; jedna lepeza od svile sa figurama pozlaćenim; jedna rečena u upotrebi; para tri čaršava od lakata dvanaest, a jedan od tele domaće; tri košulje od tele prave; tri košulje od tele fine; tri rečene od tele, [...], tri kecelje od tele svijetle iz dva komada; jedna rečena; jedna marama od svile; para sedam čarapa od pamuka; para dva rečenih, vunenih; par jedan rečenih, od finog konca; par jedan rečenih, od pamuka crvenog; para dva rukavica od konca i pamuka, za ženu; četiri jastučnice od tele sa čipkom i trakom; jedna kecelja na rupice¹⁰⁵, polovna; par jedan rukavica od svile, crnih, starih; dva stolnjaka od konca pamučnog, devet salveta od konca i pamuka; četiri rečene od konca, upotrebljenih; jedna rečena sa čipkom; pet rečenih, upotrebljenih; razne stvari i trake i trakice i [...] i prsluk od svile; jedan par ženskih cipela novih; jedan par rečenih, upotrebljenih; jedan par cipela za kuću, nove, za ženu, [...]; pet namotaja čipke; jedan stalak za boce [...]; jedan nakit sa biserima; jedan prsten zlatni sa kristalima crvenim; razni komadi srebrni, za upotrebu, za ženu; jedno ogledalo sa okvirom crnim; jedan jastuk za ženu od tele; nožića tri; dvije viljuške i dva noža sa drškama

---

¹⁰⁵ Rišeljje.

od mesinga; jedan grijáč od bakra, upotrebljen; jedna kanta¹⁰⁶ od bakra, nova, sa drškom od gvoždá; jedna šerpa od bakra sa ručicama od gvoždá; dvije vage; jedna vaga od bakra; jedne verige, [...] sa gvozdenim ručkama; jedne gradele za ognjište, [...]; svijećnjak od lima za stočić; jedan nož; jedan dušek od vune sa navlakom i dva jastuka; jedna slamarica za krevet, upotrebljena; jedan prekrivač za krevet, postavljen pamučnom tkaninom; jedan prekrivač od sukna, upotrebljen, za krevet; police od orahovine; dvije slamarice; jedna škrinja; dvije šerpe; bokali [...] br. 43; flaša velika za svetu vodu; drvena posuda za vodu¹⁰⁷; barilo jedno i drvena kutlača, [...]; papira za pisanje, [...], [...] [...] igle od [...] rečeni od [...] jedan stočić sa nogarima [...], [...]), barilo staro; flaše za ulje; jedna flaša za svetu vodu; tri flašice vrlo male i tri [...].

Ukupna suma L. 3756.

¹⁰⁶ Kotao.

¹⁰⁷ Barilo.

Una ruota di mano di tela nera ghina con mele	7	18: -
Una traversa di tela chiara due fili	7	16: -
Una deffa di tela chiara	7	4: -
Una folla di tela chiara di h. 4	7	2: -
Sera sette calze di bombaso	7	35: -
Sera due deffe di lana	7	7: -
Sera una deffa di fillo p. n.	7	16: -
Sera una deffa di banelle rogne	7	9: -
Sera due guanti di fillo e bombaso di buona	7	14: -
Quattro gonnelle di tela con meche e cordelle	7	50: -
Una traversa della i. outria usata	7	10: -
Sera una guanta di tela nera chi	7	4: -
Due traversi in fillo di bombaso	7	40: -
Due banchioli di fillo e bombaso	7	36: -
Quattro deffe di fillo in p. n.	7	20: -
Una deffa con meche	7	6: -
Cinquedici ordinarij	7	15: -
Diversi canestri, e cartelle cartelle e rimane in il gusto di tela	7	8: -
Una deffa di bombaso in fillo in p. n.	7	4: -
Una para di pape nera di buona	7	8: -
Una para deffa usata	7	4: -
Una para male nera di buona	7	5: -
Una deffa di lana di buona con orze brece e filata	7	10: -
Cinque canestri meche	7	5: -
Una deffa di fillo p. n. acqua	7	5: -
Una deffa di fillo p. n.	7	10: -
Una deffa di fillo p. n.	7	10: -
Una deffa di fillo p. n.	7	10: -

Vn gioiello d'oro con perle	— — — — —	7	100:—
Vn anello d'oro con Cristalli di Vienna	— — — — —	7	84:—
— — — — —	— — — — —	7	70:—
Due anelli d'argento per uso di donna	— — — — —	7	16:—
Vn gioiello con diamanti d'altro	— — — — —	7	10:—
Vn bus in di donna di belattungato con fiori di perle, bibole etc	— — — — —	7	10:—
Due peroni, 2 bullettelli con manici di ferro	— — — — —	7	12:—
Vn candellero di rame usato	— — — — —	7	15:—
Vn candelero di rame nuovo, con manico di ferro	— — — — —	7	40:—
Vn pignone di rame con manico di ferro	— — — — —	7	12:—
Due bilancette di rame	— — — — —	7	12:—
Vn bilancia di rame di libbra libra e quaranta etc	— — — — —	7	30:—
Vn candelero di ferro di foglio	— — — — —	7	4:—
Vn forterea di allal con manico di ferro	— — — — —	7	10:—
Vn gradella di ferro di foglio	— — — — —	7	8:—
Libra una di ferro	— — — — —	7	3:—
Vn alume di latton d'altro uso	— — — — —	7	4:—
Vn schioppo	— — — — —	7	30:—
Vn sparmaglio con lana con cavalletto e due cuspini	— — — — —	7	100:—
Vn sparmaglio di latte usato	— — — — —	7	4:—
Vn coltello di setta imbottita di bronzo d'oro	— — — — —	7	85:—
Vn copertone di ferro usata di latte	— — — — —	7	
Vn broccina di noce	— — — — —	7	
Due carozze di noce	— — — — —	7	
Vn letto di noce	— — — — —	7	
Segue la...			

Herceg Novi, 1734.

Spisak prćije koju Domenico Gvera iz Herceg Novoga daje ćerki Margariti, koja ima da stupi u brak sa Petrom Beloti. Sve su procjenili potpisani procjenitelji kao što slijedi:

Par zlatnih narukvica kao lanćić; osam niski ogrlice od bisera; par minđuša zlatnih, sa bisera dvanaest i dva velika bisera; jedan broš sa biserima, [...]; prsten zlatni sa tri kamena; rećeni sa kamenom crvenim; zlatni lanćić sa privjeskom; ogrlica od korala sa srebrnim filigranskim medaljonom; dva para srebrnih šnala i jedna za pojas; ćetiri srebrne igle; srebrni krst i jedan [...]; nožić ukrašen srebrom; britva urađena u srebrnom filigranu; igla srebrna za glavu; narukvica srebrna; dva srebrna pribora za jelo; dvije viljuške sa noževima, sa rućicama srebrnim; jedan par ćaršava od tele kućne sa ćipkom; dva para rećenih od ćiste tele; jedan par rećenih od tele [...]; osam košulja od tele kućne, sa ćipkom oko grla; dvije rećene bez ćipke; pet rećenih od tele radne; dvadeset osam salveta, u upotrebi; šest rećenih od jedne vrste svile; jedan stolnjak od pamuka sa ćipkom; dva rećena od tele fine; jedan par jastućnica od tele, sa ćipkom; para tri rećenih isto; dva peškira od tele [...] sa ćipkom; jedan rećeni od tele domaće, sa ćipkom; jedan rećeni od tele nove, sa ćipkom; kećelja od svile, a druga od tele; rećena od tele iz Mesine; jedna rećena sa vezom [...]; jedna rećena od tele domaće; dvije rećene od tele svijetle; jedna rećena od indijane, jedna rećena od tele¹⁰⁸, [...], lakata tri; jedan par ženskih svilenih ćarapa; jedan par rećenih, od pamuka na pruge; jedan par rećenih od [...] muških; jedan par rećenih, od pamuka bijelog; par rećenih, od vune, muških; ćetiri para rećenih, od pamuka bijelog; jedna marama od vela na pruge za leđa, izvezena srebrom; dvije rećene od svile [...]; dvije marame od vela i damasta za leđa; jedna rećena; ćendal crveni sa svilenim vezom; jedan rećeni od svile iz Mesine; jedan rećeni od svile sa ćipkom; jedan rećeni fini; jedan rećeni od tele holandske; dva rećena od tele domaće; dva rećena od tele [...]; jedan rećeni od vela, upotrebljeni; jedan rećeni [...] od tele holandske; dva para rukavica od svile, bijelih, za ženu; jedan par rećenih, pamućnih; dva para narukavlja od kambrada sa ćipkom; jedan par manžetna od tele holandske; prsluk, sa suknjom zajedno, od drapa tursko-plave boje, ukrašen gajtanima srebrnim i postavljen telom; todeskina i korpeta zajedno, od mokajara turskog, sa postavom od tele i resama srebrnim iznad narukavlja: jedan [...] sa korpetom od kaprićole turske, polakta od kalimana, u upotrebi, na pruge, sa postavom od tele; jedna suknja od indijane u upotrebi; polaketa sa korpetom zajedno, od manta na pruge, obrubljena srebrnom trakom, sa fišbajnama: jedna suknja od tabina narandžastog, sa resama srebrnim; prsluk i petorina sa fišbajnom sa [...] iz Mante, sa ćipkom srebrnastom; jedan rećeni sa rukavima, korišćen; dvije petorine od damasta i druga od kambelota, na pruge, obrubljene srebrnom trakom; para dva narukavlja za ženu; jedni od svile a drugi od [...], a drugi od somota

---

¹⁰⁸ Rišelje.

turskog, ukrašeni srebrom i sa dvanaest dugmadi srebrnih; ćendal crni iz Firence od pet lakata; suknja od kambelota crnog, svilenog; haljinica od somota turskog, sa postavom od krzna; suknja od mokajara turskog, u upotrebi: osam od manta u upotrebi, [...] od sukna kestenaste boje; prekrivač za krevet od bombažine iz Mesine; ležaljka od tele sa čipkom; prekrivač za krevet od vune, [...]; jedna lepeza od svile; dva para cipela za ženu; jedan par kućnih cipela od duple svile; jedan jastuk za klupicu, za ženu; dva prekrivača, jedan od flanela, a drugi od tele; različite robe u dvije kutije; jedna šerpa od bakra; kanta sa drškama od gvožđa; jedna kutlača od bakra za vodu, [...] od bakra; četiri tanjira mala i jedan veliki od [...]; jedan svijećnjak od mesinga; jedan grijač; jedan oval od [...]; jedno ogledalo sa [...]; ikona Madone od papira; bočice za svetu vodu; jedan dušek od vune, sa navlakom, i jedan jastuk; jedna slamarica sa nogarima; dvije slike; jedna škrinja od orahovine sa ključaonicom; jedan sanduk okovan različitim gvoždem.

Ukupna suma lira dalmatinskih 6277.

Podi, 24. oktobar 1735.

Slava Gospodu Bogu na Podima, mjeseca oktobra na 24, na 1735.

Da se zna s ovim istim pismom, aliti aventuriom od dote, aliti prćije, što spravlja Ilija Jovanov Matišorović svojoj ćeri Jani, koju udaje za Marka Petrova, rečenog Vukovića, iz Novoga Sela. Prvo jedno po jedno što spravljam srebra i aljina i ostale robe pirtene¹⁰⁹, koje će se, jedno po jedno, sve što je dao isti Ilija Jovanov njegovoj ćeri Jani, i to košta rečena roba.

Najprije jedne šnale za kosu od srebra, pozlaćene; jedne minđuše od srebra, pozlaćene; igala od srebra, male i velike, pozlaćene; dvije niske oglice od koral; dugmadi od srebra, devet; kecelje od indijane, dvije, i od raše; marama jedna od aršina, zlatom izvezena; druga marama od aršina, zlatom vezena; treća marama, lijepo izvezena srmom; četvrta marama od aršina i po, lijepo izvezena; peta marama lijepo izvezena zlatom, od aršina i po; šesta marama izvezena bijelom svilom; sedma marama lijepo izvezena; jedan peškir izvezen bijelom svilom; tri marama za glavu¹¹⁰, izvezene; košulja muška jedna, izvezena lijepo; jedna košulja ženska, velika, izvezena zlatom; druga košulja ženska, izvezena zlatom; treća košulja ženska, izvezena zlatom; tri košulje ženske, izvezene zlatom; čarape muške, četiri para, vunene; čarapa troje ženskih; jedna škrinja od ariša; jedna dolama velika od svilenog somota; jedan zubun šareni; jedan zubun od sukna veliki; uvijača igla za glavu; sedma košulja navezena zlatom; jedna mrčina¹¹¹ optočena svilom; dva pojasa ženska; jedna čaša mesingana, molitvena; jedan peškir veliki; drugi peškir veliki, lijep; dva velika zubuna od sukna; dvije košulje muške, izvezene; četiri aršina sukna bijeloga; dvije kecelje od indijane; dvije sjekire; jedan [...]; sedam prevezača navezenih lijepo; druga mrčina, optočena svitom.

Ukupna suma L. 1353.

Knjiga od prćije, aliti dote, što je spravio Ilija Jovanov ćeri Jani, kada je udao za Marka Petrova Vukovića iz Novoga Sela, na 1735. na Podima.¹¹²

---

¹⁰⁹ Suknene.

¹¹⁰ Prevezače.

¹¹¹ Ženski odjevni predmet, duga haljina sa rukavima, naziv dobio još u srednjem vijeku, po vrsti tamnog valjanog sukna, crne ili tamnoplave boje.

¹¹² Ispisano na poledini dokumenta.

AH PUMA, F. 128, 63–66

Herceg Novi, 30. septembar, 1738.

Spisak prćije koju je Andrija Lombardo iz Herceg Novoga predao svojoj pastorki Lukreciji, koja je stupila u brak sa poručnikom Nikolom Danieli.

Jedna ogrlica zlatna; dva para minđuša zlatnih; jedna polaketa od mokajara zelena; jedna rečena od kalimana, sa postavom od kapićole; jedna rečena od polusvile, upotrebljena; jedan ćendal crni iz Firenze, novi; jedan rečeni, upotrebljeni; jedna marama od vela crvenoga, za leđa, izvezena srebrom; tri rečene od vela, od šarene svile; jedan rečeni od svile svijetle; lakata devet kapićole [...]; lakata devetnaest kambelota na pruge; lakata deset od konca i vune; jedna korpeta [...], u upotrebi; jedna rečena od pamuka, pozlačena, upotrebljena; jedna rečena od mokajara crvenoga, upotrebljena; jedna rečena crna, upotrebljena; dva para narukavlja od tele domaće i lakata 13,5; deset košulja od tele domaće, sa čipkom; jedan peškir [...] sa čipkom; dva rečena od lakata dva, a jedan sa čipkom; jedan par jastučnica od tele, sa čipkom; četiri jastučnice od domaće tele; jedna kecelja od kambrada; četiri rečene od tele čiste, od lakata dvanaest; dva stolnjaka od damasta; devet salveta od tele fine damaskine; četiri rečenih u upotrebi; dvije rečene na pruge: jedan stolnjak od lana damskina finog; jedan rečeni na pruge; para dva čarapa od pamuka finog; para dva rečenih od pamuka; par rečenih od konca bijeloga; par rečenih na pruge; jedna lepeza od svile; dvije ispod rukava od pamuka, korišćeni; četiri pribora za jelo sa noževima i viljuškama od gvožđa; četrnaest tanjira; jedna šerpa od bakra; jedna kanta od bakra sa ručicama od gvožđa; jedne verige i dva trpjela; jedne gradele od gvožđa; jedna škrinja od orahovine; jedno ogledalo; jedan par nogara sa pet prekrivača za krevet [...].

Ukupna suma lira 7204.

Perast, 20. avgusta 1740.

Spisak prćije koju je donjela Agneza, kćerka patruna¹¹³ Domenika Lovranovića, prilikom stupanja u brak sa Đorđom Gorakućom.

Par zlatnih perusina sa zlatnim nitima; jedan par minduša zlatnih, sa 12 bisera malih; tri para pločica srebrnih; ogrlica od korala sa privjescima i medaljom srebrnom; haljina za ženu od golorana grimizna, sa svojim gajtanima; četiri rečene od mokajara boja: narandžaste, zelene, žute i crvene, obrubljene gajtanima; jedna rečena od mokajara; jedan par manžetni ženskih od svile, sa cvijetnim dezenom, boje grimizne; jedan par rečenih od damasta turskog, urađene; jedan par rečenih [...]; jedan par istih od brokata turskog; četiri haljine ženske od sukna crvena, zelena, narandžasta i žuta; dvije košulje ženske sa čipkom, izradile ih dumne; osam rečenih sa svojom čipkom, razne vrste, to jest od kambrada, tele i testemeluka; jedna kecelja od svile, sa čipkom; jedna rečena od kambrade iz Pulje; dvije rečene od testemeluka; jedna rečena od svile turske; jedna rečena od ćendala turskog; jedna rečena od paunaca¹¹⁴; jedna marama mala od vela, izrađena sa [...] zlatom; maramica od svile; marama izvezena zlatom i obrubljena čipkom zlatnom; dvije marame vezene i opšivene zlatnom čipkom; dvije marame od svile [...]; četiri trake za kecelje od zlatnog gajtana; jedna rečena od trake zlatne [...]; tri prsluka sa čipkom zlatnom; razne jeftine stvari, igle, dugmad srebrna, nožić sa ručicom od srebra i druge stvari, i škrinja od orahovine.¹¹⁵

---

¹¹³ Kapetan pomorski, vlasnik broda.

¹¹⁴ Vrsta somota.

¹¹⁵ Ukupna suma nedostaje, a vrijednost robe je izražena u realima.

... Agosto 1740. Ser.
 Il sig. Juan de Guzman ha con
 monio de proposito. Secondo il suo
Stato (cattedra Romana) con la sua
 figlia del sig. Don Dom. Sevastian
 il met. suo thore date in doti e il nome
doti la qui inglyte vobbe nell'anno 1728
 in co al proposito pare fa suba questa parte
dotale in me D. Pietro Reveronich St. B.
di Barato e ricchiesta della fig. Maria eta
del fig. Don Dom. Sevastian qua madre
co la fig. Maria eta il fig. Don
fig. Juan de Guzman con la sua fig. Maria
Madre
 Prima un paio di Reveronich oggetti d'oro col suo
pendente d'oro ornati valle reali di propr.
set. cinquanta di reali — reali 64 7 8 —
 Item un paio di proposito d'oro con
suoi peruli d'oro ornati valle reali di propr.
Item tra para di Reveronich d'oro
indovate — reali 16 2 2 —
 Item una forma di proposito ornati
Reveronich Medaglia d'oro — reali 5 7 4 —
 Item una vepe di proposito ornati
color creme e ornati con me
cordelle — reali 5 1 —
 Item quattro sette di proposito ornati
navarino verde zato e ornati
ornati con me cordelle — reali 60 7 —
 Item una dra di proposito ornati
ornati — reali 1 1 1 —
 Item un paio di paniche d'oro
di setta ornati color creme
meze — reali 8 1 —
 Item un paio di dra di proposito ornati
ornati — reali 8 2 —

Herceg Novi, 17. oktobra 1741.

Inventar stvari dat od Pietra Garzoni, gradskog doktora, i ostalo predstavljeno istom za stvari datih Sperini (Stefani), kćerki kapetana gospodina Josifa Zifrona, a u njeno ime primio Ivan Matija Zifron.¹¹⁶

Jedan andrien¹¹⁷ od mante crne, od svile; jedan rečen od kapićole na pruge; jedan kotus¹¹⁸ [...] ukrašen srebrnim dugmadima, postavljen; jedan rečeni od kalimana svijetli, sa polupostavom; jedna karpeta od indijane; jedna rečena od mokajara pozlaćenog; jedna karpeta crna; jedna rečena od vune, upotrebljena; jedan čendal crni [...]; jedan par narukavlja [...] crnih; jedan prsluk i petorina sa svojim narukavljima od svile; jedna kecelja od vela pozlaćenog, izvezena srebrom; jedan par [...] za karpetu; košulja četiri od svile, upotrebljene; jedna kecelja [...]; čaršava četiri, dva od tele; tri škufije¹¹⁹, dvije sa trakom zlatnom, a jedna od svile sa čipkom, [...]; jedni rukavi, upotrebljeni; dvije kecelje [...] od indijane, jedan prsten sa jedanaest dijamanata; ogrlica od četiri niske, [...] ¹²⁰

Nastavlja se popis stvari žene rečenog gospodina poručnika Ivana Matea Zifre, kao što je rečeno, gospođe Sperine:

Prvo jedan manoto¹²¹, u upotrebi; jedan kotus od damaskina; pozlaćen, u upotrebi; jedna karpeta od damasta bijeloga, u upotrebi; jedna rečena od kalimana svijetlog, upotrebljena; jedan par narukavlja od svile domaće; dva stolnjaka, upotrebljena, šest ubrusa zajedno; jedan prekrivač od bombažine [...]; jedan rečeni od bombaža, postavljen; dva dušeka; jedan šal za leđa, za upotrebu; jedna manžetna nabrana i izvezena; jedna škrinja sa ključaonicom; košulja upotrebljenih osam.

Ukupna suma 50 cekina.

---

¹¹⁶ Dokument je dijelimično oštećen.

¹¹⁷ *Andrienne, andrien* – dva tipa širokih haljina, otvorene ili poluotvorene u prednjem djelu, sa gornjim uskim djelom sa dekolteom, i širokim ogrtačem, sa žiponom pozadi; izrađivane su od skupog materijala. Opširnije v. Radojičić 2006, 175–176.

¹¹⁸ *Cottus* – kratki ženski odjevni predmet, napred rasečen, sa naglašenim strukom.

¹¹⁹ *Scuffia* – kapica za spavanje.

¹²⁰ Oštećen dokument, nazivi sedam pobrojanih predmeta su nečitki.

¹²¹ Plašt, veo.

Amministrato
Degli effetti
Del
Sig. Pietro Garzoni
et
altro presentato dal med. no degli effetti
dati alla Sig. no Spina figlia del Sig.
Cap. Giuseppe Liffoni

Prova d'indole
di questo libro
fatto, e conservato
copie in autografo
consegnate al mio
mio per la firma
Giuseppe Luffari, etc.

Adi 17. ottobre 1844
Copia permatente in capo il sig. Alf. Gio. Maria
Luffari fratello dell'Autografo sig. Gio. Maria, quale
fonte h. et. o. m. m. del comp. e di libro
di aver ripreso dal sig. Pietro Savioni l'Autografo
di questo libro tutti gli affari, e che
di contenti nell'obliquo presentario, e di
tenervi con ogni di te, in fede di che si sottoscrive
Alf. Gio. Maria de...

... nel forgiato
... e nell'Autografo
... no dicei con ogni
... da dove
... questo per il sig. Gio. Maria
... Gio. Maria de...
... questo per il sig. Gio. Maria
... questo per il sig. Gio. Maria

Herceg Novi, 3. novembra 1741.

Piše sve ovo pismo ili inventar prćije kako sam dao ja, Todor sin pok. Nikole Raevića sa Poda, svojoj strini Savki, koja je bila žena mojega pokojnog strica Jovana Raevića, neka se zna preko onoga što sam joj dao u prćiji, kada se bude udavala za gospodina Iliju Jovanovića, rečenog Telembaka, prvo glavu po glavu od rečene robe koju sam joj dao u prisustvu gospodina Dimitrija Pavkovića, sina pokojnog Vujadina Pavkovića, predstavljen i gospođi Anđi, ženi pokojnog Delije sa Poda.

Prvo jedna škrinja od drveta; jedan ogrtač za ženu, od somota; rukavi sa dugmadima srebrnim, dugmadima devet; jedna ćurdija¹²² od somota; rukavi sa polakom, srebrni, pozlaćeni, košta ćurdija kao polaka; jedna košulja (pamuklija) od muslima, sa dugmadima srebrnim; jedna kecelja od svile; jedna druga kecelja, polusvilena; kecelja od indijane; četiri traverse od indijane; jedna ječerma od somota crvenog, sa dugmadima srebrnim; suknja od lana crvenog; jedan pojas od svile; jedan pojas sa dugmetom na morlački način; dvanaest košulja za ženu; devet košulja za ženu; devet marama za ženu; četiri vezene zlatom; jedna suknja od indijane; četiri suknje od sukna zelenog; šest cacara na peraški; četiri para čarapa od pamuka; pet pari čarapa od vune; jedan par rukava svilenih, sa šnalom srebrnom, pozlaćenom; 13 para ambreta srebrnih, pozlaćenih; jedna ukosnica [...] zlatna; dva para minduša zlatnih; četiri prstena zlatna sa rubinima; jedna nožić srebrni, sa srebrnim lancem; dvadeset i četiri igle srebrne, pozlaćene; četiri niske koral; jedan par minduša zlatnih; jedan broš zlatni sa biserima; jedan par narukavlja od somota crnog.

Ukupna suma L. 4211.

---

¹²² Gornja ženska haljina.

Herceg Novi, novembra 1742.

Slava Gospodu bogu, na novembra 1742. U Novom, na Toploj¹²³

Pošli smo mi ovi dolje potpisani stimaduri po zapovjedi i proču, u današnji dan, u kući istoj Andrijinu Marije, žene Vuina Mialovića, na Toploj, i tu stimasmo niže pisatu robu, budući s nama ministar od kancelarije preuzvišenog providura našega od Novoga.

Dvije škrinje upotrebljavane, jedna od orahovine, jedna od jelovine; stočić od orahovine stari [...]; dvije stolovače od bukovine stare; jedna stativa za tkat platno, a druge ne stimasmo zato što su tuđe, pozajmljene; jedna kecelja nova od kunave [...] [...]; jedanaest aršina od indijane za kecelje; dva navijutka konoplje ne stimasmo, jer bijahu tuđe, za raditi; dva namotaja lana ne stimasmo, zato što je tuđe, za raditi; jedan par čarapa od vune plave ne stimasmo, jer su tuđe; platno što je na stativu, u tkanju ne stimasmo, zato što je za rad; jedna šerpa od mesinga sa poklopcem, oko 3 litre, stara; jedna ikona Bogorodice; dva kvadratića od knjige, stimasmo [...]; jedno ogledalo, staro.

Ja, Mojsije Popović, stimadur, gornje stime na ime i potvrđujem po Jovanu Radovu, kao stimadur, tako bivši moljen od njega, ne umijući pisati.

---

¹²³ Dokument je pisan ćirilicom i preveden na italijanski jezik.

Herceg Novi, 2. marta 1743.

Prevod ad literam pisma 2. marta 1743, kojim podnosimo sudu prćiju koju je Mitar Lombardić dao svojoj ćerki Stani, ženi pokojnog Nikole, sina pokojnog Dargoila Lazareva sa Tople.

Slava gospodu bogu, 1737, septembra 20. U Toploj.

Neka se zna koliko robe prćije u Mitra Lumbardića, što dava svojoj ćeri Stani.

Jedna dolama od paunaca; jedna ćurdija bortolazo; jedna oglica od kuglica i od srebra; brnjice od srebra pozlaćene, [...]; osam košulja ženskih; četiri košulje muške; tri kecelje od indijane i svile; tri pojasa lanena i jedan pamučni; jedan boščaluk; 11 marama što se meću na glavu; tri para čarapa od vune i od pamuka; tri peškira velika; jedna škrinja; jedna čaša molitvena; tri drama iskovane u igle; dvije dolame od sukna; jedan zubun od pamuka.

Ukupna suma dukata 101.¹²⁴

Dvadeset drama srebra u dugmadima (pretvoreno); dvije košulje, urađene, ženske; jedna dolama od sukna plavetnog; dva jagluka što je ponio u prviće; jedna kecelja od indijane; jedna velika marama za leđa, vezena; jedan par ambreta [...]; jedna igla.

---

¹²⁴ Slijede potpisi, pa se nastavlja nabranjanje.

Trate ad Libarum fatta in C. Houo li 2 Marzo 1743
 ad M^{ra}: di Donna Stana relicta giu^o Niccolò
 figlio del giom: Druggio Lazavoni da Topla.

Stana al Sig^o Aldio 1737 li 20 Setta: in
 Topla

Che si sapia quanta e qual robba e detta
 da Mitar Lumfardich, che dà a sua figlia
 Stana e prima

1	Vieta di Pionero costa ducatti	10	20
1	Chiaro di Bertolero costa ducatti	8	0
1	Forsini d'Argento costano ducatti	6	0
1	Rechini d'Argento indorati costano ducatti	2	28
1	Occhognasche d'Argento costano ducatti	5	0
8	Camisa da donna a lire 20 a ducatti	20	0
4	Camisa daomo a lire 20 a ducatti	10	0
3	Traversa di Indiana e di seta		72 50
3	costano tutta quanta lire		3
3	Fase 2 di Lana, et una di bombas		7 10
1	costano tutta quanta lire		3
1	Boxaluch costa ducatti		7 10
1	Manama che si mettano sopra il capo		12
3	costano tutta ducatti	13	
3	Latta 2 di Lana et una di bombas		7 30
3	so costano		7 10
1	Tauatgioli grandi costano	libra	7 10
1	Casa costa	libra	7 10
1	Tara Brutina costa lire		7 30
3	Drame d'Argento lavorato in Aggli		7 10
2	Bolame di Raso costano lire		8 10
1	Litum li bombas costa lire		10 10

Io Sana Draggi son stato pragnato dal
Stana Draculona non sapendo con

Segue Trade: d'altra carta p
no dall' olivaria Donna Stane.

Ma di quello ha dato Mitax Lumbarde
alla propria figlia Stane dopo il primo tra
tario la qual nota e y Lotza e di Po
che mantata y Nicola Draggi lau Laz
ez

20	Drame d'argento in uni bottoni	760:
2	Comisa di donna recamata a Fas	750:
1	Dolama di Piana Turchina costa	720:
1	Mancana che ha portato seco a 76	710:
1	Yonessa di Indiarica costa	79:
1	Spilava da Donna recamato costa	78:
1	Pavo d'ambreta o si vechini d'arcon	75:
1	to pecano Drame a	73:
1	Azzo d'ovana argento dico drame	73:

Intanto con le sue quere ha a mado i 1943 G. Thois
sotto nell' 1773 i padri Carlo Pretina suo Donno, Stane y
dopo del 1773 Bonifazio Laguna in Apulia, intanto ad ogni
dopo i mesi d'agosto che la Lega, suo onore d'...
le figli d'altre...
della la Drai del fu di lei marito, e l'altre

1000
 1100
 1200
 1300
 1400
 1500
 1600
 1700
 1800
 1900
 2000
 2100
 2200
 2300
 2400
 2500
 2600
 2700
 2800
 2900
 3000
 3100
 3200
 3300
 3400
 3500
 3600
 3700
 3800
 3900
 4000
 4100
 4200
 4300
 4400
 4500
 4600
 4700
 4800
 4900
 5000
 5100
 5200
 5300
 5400
 5500
 5600
 5700
 5800
 5900
 6000
 6100
 6200
 6300
 6400
 6500
 6600
 6700
 6800
 6900
 7000
 7100
 7200
 7300
 7400
 7500
 7600
 7700
 7800
 7900
 8000
 8100
 8200
 8300
 8400
 8500
 8600
 8700
 8800
 8900
 9000
 9100
 9200
 9300
 9400
 9500
 9600
 9700
 9800
 9900
 10000

Adi 12 Marzo 1743 Tradita in C. Naro, et unita
 ra alla sua originale fu restituita à Donna
 Stana t. r. q. Nicola figlio del q. D. Vago
 lo Lazarou da Topla et M.

Herceg Novi, 15. juna 1743.

Spisak predmeta koje gospođa Aneta Gamberini nosi u prćiju, u ime prćije, za gospodina Sima Piščevića, sa kojim stupa u brak, sve je procjenjeno od nas, procjenitelja dolepotpisanih.

Četri para minđuša; jedan nakit sa biserima; jedan par minđuša zlatnih, sa biserima; jedan vjenčani prsten zlatni sa biserima; jedan prsten zlatni sa kristalnim kamenom; dva para šnala za cipele i jedna za okovratnik; jedna igla za glavu; jedan Hrist i druge bezvrijedne, sve od srebra; jedna traka srebrna za šešir; jedan ćendal za glavu, upotrebljen; jedna karpeta od mokajara, crna; jedna zelena i jedna crvena; komad [...] od mokajara zelenog, lakata trinaest; jedan isti, rečeni, zeleni, od lakata četiri; jedna karpeta od mokajara, zelena; jedna košulja venecijanska; jedna rečena od domaće svile, sa postavom i gajtanom na narukavlju; jedna karpeta od mokajara crvenog; jedna polaketa mala i karpeta od kambela turskog, sa visokim narukavljem; jedna rečena od svilenog damaska; jedna rečena od svile, u upotrebi; dvije lepeze; dva lakta trake na pruge; steznik od dimita bijelog; tela nova i jedan okovratnik; košulja od kaneve, pet; košulja muških, dvije, od tele domaće, dvije rečene za čovjeka, dvije od kaneve; jedan lakat i tri četvrtine svile fine; tri okovratnika korišćena; jedna kecelja; dvije od tele kambrade; jedna rečena od tele domaće; jedna rečena od indijane; jedan peškir sa čipkom; jedan rečeni, stari; dvije marame od svile, korišćene; jedna rečena od svile, na pruge; jedna rečena od svile, korišćena; jedna kecelja (vezena, rišelje); jedna marama od rišeljea; salveta deset u upotrebi; rečeni od konca i pamuka dvanaest; stolnjak od rečene tele; jedan par cipela; jastučnice sa čipkom, šest; čaršava pet od tele domaće; steznik od dimida bijelog; tela nova, lakata jedan, i jedan okovratnik; košulje [...] pet; košulje za čovjeka dvije, od tele domaće; dvije rečene za čovjeka, od kaneve; jedan lakat i tri četvrtine svile fine; tri okovratnika, upotrebljenih; jedna kecelja; dvije žute od kambrada; jedna rečena od tele domaće; jedna rečena od indijane; jedan peškir sa čipkom; jedan rečeni stari; dvije marame od svile, u upotrebi; jedna rečena od svile, na pruge; jedna rečena od svile, u upotrebi; jedna kecelja rišelje vez; salveta deset u upotrebi; rečeni od konca i pamuka, dvanaest; stolnjak od rečene tele; jedan par cipela; jastučnice sa čipkom, šest; čaršafa pet od tele domaće; jedan steznik od dimida bijelog, na pruge; jedan par cipela za kuću, crnih; jedan par cipela boje vina; lanenog konca dvadeset i četiri namotaja; vuna za rad, lakata dvanaest; jedan prekrivač (sklavina); jedan dušek sa nogarima i jastuci; noževi i viljuške sa drškama od mesinga, [...]; jedno ogledalo; tri svjećnjaka; jedno kandilo; kanta, [...], [...]; šerpa; posuđe; gradele; trpijel i [...]; jedan ormar od orahovine; jedna škrinja od drveta, sa ključaonicom; kasicica gvozdена sa ključem i katancem; jedna držač za četiri flaše, sa ključem; dvije stolice od slame; jedan par nogara sa telom; dva stočića; jedan sto iz Valonicia; dva nogara; jedna flašica za svetu vodu.

Ukupna suma L. 3.661.

1749, Castel Nuovo
 presentano della più sotto nominata
 notte, che da lui Sig.^{ra} Annalena Spini
 savino per Dote, e nome di Dote il tutto
 del suo proprio a' Dⁿⁱ Vⁿⁱ Gio: Battista
 li quali si danno a' Coli di Dⁿⁱ univ^{er}
 in matrimonio, il detto nominato in con
 vengo da noi Vⁿⁱ medem. sottoscritti eletti
 tutta parte, e prima

In intarsi lachini d'oro guatto. — L. 220:—
 Un guallo con perle — L. 58:—
 Un paio ricchini d'oro perle — L. 247:—
 Una terna d'oro con perle — L. 72:—
 Un anel d'oro con perle di Città L. 68:—
 Due paia fucile per ricogli, e una
 la Colata — L. 80:—
 Due oghi da steta, uno Cherto, et el
 tre barette fatto d'oro — L. 40:—
 Un guallo da quello d'oro — L. 20:—
 Un cordel da steta unido — L. 60:—
 Una corsetta di macajaro nero — L. 20:—
 Un Calopp macajaro verde L. 10 = L. 26:—
 Un di verde di Brogo 4: — L. 32:—
 Una corsetta di macajaro verde — L. 60:—
 Una Camisola di venetto — L. 17:—
 Una di di Riccia cauelina con maniche
 e guallo coperto maniche — L. 90:—
 Una corsetta macajaro rosso — L. 40:—
 Una Manichino, e corsetta caubelba
 turchino con equali maniche — L. 10:—

Un paio scapoli color di rinao — ⁵⁴ L 10:-
 Letto di lino filato lire quattordici — L 14:-
 Tana di guasa braga botte — L 60:-
 Una chianina — — — — — L 10:-
 Un stamazzo, cimappo, e capini — L 10:-
 Corsetti, e piovole marie d'osso,
 e scultori di stago seipos botte — L 12:-
 Un giacchino — — — — — L 8:-
 Camicioni di cotone botte — — — — — L 18:-
 Un camicello, scucillo, e scucetta
 di cotone — — — — — L 15:-
 Botte lire venti botte — — — — — L 130:-
 Una maglietta alberola pignata
 da pugno cerchio il detto di ra-
 me, pesare lire 12 — — — — — L 120:-
 Due cappe una da botte, altra da
 pignone — — — — — L 6:-
 Giacchetta, stropic, e pino — — — — — L 12:-
 Un corredo di nocchiera — — — — — L 60:-
 Una cappa d'altre con paradura — L 20:-
 Una camicione levato con paradura — L 40:-
 Una camicetta in questo botte con
 paradura — — — — — L 12:-
 Due camicie di paglia — — — — — L 8:-
 Un paio camicette con due botte — L 13:-
 Due giacchini — — — — — L 18:-
 Un babaro di Valmichio scucillo — L 20:-

Sua Grazia _____ L. 8.
 Vostro Amico I'agnavito _____ L. 6.
 Cap. Gio. Don. Juera, sommo 366: -
 Questo affetto di avere stimato
 le sue robe in consiglio al
 valor di lire tre mille, dicen-
 do separata una moneta con-
 tene di Salamanca, nostra
 patria, grati.

Cap. Carlo Verraco, sommo di
 questo affetto ha avuto stimato le
 sue robe in consiglio al va-
 lor di lire tre mille, ricercato,
 separata una moneta con-
 tene di Salamanca, nostra patria,
 grati. Et il Cap. Diego d'Almeida
 ho ricercato per nome di sua
 dipe una copia di questo, e di
 lui presento.

Questo di Juan Piccolo confesso di essere
 un'opera in consiglio di avere le robe
 di una copia di questo per essere
 separata, e non mai d'averlo, e
 questo di una copia della sua, e
 una copia di questo. Confronto in
 et il Cap. d'Almeida ho ricercato, e di
 lui viene presento, dipe non essere
 vero.

Datata: nell' 17. Giulio 1543. C. Almo
 della Carta d'Almeida
 ho

Herceg Novi, jula 1744.

Spisak predmeta koje je Domeniko Gvera iz Herceg Novog dao u prćiju svojoj kćeri Katarini, a prilikom njene udaje za kapetana Zuana Redo.

1 par narukvaca zlatnih; 1 krst sa zlatnim lancem, sa 22 bisera mala i jedan veliki; 1 krst sa malim biserima; 1 nakit zlatni sa figurom sveca; 1 prsten zlatni sa dijamantima; 2 escajga srebrna; razni srebrni predmeti¹; 1 ogrlica od bisera; jedan par čaršava od tele holandske, sa čipkom; jedan par od tele domaće; jedan par rečenih; jedan par rečenih od [...]; 8 košulja od tele čiste, sa čipkom, i jedna sa rukavima od kambrada; 5 rečenih od tele domaće; 8 rečenih upotrebljenih; 14 lakata lana za salvete i stolnjake; 9 salveta od damasta; 7 istih; 1 stolnjak od lana; 1 stolnjak od 4 lakta, korišćen; 1 stolnjak od 5 lakata; 1 peškir od tele holandske, sa čipkom; 2 peškira od tele, jedan sa čipkom a drugi bez nje; 1 peškir od tele kućne; 8 jastučnica za krevet od tele; 1 kecelja od tele, od 13 lakata; 1 kecelja od sese na pruge; 1 kecelja od bijelog veza; 3 kecelje od tele lanene; 1 kecelja od indijane; 3 kuhinjske krpe; 1 suknja od tele čiste; 4 ¼ lakata dimita; 1 košuljica od dimita; 17 lakata kapićola na pruge; 17 lakata mokajara turskog, indijane persijske; 1 karpeta od sarze crvene; 1 karpeta od mokajara zelenog; 1 karpeta od kambelota turskog; 1 karpeta od raše žute; 1 karpeta od mante na pruge; 1 polaka od sađe, sa pojasom od srebra; 1 polaka od kambelota, korišćena; 1 polaka od pana u boji kafe; 1 polaka od štofa svilena i jedna od kapićola; 1 karpeta od saje, ukrašena; 1 karpeta od kambrada crnog; 5 lakata za ćendal crni, i šnala; 5 pari čarapa od pamuka; 2 para od bijele svile; 5 pari čarapa, od čega 2 para od pamuka; 1 lepeza; 1 marama od svile sa čipkom; 2 marame; 4 rupčića čista, bez ičega; marama od vela, vezena trakom zlatnom; 1 veo od tele, vezen, od čega 2 male marame za leđa; 1 marama od tele persijske; 1 marama od indijane; 1 par rukavica od svile, ukrašenih; 2 para od pamuka; razne robe: lanene, svilene, čipke; 2 svijećnjaka od mesinga; 8 tanjira; šerpe; servir tanjir; kutlača; gradele; verige; 2 escajga; 1 dušek od tele na pruge; 2 jastuka od indijane; 1 prekrivač od pamuka i konca, od 16 lakata; 1 prekrivač postavljen bombažinom i obrubljen indijanom; 1 slamarica; 2 nogara za krevet; 5 dasaka za krevet; 1 škrinja od orahovine; 1 škrinja od borovine, sa gvožđem; 1 ikona sa Bogorodicom; 1 suknja od tele mješane; 1 polaketa od svile i traversa od indijane, sve korišćeno; 1 odijelo od tabina, za ženu; 1 muf od krzna od vuka; 1 korpeta od raše kaveline; 1 petorina od raše sa srebrnim gajtanima; 1 maramica od fine svile; jedna maramica od duple svile na pruge; 1 kuravekio² srebrni, [...]; nakit srebrni; jedan par [...] srebrnih; jedna igla srebrna za prsluk; dvije salvete od dimida; jedan par cipela kožnih, jedni rukavi.

Ukupna suma 6 837 lira.

¹ Nisu pojedinačno opisani.

² *Curavecio* – srebrni štapić za čišćenje ušiju.

jeune de Valenciennes, Marie & Schere
et de nos amis, notamment, celui de
la rue de Valenciennes, au n° 100.

Paris le 10 mai 1848

Monsieur le Ministre
J'ai l'honneur de vous adresser ci-joint
un rapport sur les travaux de la Commission
chargée de l'organisation des élections
pour le 10 mai 1848. Ce rapport est
divisé en deux parties. La première
contient les conclusions auxquelles
la Commission est parvenue, et la
deuxième expose les motifs qui ont
servi de base à ces conclusions.
Je vous prie d'agréer, Monsieur le
Ministre, l'assurance de ma haute
respectueuse considération.

Trasporto di legna da ...	124
Alba ...	50
Trasporto di ...	32
Trasporto di ...	50
Trasporto di ...	82
Trasporto di ...	78
Trasporto di ...	80
Trasporto di ...	70
Trasporto di ...	124
Trasporto di ...	9
Trasporto di ...	70
Trasporto di ...	70
Trasporto di ...	24
Trasporto di ...	24
Trasporto di ...	20
Trasporto di ...	7
Trasporto di ...	5
Trasporto di ...	15
Trasporto di ...	200
Trasporto di ...	230
Trasporto di ...	500
Trasporto di ...	100
Trasporto di ...	100
Trasporto di ...	100
Trasporto di ...	377
Trasporto di ...	100
Trasporto di ...	100
Trasporto di ...	100

PUMA AH F. 146, 407,408

Herceg Novi, 22. jula 1744.

Spisak prćije koju je žena Joka Delina donjela prilikom stupanja u brak. (Spisak sačinjen 14. novembra 1743.)

Lavor od bakra, u upotrebi; tri škrinje drvene; jedna rečena od poluorahovine; šerpa od bakra, upotrebljena; jedna rečena mala od bakra; jedna rečena; tri viljuške i tri kašikice od srebra: dva noža sa ručkama srebrnim; kecelja od somota; devet dugmadi srebrnih, [...]; jedan tanjir veliki od bakra; tri [...] od bakra; jedne verige od gvožđa; jedan oval od gvožđa; dvije [...] od gvožđa; četiri kante od mesinga; dva svijećnjaka i dvije lampe na ulje; pilo³ malo za ulje, [...], [...] stari; nož za meso; dvije ikone grčke; dvanaest gvozdenih noževa; dvanaest viljušaka i kašika od gvožđa, [...], [...]; jedan stolnjak i peškir; jedni gvozdene nogari; bokal i ibrik od bakra; jedan prekrivač; četiri [...]; zastava Sv. Marka, [...]; jedan dušek od vune sa indijanom [...], [...] od bakara.

Ukupna suma L. 1535.

---

³ Mala kamena posuda.

Herceg Novi, 23. jula 1747.

Spisak prćije koju je dao Nikola Petra [...] sestri Anđeliji, koja stupa u brak sa Nikolom Gorakućom, rećeni Albanac, stimavamo mi dole potpisani[...].

Jedan manto za ženu od tabina [...], sa postavom od rensa, obrubljen merlom srebrnim [...]; jedan rećeni mokajar zeleni, sa postavom od tele; jedan rećeni od svile [...]; jedan rećeni od indijane; jedna polaketa od svile boje rubina, sa ćipkom na narukavlju, postavljena; jedna kapićiola na pruge; jedna rećena od mokajara crvenog; jedna rećena od mokajara, radna, [...] od mokajara sa postavom; jedna petorina svilena [...]; dvije karpete [...] crvene; dvije rećene od sukna crvenog; jedna karpeta od kapićiola na pruge; jedna rećena [...] holandska; ćetiri mokajara sa [...] zlatno; jedan par brageša pamučnih; jedna košulja formirana; jedan peškir sa ćipkom; jedan rećeni sa ćipkom; osam košulja od tele domaće, za ženu, sa ćipkom; ćetiri rećene [...] bez ćipke; lakata sedam i pola sukna zelenog [...]; dvije kećelje od tele holandske; jedna rećena od tele domaće, sa ćipkom, jedna rećena od [...] sa ćipkom; lakata pet tele [...]; jedna marama [...]; jedan veo od svile vezen, za leđa, veliki; jedan rećeni od svile, u upotrebi; dva narukavlja [...] sa ćipkom i gajtanom; jedna marama od svile bijele; jedna rećena zajedno; jedna rećena od tele iz Pulje; jedna rećena od indijane; jedna rećena od tele domaće; dva para rukavica od zelene svile i druge od vune; jedna lepeza od svile, za ženu; lakata ćetiri trake; para ćetiri ćarapa od pamuka; para dva rećenih od vune crvene; jedan ćendal crni iz Firence; jedna ogrlica zlatna; jedna igla od zlata; jedan prsten zlatni sa kristalima; nakit zlatni sa 12 bisera; jedan prsten zlatni sa [...] crvenom; jedan par minduša zlatnih, u emajlu, sa dvanaest bisera; jedan par rećenih sa biserima [...].

Razlićite robe od srebra: dvije medalje; dvije igle za glavu, jedan [...] noćić sa lancem srebrnim; jedan par šnala; jedan krst srebrni.

Jedna škrinja od orahovine, sa kljućaonicom.

Ukupna suma L. 2974.

Herceg Novi, 12. avgust 1775.

Spisak predmeta koje Luka i braća Carević iz Herceg Novog daju u ime prćije svojoj sestri Mariji, koja ima da stupi u brak sa majstorom Lukom Andreovićem iz Herceg Novog.

Škrinja od orahovine sa ključaonicom; jedan par narukvica zlatnih; jedan par minduša sa biserima velikim; jedna [...] srebrna; jedno odjelo svilenog, svjetloplave boje, obrubljeno vrpcom bijelom; jedno isto od kalimana na pruge, urađeno, kao gornje; jedno rečeno od idijane persijske, obrubljeno trakom zelenom; jedna suknja i kaputić od kambeleta duplog, zelenog; jedna suknja [...]; [...] na pruge, obrubljen vrpcom bijelom; jedan [...] od mukajara narandžastog i suknja, malo korišćena; jedna suknja od raše turske; jedna rečena zelena; dvije jakne od somota turskog; dva steznika od raše, jedan zeleni, a jedan turski; jedan ćendal i suknja crna; jedan kaputić od botane; jedna manžetna od pliša zelenog, korišćena; jedna kecelja od indijane [...]; jedno isto od kanbrada; dvanaest košulja od tele domaće; [...], jedan par rečenih, upotrebljenih, [...]; dvije marame od vela novog, u upotrebi; tri rečene od svile; jedan par rukavica od svile; četiri para čarapa končanih; dvije marame od kambrada; dve rečene za nos; trake od svile; jedna košulja; marama od kambrada i peškira sa čipkom; cvijeće iz Monte od svile; pokloni koji su dodatak prćiji: jedan prsten, jedan par šnala srebrnih, jedan privjesak srebrni, dva krstića i četiri medaljona srebrna, jedna kecelja od svile i druga od indijane persijske, jedna suknja od indijane.

Ukupna suma L. 3.500.

Una Seta Verde	12	15	180
Una Capota di pane Biancho	1	9	90
Una Seta di raso verde, a tutto filo	1	25	250
Una Seta	1	25	250
Una Seta, a tutto raso	1	250	250
Una Capota di Seta	1	10	100
Una Maniglia verde, a tutto raso	1	10	100
Una Seta, a tutto raso, a tutto raso	1	10	100
Una Seta di Cambada	1	10	100
Una Seta, a tutto raso, a tutto raso	1	120	1200
Una Seta, a tutto raso, a tutto raso, con raso	1	15	150
Una Seta, a tutto raso, a tutto raso	1	10	100
Una Seta, a tutto raso, a tutto raso	1	10	100
Una Seta, a tutto raso, a tutto raso, a tutto raso	1	5	50
Una Seta, a tutto raso	1	10	100
Una Seta, a tutto raso, a tutto raso	1	10	100
Una Seta, a tutto raso, a tutto raso	1	10	100
Una Seta, a tutto raso, a tutto raso, a tutto raso	1	15	150
Una Seta, a tutto raso, a tutto raso, a tutto raso, a tutto raso	1	100	1000
Una Seta, a tutto raso, a tutto raso, a tutto raso, a tutto raso	1	100	1000
Una Seta, a tutto raso, a tutto raso, a tutto raso, a tutto raso	1	100	1000

Herceg Novi, 20. mart 1796.

Prezentovana je u ovoj civilnoj kancelariji od gospođe Marije, pokojnog Petra Baloti žene, gospođe Josipa Ilarića, koja je registrovana u ovoj javnoj ustanovi, verifikovana tačno po zakonu, a zatim potvrđena.

Popis izvršen 20. novembra 1786. u Herceg Novom.

Inventar od popisanih stvari, zlata, srebra, odjeće, veša i ostalo, koje je označila gosp. Margarita, pok. Petra Baloto, za gospodju Mariju, njenu ćerku, za prćiju i vrijednost prćije, koja treba da sklopi brak sa gospodinom kapetanom Josipom Ilarićem:

Jedan par narukvica zlatnih i jedna ogrlica sa [...] zlatnim, urađeno polušpanski; jedan par minduša zlatnih sa biserima; jedan par rečenih [...]; dva prstena zlatna sa kamenom topazom žutim, a jedan sa dva, a jedan sa dijamantom; dva prstenčića zlatna sa svojim [...]; zlatni vjenčani prsten; jedan par šnala sa srebrnom petljom; jedna futrola srebrna, pozlaćena, za stavljanje srebrnih i gvozdениh predmeta; kanole (za spremanje igala) srebrni [...]; jedna medalja srebrna sa likom sv. Petra; jedan krstić sa likom sveca, relikvija sv. Josipa, srebrna; druga medalja, pozlaćena, sa figurom Hrista; jedan par šnalica srebrnih; jedan srebrni lanac; jedna igla; jedna igla za čišćenje ušiju, [...] srebrni pozlaćen; jedna kašičica za kafu, srebrna; košulje nove od tele kazaline, dvanaest; rečene, upotrebljene, šesnaest; dva para čaršava od tele kućne; četiri jastučnice od rečene tele; peškiri od rečene tele, tri; salvete od konca i pamuka; dva stolnjaka; lakata devet svile fine; četiri košuljice, u upotrebi, bez rukava, dva kaputića od fustanja, novi; dva kaputića od rensa, upotrebljeni, dvije suknje od tele, kućne; jedna suknja od tele *corame*, sa svojim falatama povrh; jedna rečena od dimita prugastog, ukrašena sa [...] plavom; dvije kamižoline⁴ od fustanja bjelog, sa krznom; dvadeset šest pari čarapa od pamuka i druge od konca, dio novih, dio upotrebljenih; jedan par sa [...]; dva para cipela novih od [...]; par mula; jedan par cipela novih od kambelota i svile tursko-plave; jedan par rečenih od štofa; jedan par mula novih od svile; četiri kecelje svilene na cvijetove i pruge, sa ukrasima; dva pojasa od remsa bijelog; jedna marama od svile fine, velika; pet marama bijelih, finih, cvijetnih na podlogu zelenu; četrnaest finih maramica za nos, sedam novih, a sedam upotrebljenih; okovratnik od vela i trake; dva rečena od vela; četiri marame od vela finog; dvije štringle [...] od svile fine; jedna andriana od kambelota, od svile venecijanske boje plave, sa obrubima od iste tkanine; jedno odjelo od štofa, suknja i jaknica, dopunjeno mantilom bijelim; suknja i dvije jakne od bavelina, crvene, na pruge, dopunjene mantilom plavo-turskim; suknja i jakna od svile bijele, na pruge [...], suknja i jakna sa [...] crna, ukrašena, sa rašom [...]; jedna haljina od kambelota svile, sa dva lica, boje crne, i njen ćendal, ukrašen velom, i jedna korpeta od svile, sa svojim [...] zlatnim; haljina od crnog vunenog kambelota i ćendal, sve upotrebljeno; suknja i jakna od kambelota; kecelja [...], suknja i jakna

---

⁴ *Camisola* – vrsta prsluka nošenog prijeko košulje.

od remsa, kecelja na pruge bijele i žute, suknja i jakna od [...], kestenjaste boje, ukrašeni trakom crvenom; jedan milordin⁵, upotrebljen, od kambelota vunenog, sa dva lica, zelene boje, sa postavom od pliša crnog i sa zlatnim gajtanima; prsluče od [...] sa fišbajnama od svile plavo-turske boje, sa narukavljem; jedan muf od krzna; dvije suknje od fanele, bijele, jedna nova, druga upotrebljena; suknja i jakna od amabile [...] ukrašena kambelotom svilenim, plavim; suknja od kambelota svilenog, plavog, sa kapotinom⁶ [...] kambelota venecijanskog, crvenog, sve ukrašeno kambelotom tursko-plavim i velom; lavor; dva ovala; jedna tacna; dva tanjira za ćurana; dvanaest drugih okruglih, sve [...] teži 21; jedna suknja postavljena kaprićolom; jedan dušek sa navlakom od vune i dva jastuka; jedan ormar od orahovine; jedna škrinja od poluorahovine; jedan prekrivač za sto; jedan par rukava sa manžetnama; nekih traka i ostalog; jedna kecelja iz Persije, sa svojom trakom; četiri kecelje persijske, sa ukrasima.

Ukupna suma L. 10024.

Još dvije kante od bakra i jedan umivaonik od bakra.

---

⁵ Vrsta ženskog kaputića do koljena, ukrojenog u struku.

⁶ *Capotin, capoto* – kratki kaputić.

pendenti, et per il detto di Missa impagata
habbendo a detto padre, e quanto detto
modato loro padre habuto, ed amovibile
Compositum. Sed et aliter dicitur, ut in dicto
quidam, arbitrio, et dicitur, sed quod
ad hoc non in omni parte, sed in parte
sola, et non in omni, et non in omni
parte, sed in parte, et non in omni
parte, sed in parte.

Adi. co. Inno. 1. cap. 1. de Test.

Proceditur in quibusdam. Officiis della Officia
via di detto dicitur, et dicitur, et dicitur
dicitur, et dicitur, et dicitur, et dicitur
dicitur, et dicitur, et dicitur, et dicitur
dicitur, et dicitur, et dicitur, et dicitur

Adi. co. Inno. 1. cap. 1. de Test.

Inventario delle impagate offide, etc. Argenti
to; Inno. 1. cap. 1. de Test., et dicitur, et dicitur
segue la Off. Margarita, etc. del Off.
dicitur dicitur alla Off. Margarita, etc.
dicitur in dicitur, et dicitur, et dicitur, et dicitur
dicitur dicitur in matrimonio, etc. del Off.
dicitur dicitur, et dicitur, et dicitur, et dicitur

Una Crociata d'incaglio di laurati tanto
 giunta d'argento — — — — — L. — 541 —
 Una d'alignamento di d'incaglio in argento
 d'incaglio tanto la luce — — — — — — 14 —
 Altra medaglia d'incaglio con la J.
 guerra del Crociato — — — — — — 11 —
 Una paja di d'argento pinnata — — — — — — 11 —
 Una d'argento — — — — — — 11 —
 Una d'Albania, con curavendice, con
 farotto, e spadina: il tutto d'argento. — — — — — 11 —
 Una d'oro d'incaglio d'argento — — — — — — 11 —
 Una d'incaglio d'argento — — — — — — 11 —
 Camice nuovo di d'Albania d'Albania — — — — — 360 —
 d'Albania usate al. 16. — — — — — — 140 —
 Una paja di d'Albania d'Albania — — — — — 300 —
 Quattro d'Albania d'Albania — — — — — — 40 —
 Sugamani di d'Albania d'Albania — — — — — — 30 —
 Tanti d'Albania d'Albania, e d'Albania — — — — — 80 —
 Due d'Albania — — — — — — 40 —
 Braccia di d'Albania — — — — — — 108 —
 Quattro d'Albania usate senza d'Albania
 usate — — — — — — 11 —
 Due d'Albania di d'Albania usate — — — — — 60 —
 Due d'Albania di d'Albania usate — — — — — 30 —
 Due d'Albania di d'Albania usate — — — — — 36 —
 usate

Stigantamente esaminato, ed aggregato
col conduto delle parti come segue,
e prima.

Un paio Manini D'oro, di un Cardore, volume
cuoragno D'oro dal sito di Caratti
N. 1348, fattura, mezza spaguarda,
in tutto ----- L. 1020:

Un paio Brubline D'oro con giro
la fine ----- L. 156:

Un paio D. più piccolo ----- L. 106:

Due Anelli D'oro con pietre di
parzi gialli, in uno due sco.
giate davanti ----- L. 1212:

Due Anelli D'oro con pietre
bruni ----- L. 66:

Una Corada D'oro ----- L. 16:

Un paio Picole D'argento con cor
rebe di appala ----- L. 120:

Un brubio D'argento indurato ----- L. 12:
L. 2277:

Un fanelo D'argento, e Maranda ----- L. 19:

Una Medaglia D'argento con l'uni
pionto di S. Pietro ----- L. 24:

Ague. --- L. 1000

Un lotto di Datta Forme con suo abito
 di seta — — — — — L. 30.
 Un lotto di Diamanti rigato con sua guarni
 giora di oro Calce. — — — — — 1-109.
 Due Camisierini di Puffigro bianco
 con d'otto — — — — — 1-52.
 Vardici pajia Calce di Bombard, d'alun
 no. di felle parte ovore, e guardi
 usate; calcolato un paio con l'altro — 204.
 Due pajia storditi ovore di seta — — — — — 48.
 Un paio storditi di seta — — — — — 11.
 Un paio storditi ovore di Cambellito
 di seta. Calce — — — — — 1-18.
 Un paio storditi di seta — — — — — 1-18.
 Un paio di storditi di seta nuova — — — — — 1-12.
 Quattro traversa di seta. a. f. e
 rigate con sua guarnizioni — — — — — 1-200.
 Due Doppolotti di seta bianco — — — — — 1-15.
 Un Doppolotto di seta fina. grande — — — — — 1-24.
 Cinque Doppolotti bianco fini a f.
 nani di seta d'ovore — — — — — 1-106.
 N. 14. Doppolotti da seta fina, storditi
 nuovi, e storditi usati — — — — — 1-126.
 C. pag. 100.

Indaco di Valle e Cappelletti — — — — — 179
 Indaco detto di Valle — — — — — 178
 N. 4: Dappalati di Valle fino — — — — — 174
 due onggi di pappalati di Valle fino — — — — — 170
 Ma Andriani di Cambalotto di Valle Verde
 gran color calce con margarina
 grande di Valle Verde — — — — — 178
 Ma Abate di Valle, Cappelletti, e Capotini
 con quarantiziona di amanto bianco — — — — — 173
 Cappelletti, e due Capotini di Lianello color
 rosa rigato con sua quarantiziona
 di Montebate ~~fattibile~~ — — — — — 172
 Cappelletti di Valle Verde con sua quarantiziona
 fatto, di Capotini di Valle Verde con
 quarantiziona di fatto color di rosa — — — — — 170
 gran capo di Cambalotto di Valle Verde
 pia color rosso, suo sandal gianni
 to di Valle, di un Capotini per
 di valle con suoi alman di Valle — — — — — 170
 Una Dappalati di Cambalotto di
 Valle, e sandal, il tutto usato — — — — — 169
 Cappelletti, e Capotini di Cambalotto di
 Valle — — — — — 166
 Cappelletti, e Capotini di Lianello traversa
 a righe, bianco, e gialla — — — — — 164

Foddo, e Capotin di Badi color Maron,
 e guarnito di cordella color rosso. L. 130.

Una burlatin usata di Cambellato
 di Lana doppia color verde
 con due misure di Volturnero
 e cordongin d'oro — — — — — 103.

Una burlatin di Anoris color verde
 guarnita di piffetta latavina. — 85.

97. Una burlatin inguata d'uto Salera di
 seta color latavin, e due misure
 ghe — — — — — 103.

Una burlatin di seta Maron — — — — — 150.

Due burlatin di Panella bianchi, una
 ovata, e l'altro usata — — — — — 101.

Foddo, e Capotin di Amabile, con
 sua guarnigione di Cambellato
 seta. — — — — — 190.

Foddo di Cambellato di seta doppina.
 di color. Ceffre con Capotin, sia
 pontina di Cambellato bordin
 color rosso, il tutto guarnito di
 Cambellato latavin, e bello — — — — — 342.

— Fugue — — — — —

In Cabin, del bicchiere, una quantona,
 due quadri de Capon, a dodici soldi,
 il resto di picche, del resto di
 8° 21 — — — — — L. 106.

Una coltra imbottita di panna — — — — — L. 150.—
 con stromaggio con intonaco, e fana, e

due Caponi — — — — — L. 180.—

Un armajo di Nofero — — — — — L. 20.—

Una Capra bianca Nofero — — — — — L. 50.—

Un Inghetto de la corda — — — — — L. 35.—

Un paio grandi, = mangiatole — — — — — L. 24.—

Alquanto Canopi cordelle di seta
 verdi — — — — — L. 24.—

Una Traversa di liscia in braga
 dura, e sua cordella — — — — — L. 98.—

Quattro Traversa di lisciana con
 sue frangijoni — — — — — L. 200.—

Summa in tutto — — — — — L. 5024.—

Qui due vecchi di carne
 una caldiacata di seta

{ Alessandro Francini fu. Stori, e Dot. alla curia
 Antonio Galvao fu. Storato —

Atto in risposta fu. Scipio Illich D'aver
 ricevuto in detto l'originale rubato. —

AH PUMA, F. 78, 270

Spisak šta donosi u prćiju Madalena Berlani iz Firenze, udajući se za poručnika Mihaila Citovića⁷:

Košulja za žene od svile kućne; jedan par čaršava od tele, veliki; kecelje tri [...]; jedan peškir; suknji pet, to jest tri od mokajara, rađene kod kuće, a dvije od sukna obrubljene; tri haljinice od somota; dvije od tankog i jedna od sukna [...]; jedna rečena od raše; jedan par minđuša zlatnih; jedan [...]; jedan prsten zlatni; jedna jaknica od vune i jedan [...]; jedna škrinja drvena, sa ključaonicom; razne jeftine stvari za kućnu upotrebu; još jedna košulja muška, donešena od moje majke za moga muža.

*Nota di quanto sopra in nome la S^{ma} Madalena
Berlani da Firenze maritata con il V. S^{to}
Mihail Citovich della Comp^{ia} Eva delle papu-
tinas*

*(Amico da Donna di tela casarica nuova
Un paio biancato di d^o tela grandi nuove
Fravese n° 2 di d^o _____ n° 12
Un coramano di d^o _____ n° 1
Cotole n° 5: uno tre di moriano fatto in
Casa, e due di rassetta ordinaria _____ n° 5
Tre vestiti di panno due di fino, e uno
di panno di matricia _____ n° 1
Due di rassetta _____ n° 1
Un paio verchini d'oro a quercetta uale
uano 200 _____ n° 1
Un anel d'oro uale 20 _____ n° 1
Un stoppina di lino e un pagliarice _____ n° 1
Una camicia di seta con chissu e serrata
vo. uale 20 _____ n° 1
Di amore biglietti bisognose a uno di farsi
mai, che non mi ricordo.
Sti come l'anno da l'anno donata dallo
mia madre al q^o mio marito _____ n° 1*

⁷ Nedostaje mesto i datum.

ARCHIVE AND THE ANTHROPOLOGY OF MEMORIES

SUMMARY

Herceg Novi 2020, months of distance and isolation are passing lazily, the pandemic of the virus COVID-19 has been declared in the world. Despite the fact that the world no longer seems to be the same, I am using the same words to start this new book, therefore I give this work to the remaining children of humanities in these evil times, asking them to build a space in their consciousness that will provide a shelter to the needy and deny hospitality to evil tendencies and intentions, no matter how hard it is to shake them off.

I have researched the records from the Archives of Herceg Novi for many decades, on the basis of which and as a result, many of my monographs and numerous scientific papers have been written. This time, I have decided to return to the Archives of Herceg Novi and to, for the purpose of writing this book, choose 50 “dowry” documents, and present them both as original documents and translated. In addition to the above, the book emphasizes the importance of archival records for anthropology as a scientific discipline, especially in the sphere of cultural heritage. I have tried to encourage the application of archival sources in anthropology and to highlight the significance of this research for the observation of social and cultural circumstances in an environment. Based on examples from the Herceg Novi region, as only one segment of cultural wealth, it becomes easy to be convinced of the importance of such research for humanities in a broader sense.

The Mediterranean is a vast archive and nearly every Mediterranean city has at least one archive that tells not only about the past times but also preserves the old words and events written in the archives. Today, in an era of information technologies, archival records research is not that appealing, in part due to it being time-consuming and its need to be systematic. Archival records clearly indicate the ways and means, reasons, causes and consequences and the broad range of information they provide develops the opportunity to connect the culture to demographic factors, socio-economic relationships, spiritual and social conditions and the natural environment. Often, a researcher works for days, months and years before he/she has gathered all the necessary data.

Even though the pace of modern life imposes new methodologies and the use of modern sources, researchers notice and value the importance of archival sources and do not ignore them when analyzing certain cultural phenomena from the past. In this way they provide truly valid data and, at the same time, influence the redefinition of certain past attitudes.

I have been gathering the archival records from the 18th century Herceg Novi, Mediterranean part of The Bay of Kotor since the 1980s. The characteristics of The

Bay of Kotor culture, the segments of its socio-historical past as well as its private history can be read from the archival sources. They testify to the numerous acculturation processes that took place in the Mediterranean, especially in The Bay of Kotor. Here I will introduce only some of the numerous examples from the preserved archival documents of the 18th century from the Archives of Herceg Novi, based on the series of political and administrative records of the Venetian Archives that I researched.

It is necessary to point out that the dowry records of the local population were written in the local language, using Cyrillic, and then translated to Italian as the official language by a certified translator, then court certified, and thus validated. Here presented are documents mostly written in Italian by the trained governor's scribes, in the baroque script of the 18th century. It is quite difficult to read the manuscripts and the records contain a lot of provincialisms, in addition to expressions common to the Venetian dialect. "The tooth of time", damp, has damaged many documents making them illegible in those parts.

The construction of integrally transferred archival documents contains: a header with the name of the place where the records were made, day, month and year, the name of the bride and her future husband, the name of the dowry giver and the relationship to the receiver, and their profession and place of residence. What is included next is a list of items given to the bride, with the name, number and description of each item, the number of pieces of the same item and their value in the appropriate currency (lira, ducat, real). At the end of the list are the signatures of the enumerators and assessors, witnesses and the receivers of the mentioned items.

Introducing the socio-political and other circumstances in Herceg Novi and its surroundings from the beginning and during the 18th century imposed itself as the only frame where it was possible to put the image where different cultures and cultural influences are clearly defined and coexist. In the culture and art of the 17th and 18th centuries the Baroque, a pearl of an irregular shape, dominated. The Baroque period was characterized by an external, public manifestation of all the social affairs, from birth to death, which was reflected in the clothing items we read about and translated from the list of dowries in this book. The spirit of this last grand European style reached the shores of Boka and left its mark.

The geographical narrowness of this area was in contrast to its cultural vastness. Almost nowhere can this example be found: the abundance of elements of the cultures of the East and the West that are blended into a unique union. The profession of many locals, sailors, implied long absences from their homeland and their meeting different cultures, but they always remained strongly tied to their homeland. Sailors were the predecessor of globalism, cosmopolitans, and the listed clothes demonstrated a symbol of social status, age, marital status, gender, profession and other characteristics of this environment. Numerous modern and luxurious clothing items represented the social status and economic power of a family.

The life of the past centuries past is slipping away and remains somewhat mysterious, due to the almost innumerable number of elements that are a part of it. Cultural phenomena, researched through the dimension of historical retrospective

obtained from archival sources, help enrich existing knowledge and, at least to some extent, lessen the unknown.

The time frame presented in the records is characterized by assimilation processes at almost all social and ethnic levels in The Bay of Kotor. The uniqueness is reflected in the ease of accepting the “new”, no matter where it came from. Different cultural influences developed but did not destroy centuries-old characteristics of the region and its Mediterranean spirit. The cultural interests of the two worlds, East and West, left their mark, creating a synthesis of different traditions, unifying and adapting to the special characteristics of the region.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

930.25
392.51(497.16)(093.2)

РАДОЈИЧИЋ, Драгана, 1957-

Архив и антропологија сећања / Драгана Радојичић. -
Београд : Етнографски институт САНУ = Belgrade :
Institute of Ethnography SASA,

2020 (Београд : Академска издања). - 241 стр. : илустр. ;
20 см. - (Монографска издања / Етнографски институт
САНУ. Метроон : извори за етнологију и антропологију
; књ. 1)

Тираж 500. - Напомене и библиографске референце уз
текст. -

Библиографија: стр. 26-27. - Summary: Archive and the
anthropology of memories.

ISBN 978-86-7587-103-3

а) Архивистика б) Мираз -- Херцег Нови -- Архивска
грађа

COBISS.SR-ID 21841673